

ÅRSBERETNING 2010/2011

PATRIOTISK SELSKAB
JORDBRUGSRELATERET RÅDGIVNING

PATRIOTISK SELSKABS LEDELSE PR. 1. SEPTEMBER 2011

PROTEKTOR

Hendes Majestæt Dronning Margrethe II

BESTYRELSE

Godsejer Peter Cederfeld de Simonsen (formand)

Gårdejer Søren F. Bonde (næstformand)

Godsejer Carl Boisen Thøgersen

Gårdejer Marianne Kyed

Godsejer Janus Skak Olufsen

Konsulent Allan Liseth (medarbejdervalgt)

ØKONOMIUDVALG

Godsejer Peter Cederfeld de Simonsen (formand)

Godsejer Axel C. Castenschiold

Godsejer Peter Melchior

Gårdejer Erik Berg Larsen

Godsejer Johan Levy

PLANTEAVLSUDVALG

Godsejer Carl Boisen Thøgersen (formand)

Gårdejer Hans Boesen

Inspektør Niels Peter Nielsen

Godsejer Kim Brockenhuus-Schack

Godsejer Jørgen Schiøttz-Christensen

HUSDYRBRUGSUDVALG

Gårdejer Søren F. Bonde (formand)

Gårdejer Jens Erik la Cour Jensen

Gårdejer Marianne Kyed

Gårdejer Charlotte Bluhm Pedersen

Gårdejer Jørgen Stougaard

Driftsleder Anders Pedersen

(særligt sagkyndigt medlem)

DIREKTION

Adm. direktør Henrik Danielsen

Direktør Nils Rasmussen

LEDERGRUPPE

Udviklingsdirektør Peter Borreby

Chefkonsulent Jens Kring

Chefkonsulent Anne Grete Bøgh

Chefkonsulent Erik Andkær Pedersen

Chefkonsulent Troels Toft

Sekretariatschef Marianne Neumann

Redaktionen er afsluttet den 1. september 2011

INDHOLDSFORTEGNELSE

Patriotisk Selskabs ledelse pr. 1. september 2011	side 3
Formandens forord	side 5
Beretning fra bestyrelsen.....	side 7
Husdyr-, miljø- og juraafdelingen.....	side 31
Planteavlsafdelingen	side 43
Økonomiafdelingen.....	side 49
Udviklingsfunktionen.....	side 70
HR-funktionen	side 72
Patriotisk Selskabs 200-års jubilæum	side 78
Den fynske Lindorm.....	side 82
Vedtægter	side 83
Årsregnskab.....	side 87
Historisk oversigt	side 91
Fyens Stifts patriotiske Selskabs Fællesfond	side 94
A/S Det fynske Landbocenter	side 97
Medlemsfortegnelse	side 98
Kontingent	side 126
Sådan finder De Patriotisk Selskab	side 127

VISION

Patriotisk Selskab er den foretrukne rådgiver for større jordbrugsvirksomheder.

MISSION

Med udgangspunkt i Danmark yder Patriotisk Selskab som landsdækkende forening det enkelte medlem værdiskabende og fremadrettet rådgivning på et førende niveau.

FORMANDENS FORORD

I skrivende stund må vi konstatere, at der nu er udskrevet folketingsvalg til den 15. september 2011, hvilket er glædeligt, da vi reelt har været i valgkamp det seneste år.

10 år med en borgerlig-liberal regering har ført landet gennem en historisk, global, finanskriser og recession med mindre negative effekter indtil videre, sammenlignet med visse andre lande.

Forhåbentlig ser man nu svage tegn på, at den produktive del af det private erhvervsliv i Danmark, langsomt er på vej ud af recessionens favntag. Vi ser rimelige tal for landets handelsbalance, og eksporten ser ud til at være tilbage på niveau, fra før krisen satte ind.

Udfordringerne er bestemt ikke ovre. Man kan frygte, at vi med USA i front er på vej ind i endnu en recession, udløst af den uheldige politiske ageren i forhold til USA's gæld og den efterfølgende nedgradering og det voldsomme kursfald over hele verden.

OMXC20 indexet har nu i nogen tid været under pres. De seneste 4 måneder har C20 ligget under 425, og der er i dette halvårs regnskabssæson ikke udsigt til, at der sker det nødvendige løft. Globalt set er billedet det samme. Verden er i virkelige vanskeligheder.

Alt i alt en situation som kræver hurtig og særdeles kompetent ageren fra blandt andet europæisk politisk hold.

Trods den danske regerings økonomiske styring må dansk landbrug pege på, at den samme regering i samme kritiske periode - ud af ingenting - opfandt begrebet "Grøn Vækst", som nu er et begreb, hvor begge sider i Folketinget står i kø for at øge omkostningerne i form af den ene afgift og konkurrenceforvridende belastning efter den anden.

Patriotisk Selskab ser med stor alvor på denne udvikling og de konstante og omsiggribende forringelser, som et

af verdens mest produktive og miljøvenlige landbrug udsættes for. Det er ubegribeligt, at et så grundlæggende erhverv i Danmark skal opleve det.

Sidste forår satte Patriotisk Selskab med uomtvistelige fakta konkurrencesituationen på dagsordenen. Sagen er endt i et politisk udvalg, som afventer offentliggørelse til efter et valg. Det er ubegribeligt, at rapporten, der siges at have været færdig i flere måneder, ikke kan offentliggøres og bringes ind i et nyt regeringsgrundlag. Især når forholdene i primærerhvervet er så katastrofale.

Patriotisk Selskab har efter dannelsen af Landbrug & Fødevarer bakket op om den nye struktur og organisation i klar og udtalt forventning om, at man kom styrket ud. Det er vigtigt for en organisation som Landbrug & Fødevarer at anerkende medlemmernes forskellige ønsker og behov, men det er lige så vigtigt for erhvervet og organisationen at stå sammen og skabe positive resultater på såvel rammevilkårene som konkurrencesituationen samt sikre optimale vilkår i den finansielle- og økonomiske krise.

Bæredygtigt Landbrugs synlighed er utvivlsomt efterspurgt i erhvervet og opfattes af mange landmænd som nødvendig og vigtig. Ser man det i lyset af Landbrug & Fødevarers vanskeligheder med synligheden, bør man i begge organisationer gøre sig klart, at et samarbejde vil gavne erhvervet markant i stedet for den potentielle splittelse, der ligger i den nuværende udvikling.

Selskabets fokus på det internationale samarbejde styrkes. Ligeledes styrkes vores vigtige samarbejde med en række organisationer og virksomheder, som hver på sit felt kan tilbyde specialistviden på relevante områder.

Patriotisk Selskab arbejder til stadighed med at styrke det faglige niveau og sikre medlemmerne den bedste ydelse til prisen.

I beretningsåret afholdt Selskabet sit 200-års jubilæum den 11. juli 2010. Selskabets protektor Hendes Majestæt Dronning Margrethe II aflagde Selskabet et besøg i forbindelse med jubilæumsreceptionen. Ved receptionen deltog 500 gæster og medlemmer.

Jeg ser sammen med den øvrige bestyrelse frem til en god og spændende debat med forhåbentlig rigtig mange medlemmer på generalforsamlingen den 27. oktober 2011

Peter Cederfeld de Simonsen
bestyrelsesformand

BERETNING FRA BESTYRELSEN

DRIFTSÅRETS ØKONOMISKE STATUS

Driftsåret 2010/2011 har som de seneste år været stærkt præget af finanskrisen og den medfølgende recession. Både den, der er reelt grundlag for, men i år også i stigende omfang den medieskabte negative omtale af krisen, herunder påstanden om landbrugets "skyld" og delagtighed i særligt bankernes vanskeligheder.

Høsten 2010 var rent udbyttmæssigt på det jævne. En hård vinter, særligt i den østlige del af landet, udløste en middelmådig høst. Lagersituationen på verdensplan og solid efterspørgsel har dog sikret en rimelig pris denne høst.

Høståret bød på en besværlig og våd høst, som desværre ses gentaget i 2011, måske blot fordelt lidt anderledes geografisk. Forventningerne til udbytterne i høsten 2011 er, at vårbyggen ser fornuftig ud, hveden ender på niveau og rapsen under niveau.

Svineproduktionen møder til stadighed et massivt pres på omkostningerne. Både de produktionsmæssige, men bestemt også de omkostninger, som følger af den danske enegang på miljøområdet og de øvrige konkurrenceforvridende nationale stramninger på vilkår i og omkring primærproduktionen.

Årets resultat viser, at for sohold og slagtesvin har året været i den bedste halvdel af de seneste 8 år. Smågrisene er også i år hårdt ramt af den internationale faldende efterspørgsel, lave priser og et foder-niveau som i 2009.

Mælkeproducenterne har efter en turbulent periode i 2010 set en stigning i afregningsprisen fra Arla. Det er selvfølgelig altid positivt, men det skal ses i lyset af stigende omkostninger hjemme på bedrifterne, og en urimelig national pålagt konkurrencesituation i forhold til de nærmeste konkurrenter i Europa.

Beretningsåret har budt på klare signaler fra både Arla og Danish Crown. De retter nu deres udviklingsfokus

uden for landets grænser. Det vurderes, at det sker efter deisen, hvorfor investere i det dyreste produktionsland i verden?

Situationen om de danske rammevilkår, og de deraf følgende begrænsninger i kvalitetsproduktionen, belaster uafsladeligt hele erhvervet. Både i forhold til prisdannelsen, men også i forhold til udbyttet.

Hele erhvervet ses at have holdt markant igen på omkostninger og investeringer. Det er klogt på den korte bane. En generel defensiv driftsstrategi kan dog ende med, at erhvervet sparer sig selv ihjel. Det vil dels slide erhvervet op indefra, dels sætte dansk landbrug af i den globale konkurrence.

Recessionen og rammevilkårene belaster erhvervet så hårdt, at dansk landbrug på sigt kan miste den vigtige eksport og stå tilbage med et landbrugserhverv kun til hjemmemarkedet. Det vil betyde ændringer, som de færreste kan forestille sig, og det vil række langt ud i samfundet.

Det er dog glædeligt, at man trods ovennævnte nu har bragt eksporten tilbage på niveauet fra før 2007/2008.

På vanlig vis og i tråd med solid erfaring i erhvervet har man selvfølgelig også haft fokus på effektivisering. Dette er en disciplin, som erhvervet er mestre i. Det fremgår tydeligt af Patriotisk Selskabs internationale benchmarkingtal, at Selskabets medlemmer er bedst, når det handler om effektiv produktion pr. enhed.

Som samfund bør man holde sig for øje, at erhvervet ikke blot bidrager med arbejdspladser og økonomi i landets yderområder, men også at erhvervet netto bidrager med et betydeligt beløb i eksportindtægter til vedligeholdelse og udvikling af velfærdssamfundet.

Patriotisk Selskab beder ikke om særbehandling eller støtteordninger blot lige konkurrencevilkår, indledningsvis inden for EU.

Banker og realkreditinstitutter ses stadig at lamme landbrugserhvervet med uvilje eller manglende evne til at indgå i egentlige forretningsforhold. Man afviser dialog med nye mulige landbrugskunder og pålægger eksisterende kunder markante ekstraomkostninger bl.a. i form af øgede bidragssatser og renter. Videre ses en række banker at stille unødvendige og omfattende ekstrakrav til budgetter og anden dokumentation. Endelig ses særligt de landsdækkende banker at have udviklet nye tunge og langsommelige beslutningsprocesser.

Denne immobilitet er skadelig for begge parter, og vil ikke blot koste penge og konkurrenceevne, men også belaste det tillidsmæssige forhold i nogen tid fremover.

DET INTERNATIONALE SAMARBEJDE

Patriotisk Selskabs medlemskab af det internationale samarbejde "Agri Benchmark" udvikler sig stadig positivt.

Patriotisk Selskab deltager i netværket, og ved tæt fagligt samarbejde opnår Selskabet dels gode solide kontakter over det meste af verden, dels en indsigt i andre landes produktionsvilkår.

I juni 2011 var Patriotisk Selskab vært ved den årlige Agri Benchmark Cash Crop Conference. Konferencen er beskrevet nærmere i nærværende beretning. Her skal det fremhæves, at Selskabet ved deltagelse i netværket udvikler fagligheden og styrker muligheden for benchmarking med de øvrige deltagerlande, ligesom samarbejdet giver mulighed for sagligt at klarlægge forskellene i rammevilkårene i de enkelte lande, her naturligvis særligt med fokus på de relevante lande i EU, men også med de store fødevarerproducerende lande udenfor EU.

Desuden har Patriotisk Selskab et personligt internationalt netværk, som gavner de af vores medlemmer, som søger aktiviteter udenlands.

Igen i år har vi deltaget i den årlige kongres for mælkeproducenter i European Dairy Farmers (EDF) regi. European Dairy Farmers er en klub i Agri Benchmark strukturen for europæiske mælkeproducenter. Konferencen blev i år afholdt i Birmingham, Storbritannien. Trods det europæiske medlemskab havde man igen i år indbudt repræsentanter fra en række store mælkeproducerende lande udenfor Europa.

Patriotisk Selskab oplever, med udgangspunkt i vores medlemskab af European Dairy Farmers (EDF), vækst og medlemstilgang fra mælkeproducenter. Disse ses at være driftige producenter, som har et internationalt fokus med deres bedrift, og som gerne vil benchmarke med de bedste i både Europa og verden.

DEN FINANSIELLE UDVIKLING

Ser man på regeringens tilgang til Bankpakke 3's anvendelse i virkeligheden, f.eks. i forhold til Amagerbanken og Fjordbank Mors, anlægges der en pudsigt mediemæssig vinkel, hvor man foregiver at beskytte skatteyderne mod spekulanter ved at fastholde et billede af, at staten ikke vil bruge skatteydernes midler på at redde banker, der er udygtigt drevet. Det må i bedste fald siges at være politisk spin op til en vanskelig valgkamp.

Bankpakke 3 er en kendt og naturlig følge af bankpakke 1. Der er ingen overraskelser for den, der har sat sig ordentligt ind i bankpakkerne og de politiske forløb.

Ser man på udviklingen i forhold til f.eks. Fjordbank Mors, er det virkeligheden, at staten kommer til at afholde udgifter i milliardklassen. Man kan således undre sig over den politiske vinkel og ærgre sig over, at valgkamps retorik står i vejen for fornuft og saglig tilgang til disse kriseramte banker, deres kunder og et trængt erhvervsliv både lokalt og nationalt.

I 2011 skal bankerne på deres respektive generalforsamlinger forelægge spørgsmålet om, hvorvidt banken ønsker at tilkendegive, om banken vil benytte afviklingsordningen. Det fremgår også af loven, at bankerne ikke er tvunget til at foretage en sådan tilkendegivelse. Bankens bestyrelse er ifølge loven kompetent til senere at træffe beslutning om valg

af afviklingsform, herunder om anvendelse af lovens afviklingsordning.

Afviklingsordningen er en dansk særordning, som ikke kendes i Europa i samme omfang. Derfor kan der opstå kommunikative misforståelser på det internationale marked om, hvad det reelt indebærer, når en bank tilkendegiver, at den vil benytte afviklingsordningen. Derfor er det fornuftigt, at aktionærerne i de enkelte banker har valgmuligheden, ganske som loven også lægger op til!

Med det tøvende forlig om Bankpakke 4 er der først og fremmest opnået en positiv foreløbig reaktion fra udlandet.

Bankpakke 4 giver andre muligheder for en nødlidende bank end blot den aktive dødshjælp, som Bankpakke 3 indeholder.

Dog må man med skepsis afvente den praktiske udførsel af medgiftsordningen og de "store" bankers indblanding i de mange små bankers drift og virke. Her samler bekymringen sig hovedsagligt om sektorens dynamik og konkurrencevilkår.

Det glæder Patriotisk Selskab, at vi med Bankpakke 4 har et regelsæt med flere muligheder, og Selskabet ser frem til en sober og dynamisk anvendelse af hele paletten til gavn for banksektoren, men bestemt også til gavn for kunderne og samfundet.

Patriotisk Selskab har i mange år peget på den vanskelige situation, som finansverdenen nu står i. Selskabet har dels forsøgt at få Landbrug & Fødevarer til at tage sagen op med regeringen og Nationalbanken, dels forsøgt at få de landsdækkende banker og de væsentligste realkreditinstitutter til at medvirke til etablering af et system, som kunne modvirke den aktuelle situation.

Desværre blev Patriotisk Selskab ikke hørt. Landbrug & Fødevarer taler nu om en "Grøn Fond" o.lign. Såvel regeringen som oppositionen er i et vist omfang samme sted. Desværre er det nok for sent. En tidligere ageren med rettidig omhu ville have gavnet både Danmark og erhvervet.

Man kan frygte, at de påtænkte fonde og puljer m.m. ikke vil få nogen reel effekt i erhvervet, men blot fremstå som politisk handlekraft og alibi for, at nu har man gjort nok for erhvervet.

FINANSLOVFORSLAG OG FOLKETINGSVALG

I såvel erhvervslivet, den politiske verden og medierne taler man om at komme ud af krisen og recessionen. Patriotisk Selskab advarer om at tro på, at det er muligt.

Også den anerkendte økonomiprofessor David Laibson, Harvard University, advarer om for store forventninger til tilbagevenden til situationen før krisen. David Laibson fremlægger i sin teori "New Normal", at man tager fejl, hvis man tror, at man blot kan erkende "den normale tilstand", når krisen lægger sig.

Et landbrug kan således ikke forvente at kunne leve af værdistigningen på jord og ejendomme. Kan driften ikke forrente gælden, er man i vanskeligheder. Landmænd, som hele livet har arbejdet og lånt til driften i den tro, at de kunne sælge og forlade erhvervet med værditilvæksten som gevinst, bliver skuffede. Efter "New Normal" teorien bliver gården solgt til det, den med rimelighed kan forrente, og den pensionsmodne landmand må gå på pension med gælden. Finansverdenen må med al sandsynlighed tage tabet.

Det betyder antageligt også, at de helt gamle værktøjer, sælgerpantebreve, høstpantebreve, opsparing

og rentabel drift, reduktion af afhængighed af banker m.m. bliver nogle af de værktøjer, fremtiden byder på.

VK-regeringens finanslovsforslag 2012 er ikke overbevisende nytænkning. Det ligger fast, at finanslovsforslaget hænger uløseligt sammen med 2020-planen. Der er således grundlag for at tro på, at man, trods et budgetunderskud på 85.000.000.000 kr., har det bedste bud på en løsning af den nuværende situation.

Selskabet fastholder, at med sommerens kritiske udvikling og det udskrevne folketingsvalg bør man benytte chancen for at tage helt anderledes fat efter den 15. september 2011.

Man kan udmærket tage udgangspunkt i 2020-planen og finanslovsforslaget og så rydde alvorligt op i skattesystemet, konkurrenceforvridningen af eksporterhvervene, effektivisering og målretning af den offentlige sektor, kvalitets- og niveauforbedre uddannelsessektoren og sidst men ikke mindst reformerer de mangeårige ordninger, der fastholder markante dele af arbejdsstyrken på overførselsindkomst.

I lyset af den alvorlige situation bør et nyt Folketing søge brede og gennemgribende forlig, så landet kan komme videre. Med stor udskiftning blandt folketingsmedlemmerne og et forhåbentlig fornuftigt valgresultat bør Danmark kunne vise vejen ud af krisen.

REALKREDIT

Som en udløber af finanskrisen har EU i nogen tid forsøgt at ændre den danske realkreditmodel. Særligt rentetilpasningslånene og de afdragsfrie lån.

Forhandlingerne om fremtiden for dansk realkredit har på det seneste udviklet sig til en tvist mellem regeringen og Nationalbanken i EU-kontorerne.

Embedsmændene i Bruxelles skriver på en lovgivning, der kan gøre det markant dyrere at være realkreditkunde, og Danmark synes at være uenig. Det var situationen, få uger inden et lovforslag skulle fremsættes i EU.

Mens et bredt flertal i Folketinget argumenterer for, at dansk realkredit er et bundsolidt system, og derfor ikke vil pille ved danskernes populære fleks- eller afdragsfrie lån, er Nationalbanken anderledes bekymret. Den vil have udfaset de afdragsfrie lån og er bange for, at de store mængder obligationer bag de korte flekslån ikke kan blive solgt.

Udfordringen i Bruxelles er stor, og den lettes ikke, ved at Nationalbankens direktør Nils Bernstein har en helt anden holdning til sagen end regeringen og et enigt Folketing. Når Nils Bernstein er citeret for, at "der er en betydelig risiko ved at yde 30-årige lån, som skal refinansieres med korte obligationer én gang om året", bliver det ikke nemmere at hale sagen hjem i Europa-Parlamentet.

Usikkerheden ved flekslån og Danmarks egen delte holdning får ratingbureauet Moody's til at pille dukserollen fra det danske realkreditsystem. Dyrere lån og højere omkostninger bliver konsekvensen. En degradering af klassens absolutte ducsedreng.

Det er realiteterne for den danske realkreditsektor, efter Moody's valgte at sænke en række underliggende parametre for bedømmelse af danske realkreditobligationer.

EU nedtoner nu sine hårde krav til ændring af det danske realkreditsystem, det sker efter længe at have befundet sig i hårdknude med den danske regering. Dermed overlever realkrediten i denne omgang.

Det virker noget bizart. Set fra Selskabets side er situationen klar, og fakta er, at de tilfrosne, globale kreditmarkeder i oktober 2008 bidrog som bevis på funktionaliteten i det unikke, danske realkreditsystem.

Danmark var gennem krisens første år et af de få finansmarkeder i Europa, der fortsatte med at udstede obligationer. Bank- og realkreditsystemet reddede hinanden, så det stadig var muligt at få lån i Danmark. Havde vi ikke haft det danske realkreditsystem, havde tingene set meget værre ud.

Der er, indtil videre, sat en stopper for kravene om reformer af såvel den danske ejendomsskat, som det danske realkreditsystem, hvor rentetilpasningslåne-
ne mødte stor kritik.

Nu opfordres regeringen i stedet til at "overveje præventive tiltag", der kan sikre stabiliteten på boligmarkedet og at "granske funktionen af realkredit- og ejendomsskattesystemet".

Dermed kan Danmark godt acceptere anbefalingerne, siger finansminister Claus Hjort Frederiksen.

Stormen har således indtil videre lagt sig. En forværring af EU's finanser og økonomi samt en anden og svagere regering kan dog nemt og med kort varsel bringe sagen op igen.

Sagen bør derfor tages op og lykkes helt, så vi ikke som nu blot har "henstand" til 2015.

REGERINGENS OG OPPOSITIONENS 2020-PLAN

Såvel regeringen som oppositionen er nu på plads med hver sin plan for at skabe balance i de offentlige budgetter i 2020, hvor der ifølge regeringens analyse vil mangle 47 mia. kr., hvis der ikke indføres reformer.

En hjørnesteen i regeringens 2020-plan faldt på plads i foråret med det historiske forlig med Dansk Folkeparti og de Radikale om en tilbagetrækningsreform, der fremrykker den planlagte stigning i folkepensionsalderen, begrænser efterlønsordningen til 3 år og indfører en seniorførtidspension for nedslidte.

Det er glædeligt, at regeringen, Det Radikale Venstre og Dansk Folkeparti med aftalen har udvist politisk mod og vilje til at anviser robuste rammer om dansk økonomi frem mod 2020. Både fordi de fire partier tager hånd om en politisk sprængfarlig udfordring, og fordi de sætter politik over partiskel.

Med tilbagetrækningsaftalen, genopretningspakken fra sidste år, og en række mindre aftaler med Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne om blandt andet en SU-reform kom regeringen inden sommerferien

i mål med en reformpakke for 2020 med et politisk flertal bag.

Det er høje tid med disse tiltag, og man kan sige, at man nu endelig ser en borgelig-liberal regering forsøge sig med borgerlig-liberal politik. Dog skal man huske, at ingen af disse planer bliver til virkelighed før efter folketingsvalget den 15. september 2011, ligesom det også kræver, at der kan skabes flertal i Folketinget.

Socialdemokraterne og SF har efter megen venten fremlagt deres plan "Fair Løsning 2020". Planen rummer såvel oppositionens forslag til at finde de 47 mia. kr., som oppositionens bud på, hvordan der skabes vækst i Danmark.

Det er positivt, at "Fair Løsning 2020" forholder sig til de store vækstudfordringer, ganske som regeringen. Det må dog fremhæves, at planen påfører erhvervet yderligere afgifter og skatter og det i en tid, hvor det er trængt og i et omfang, som enhver kan se, truer erhvervets eksistens. Skal konkurrenceevnen forbedres, eller blot fastholdes, er det nødvendigt at gøre noget ved det høje danske omkostningsniveau. Et centralt element, som man overser i S-SF's plan.

Oppositionens vækstplan har flere konsekvenser for landbrugs- og fødevarerhvervet. På den problematiske side kan nævnes yderligere miljø- og ejendomsskatter på mindst 1,1 mia. kr., omprioritering af erhvervsstøtten, kørselsafgift på lastbiler og forhøjelse af afgiften på mættet fedt. Alt sammen forslag, der vil svække væksten og konkurrenceevnen i erhvervet.

Blandt de positive elementer i oppositionens vækstplan er fokus på virksomhedernes administrative byrder. Her vil oppositionen arbejde for en effektiv og ensartet sagsbehandling for eksempel ved byggesager. Fair Løsning 2020 lover generelt at forbedre sagsbehandlingstider og virksomheders rettigheder i kontakten med offentlige myndigheder. Positivt er også Fair Løsnings stærke fokus på at fremme bioenergi og det biobaserede samfund, hvor landbruget bør få en nøglerolle som råstofleverandør.

Ser man på det realistiske i Fair Løsning, må man sige, at der er grund til alvorlig bekymring. Siden oppositionen fremlagde sin plan, har de ved adskillige lejligheder afgivet løfter i offentligheden om at løse dette eller hint problem med yderligere 5 mia. her og 10 mia. der! Ligesom det er uklart og svært at tro på løfterne om administrative lettelser i den offentlige sektor.

Dette sammenholdt med, at oppositionens anvisning, på at løse opgaven med de 47 mia. som mangler, i bedste fald er tynd og uklar. Det mulige regerings-skifte bør derfor give anledning til bekymring ikke bare for landbrugserhvervet, men for hele den private sektor.

Vel er Danmark i en situation, hvor den offentlige gæld er stor. Det skal dog bemærkes, at denne gæld, som er en følge af krisen, ikke er nær så stor, som man kunne have frygtet eller som i mange andre lande. Danmark har desuden et fornuftigt overskud på handelsbalancen, faldende arbejdsløshed, endda fra et lavt niveau, og vi har nu en klar regeringsplan, som ses at være finansieret krone for krone.

Det bør tegne godt for de næste ca. 10 år, uden at det skal opfattes som om, der ikke vil blive behov for tilpasninger ned ad vejen, men plan og udgangspunkt er solidt.

Det store spørgsmål på den korte bane er, om regeringen formår at føre en valgkamp, hvor det bliver klart for vælgerne, at man kan vælge mellem en plan, som er klar og gennearbejdet, eller en mere ideologisk baseret plan, ledet af en uerfaren S-SF regering med en politisk gæld til venstrefløjen og den hårde del af fagbevægelsen.

EU - LANDBRUGSPOLITIK - CAP 2013

Efter folketingsvalget i september 2011 skal den danske regering fra 1. januar 2012 overtage EU-formandsskabet efter Polen.

Det har længe været planen, at EU's fælles landbrugspolitik - CAP 2013 - (Common Agricultural Policy) skulle genforhandles i første halvår af 2012, med henblik på ikrafttræden pr. 1. januar 2014. Det står

nu klart, at det ikke kommer til at ske. Planen skrider, og man må forvente, at fristerne også skrider.

Polen sidder nu med de vanskelige budgetfor-handlinger. Her må man forvente, at Polen, som de nye landes stemme i EU, går efter markante ordninger til den del af EU's landbrugssektor.

Desuden er det svært at se, at man skulle kunne blive enige om et budget i den situation, EU er i, og måske bliver det også alibiet for at fortsætte med et ufærdigt budget til stor skade for landbrugserhvervets behov for frie og lige vilkår både internt i EU og i konkurrence med BRIK landene m.fl.

Kommissionens tanker om den fremtidige landbrugspolitik er fortsat meget ukonkrete. Ydermere er der endnu ikke meldt noget ud med hensyn til det samlede budget til landbrugspolitikken, og hvordan den skal fordeles mellem forskellige lande.

Landbrug & Fødevarer oplyser, at man har stor fokus på reformen, der kan få betydelige økonomiske konsekvenser for sektoren. Hidtil har indsatsen været fokuseret mod følgende forhold:

1. Anerkendelse af frontløber-status i forhold til Kommissionens forslag om et "grønt komponent".
2. Øget satsning på landdistriktspolitikken - og dermed et væsentligt højere landdistriktsbudget til Danmark.
3. Ny balance i fordelingen af landbrugsstøtten mellem medlemslandene således, at man fortsat understøtter en effektiv landbrugsproduktion.
4. Fastholdelse af nuværende markedsinstrumenter - og øget satsning på promotion.
5. En forenkling af landbrugspolitikken.

EU's kommissær for landbrug og landdistrikter, Dacian Ciolos har fremlagt Kommissionens meddelelse om den fremtidige landbrugspolitik.

Meddelelsen har på engelsk titlen:

"The CAP towards 2020: meeting the food, natural resources and territorial challenges of the future".

Fødevareministeriet beskriver det således:

"Formålet med denne Fælles Landbrugspolitik er at sikre et økonomisk levedygtigt landbrugserhverv, der producerer sikre kvalitetsfødevarer indenfor rammerne af en miljømæssigt bæredygtig produktion. Desuden er landbrugspolitikken med til at sikre gode erhvervs- og levevilkår i landdistrikterne".

Kommissærens meddelelse er holdt i forholdsvis generelle vendinger og indeholder ikke konkrete overvejelser om budget, støttesatser, procentændringer eller lignende.

Blandt de væsentligste elementer i meddelelsen er: Fordelingen af de direkte betalinger mellem EU's medlemslande skal udjævnes og fordeles på en mere rimelig måde. Men samtidig understreges det, at der ikke skal ske en 100 % udjævning, da landmændene i de forskellige EU-lande står over for meget forskellige økonomiske og naturgivne forhold.

Inden for disse rammer skal miljø, klimaændring og innovation være de bærende temaer.

Den 23. februar 2011 var der på Christiansborg en høring om den fremtidige fælles landbrugspolitik. Blandt deltagerne var medlemmer af Folketingets

fødevareudvalg, fødevareministeren og EU-kommissionen samt forskellige interesseorganisationer blandt andet Patriotisk Selskab.

Patriotisk Selskabs indtryk er, at dansk landbrug vil tabe i fordelingskampen. Det begrundes med en klassisk ideologisk holdning om, at når dansk landbrug er det mest effektive, og det der klarer sig bedst, så må man støtte andre. Man åbner for princippet om, at "Pedro skal have mere end Per"!

Det er fint, at Danmark og Landbrug & Fødevarer står ved en generel sænkning af tilskuddet. Det er dog et ufravigeligt vilkår, at det skal ske ligeligt og ens over hele EU. Den danske fremturen på dette område har desværre givet nogle lande politisk mulighed for at misbruge det danske synspunkt, og således åbne for "Pedro skal have mere end Per" princippet.

Man ser helt og aldeles bort fra de danske nationalt pålagte konkurrencebegrænsninger, og det er tydeligt, at hverken EU, Folketinget eller de stærke grønne organisationer anerkender de faktuelle konkurrenceforvridende forhold, som dansk landbrug virker under. Det er en virkelighedsflugt, som er livsfarlig for erhvervet og velfærdssamfundet.

1	Indkomststøtte - basispræmie i form af en afkoblet støtte på et ensartet niveau til alle landmænd i de enkelte lande/regioner, og på betingelse af, at man lever op til krydsoverensstemmelseskravene.
2	Det skal overvejes at indføre et loft for direkte støtte pr. bedrift for at forbedre fordelingen af støtten. Dog skal man tage hensyn til bedrifter med mange (lønnede) ansatte.
3	Grønt element - støtte for at fremme en mere miljøbevidst produktion, der skal gælde i hele EU, og som skal fremme både miljø og klima. Det foreslås, at det kan være i form af enkle, generelle og årlige tiltag, som f.eks. permanente græsarealer, plantedække, sædskifte og miljøbrak. Hertil kan komme forstærkede GLM-krav (God Landbrugs- og Miljømæssig stand).
4	Særlig arealbaseret indkomststøtte til landbrug i områder med "særlige naturgivne begrænsninger". Støtten skal suppleres den støtte, der ydes til disse arealer under søjle 2.
5	Mulighed for begrænset koblet støtte i visse områder/regioner, hvor særlige produktioner anses for vigtige af økonomiske og/eller samfundsmæssige årsager.
6	Støtte til små landbrug gennem sikring af betaling af støtte på et vist minimumsniveau.
7	Forenkling af krydsoverensstemmelsesreglerne - uden at gå på kompromis med systemet.

I søjle 2 skal landdistriktspolitikken ikke ændres væsentligt og have fokus på:

1	Konkurrenceevne - blandt andet gennem støtte til innovation, strukturrationaliseringer og sikring af en mere ressourceeffektiv produktion.
2	Bæredygtig forvaltning af naturens ressourcer samtidig med at man opretholder produktionskapaciteten.
3	Balanceret territorial udvikling blandt andet gennem støtte til lokalområder.

En omlægning af støtten til landdistriktsmidlerne må betyde, at man sikrer, at dette giver reelle muligheder for primærerhvervet for at få adgang til disse midler og ikke, at det bliver et politisk redskab til at lappe den øvrige udvikling i landdistrikterne. Regeringen har også en interesse i, at midlerne bliver i erhvervet, da man jo ved de høje danske afgifter m.m. faktisk opsuger disse EU-midler til statskassen via erhvervet.

Landbrugsbudgettet

Fra EU-Kommissionens side var holdningen klart den, at der ikke sker en reduktion af EU's landbrugsbudget som helhed. Medlem af Europa-Parlamentet Anne E. Jensen (V) understregede, at Danmark står relativt alene med ønsket om at skære i landbrugsbudgettet, og at det er vigtigt at forholde sig til i de kommende forhandlinger, så vi ikke risikerer at stå på sidelinjen i stedet for reelt at deltage i forhandlingerne.

Det interessante bliver at se, hvordan fordelingen sker mellem medlemslandene, da det får stor betydning for, hvor mange midler, der vil tilfalde Danmark i perioden 2014-2020. For så vidt angår den direkte støtte, vil Danmark sandsynligvis miste noget, hvor meget afhænger af den valgte fordelingsmodel. For søjle II kan vi ved nogle modeller vinde lidt, mens vi ved andre vil miste noget. Det er derfor afgørende, at vi får anskueliggjort, at selv en intensiv, moderne og konkurrencedygtig landbrugsproduktion som den danske er under stadigt pres grundet et stigende fokus på miljø- og naturregulering. Samtidig er sektoren presset grundet øget konkurrence fra blandt andet tredjelande.

Landbrug & Fødevarers hovedbudskaber Belønning af frontløberstatus

Det er afgørende, at der ved indbygning af et "grønt komponent" i de direkte betalinger, (dvs. kravet om, at der skal leveres et minimumniveau af offentlige goder for at modtage den fulde direkte betaling), tages hensyn til de lande, der har krav, der ligger ud over EU-lovgivning. Derfor er det et grundlæggende præmis, at der i Danmark ikke kommer nye tiltag i det "grønne komponent".

Øget landdistriktsbudget med fokus på konkurrenceevne, miljø og natur samt økologi

Der er behov for et øget landdistriktsbudget, som skal bidrage til, at erhvervet kan leve op til kravene på miljø- og naturområdet. Samtidig er landdistriktsprogrammet centralt med henblik på konkurrenceevne, innovation og udvikling.

Tilgodese eksportorienteret dansk landbrug og dansk budgetbalance

Der er fra landbrugskommissærens side et stærkt fokus på støtte til de små landbrug og lokale markeder. Det er afgørende, at Danmark får sat fokus på de store brug og vigtigheden af deres fortsatte konkurrenceevne. Det skal sikre, at en rimelig del af landbrugsbudgettet går til Danmark, da det vil bidrage positivt til Danmarks budgetbalance.

Administrative lettelser

Der er behov for administrative lettelser og for forenkling af regler. Det ses i stigende grad, at landmænd undgår at indgå i ordninger på grund af bekymringer om indviklede regler og administrative byrder.

Euroen og Danmark

I nogen tid har man, med politisk sammensatte hjælpepakker, forsøgt at holde sammen på euroen. Da euroen er et politisk projekt, med mange nationale interesser og en svag centralbank, bør det ikke komme bag på nogen, at man kan komme i en situation, som man er i PIIGS-landene (Portugal, Italien, Irland, Grækenland og Spanien).

I flere år har man fra centralt hold i EU lukket øjnene for det alment kendte faktum, at en række lande er blevet optaget i euro-zonen på falsk grundlag. Det er også en politisk beslutning og ansvar. Den positive side af dette politiske ansvar er, at man så også fra politisk side kan vælge at fastholde euroen og dække de lande af, som er i vanskeligheder. Det har man også vist vilje til, i hvert fald indtil det i starten af juli 2011 pludselig gik løs med Italien.

Den store forskel på situationen i Italien og Grækenland er, at Italien er EU-zonens tredje største økonomi,

og at det her ser ud til at starte med de italienske statsobligationer og ikke på aktiemarkedet som tidligere.

En række "ikke europæiske" såkaldte Hedgefonde ses at angribe Italiens obligationsmarked, og direkte spekulation i euroens fald står lige for. Dette søges modvirket ved opkøb fra Frankrig og Tyskland.

Hvorvidt man fra politisk hold magter, udover den vedtagne støtte til Grækenland, at holde styr på Portugal og Irland, samtidigt med at Italien og Spaniens situation skal afklares og sikres snarest, er i skriven-de stund uklart.

For Danmark har denne udvikling også stor betydning. Et er, at Danmark politisk følger euroen, det kan man blot beslutte at ændre. Noget andet og langt mere alvorligt er Danmarks eksport og internationale finanssamarbejde i erhvervslivet. Det er helt uoverskueligt, hvis Danmark og Europa blandt andet skal imødesee lire, pesetas og drachmer igen.

I internationalt perspektiv kan man ønske sig, at politikere, medier og finansverden snart erkender, at krisen ikke går væk. Vi er nu på vej ind i en anden verden med et nyt sæt af regler, de gamle teorier og reflekshandlinger virker ikke mere. Det er kernen, i det økonomiprofessor David Laibson, Harvard Universitet kalder "The New Normal".

Se blot på Kina, der efter en stor opkøbsindsats i Afrika og USA, nu ikke blot opkøber strategiske dele af Grækenland, men også italienske og spanske statsobligationer og tilmed har sat sig på viceformandsposten i IMF. Dette sker samtidig med, at USA har alvorlige politiske, økonomiske og finansielle problemer.

GRØN VÆKST M.V.

Grøn Vækst

Den 5. juli 2010 blev udkast til lovpakken "Grøn Vækst" sendt i høring med frist til 20. august 2010.

Forslaget indeholdt en lang række ændringer på Miljøministeriets område, disse er nærmere beskrevet på side 21. Ændringer der blev skønnet nødvendige for at kunne gennemføre den aftale, regeringen i juni 2009

havde indgået med Dansk Folkeparti om Grøn Vækst. Ser man på samleloven, står det klart, at det er det mest markante indgreb i landbruget siden krigen. Det er ufatteligt, at en borgerlig-liberal regering tilsyneladende ikke har skelet til erhvervets internationale konkurrencesituation, da der bl.a. er valutaindtjening og hjemlig strukturel stabilitet, herunder arbejdspladser,

på spil i et omfang, som de færreste har gjort sig klart. Hertil kommer, at hele lovgivningsforløbet og særligt høringsprocessen afviger markant fra normale demokratiske forløb. Patriotisk Selskabs høringssvar indeholder både disse synspunkter og de faglige.

Efter høringsfristen blev Grøn Vækst samleloven vedtaget ved udgangen af maj måned 2011. Loven indeholder ændringer i forhold til naturbeskyttelsesloven, planloven, vandløbsloven, miljømålsloven, kemikalieloven og miljøbeskyttelsesloven. Lovændringerne udmønter en del af regeringens Grøn Vækst aftale med Dansk Folkeparti fra henholdsvis juni 2009 og april 2010.

Landbrug & Fødevarer har været meget kritiske overfor det fremsatte forslag og fremførte blandt andet følgende hovedkritikpunkter:

1. At berørte borgere og virksomheder er sikret mulighed for at komme med indsigelser, såfremt høringsfasen giver anledning til at indføre reduceret vandløbsvedligeholdelse på strækninger, der ikke var med i høringsudkastet.

2. At det konsekvent rettes, at der ikke er tale om ophør eller reduceret vedligeholdelse af vandløb – MEN ændret vedligeholdelse af vandløb (ændret grødeskæringsteknik eller lignende).
3. Der skal være symmetri vedrørende ændringer i kompensationer, så ekstrakompensation og mindre kompensation bliver administreret ensartet og fremadrettet.
4. Beskyttelseszoner, det bør sikres, at landmænd kan indgå aftaler med vandværker om salg af arealer eller modtage engangserstatning som alternativ til den årlige kompensation.

Af loven og tilhørende bemærkninger fremgår det, at hovedsynspunkter 1-3 alle er imødekommet.

For punkt 4's vedkommende, oplyser Miljøministeriet, at det i princippet er muligt. Men kun med visse restriktioner kan landmænd indgå aftaler om salg til vandværker. Hverken dette eller muligheden for engangskompensation ønskes dog fremmet, idet man kun ønsker at give kompensation for mistet indtjening på de arealer, der løbende er omfattet af anvendelsesrestriktioner. Det betyder, at man ikke ønsker at betale for restriktioner, som måske bortfalder efter nogle år på grund af lukning af boringer m.m.

På grund af de store konsekvenser, det vil få for landbruget, har erhvervet særligt fokus på ændring af vandløbsloven, hvor det bliver muligt at ændre vandløbsvedligeholdelsen eksempelvis med henblik på at reducere vedligeholdelsen. Med Grøn Vækst slås det fast, at der kun skal laves en indsats i forhold til ændret vedligeholdelse af vandløbene, så længe der er penge til at kompensere de lodsejere, som kommer til at lide et tab. Den økonomiske ramme begrænser således indsatsen.

Det er slået fast, at indsatsen skal holdes indenfor en økonomisk ramme på 52 mio. kr. årligt, og miljøministeren har udtalt, at der ikke vil blive iværksat en indsats ud over den økonomiske ramme, trods målet om at ændre vedligeholdelsen på op mod 7.300 km vandløb.

Lov om randzoner

Et flertal i Folketinget bestående af Venstre, Konser-

vative, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne vedtog i maj 2011 "Lov om randzoner". Ifølge loven skal der fra efteråret 2012 udlægges 10 meter dyrkningsfrie randzoner langs alle søer og vandløb i Danmark.

Erhvervet har gennem hele forløbet været stærkt kritiske overfor forslaget, blandt andet fordi kortgrundlag, konsekvensvurderinger og kompensationsordning ikke var på plads.

Blandt hovedkritikpunkterne var:

Manglende konsekvensanalyser, loven hviler på et uoplyst grundlag

1. Det er uacceptabelt at vedtage et lovforslag uden kendt kortgrundlag (først klar i 2012).
2. 5 % loftet er alt for højt, mange vil reelt blive udsat for ekspropriation.
3. Kompensationsmodel og -beløb kendes ikke, de tidligere udmeldte satser vil i mange tilfælde være alt for lave.
4. Ny faglig viden om manglende P-effekt er ikke indarbejdet.
5. De forvaltningsmæssige aspekter.

Landbrug & Fødevarer har flere gange rejst kritikken direkte overfor ministeren, skriftligt over for Fødevarereudvalget, ved foretræde for udvalget i april og ved løbende dialog med politikere og ministeriet. Tilsvarende har flere lokale foreninger, der i særlig grad har problematikken inde på livet, rejst problemerne ved randzonekravet over for politikerne, skriftligt, ved foretræde og på anden vis. Desværre har man alligevel valgt at vedtage loven, til trods for, at det sker på et uoplyst og ikke-fagligt underbygget grundlag.

I forhold til det oprindelige udkast til lovforslag er det indføjjet, at ikke-målsatte vandløb i marsken er undtaget fra randzonekravene, ligesom lignende, men ikke nærmere definerede, sammenhængende afvandingssystemer andre steder i landet, også vil blive fritaget fra kravet.

Der er desuden åbnet op for, at randzonekravet senere kan indskrænkes eller helt bortfalde. I betænkningen til lovforslaget slår Dansk Folkeparti således fast:...

Dansk Folkeparti er enig i, at udledningen af kvælstof til vandmiljøet skal mindskes. Dansk Folkeparti er ligeledes enig i, at randzoner er et virkemiddel til at opnå dette formål på nuværende tidspunkt. Men vi forventer, at når der kommer dokumenteret viden omkring rodzoneanlæg, minivådområder, pil og andre tiltag og målinger af værdien af de enkelte randzoner er dokumenteret, så kan og skal der indarbejdes disse nye værktøjer i lovgivningen. Formålet med dette er, at man kan fravige reglerne om randzoner, hvor dette er muligt, og hvor det ikke bringer miljømålsætningerne i fare.

Dansk Folkeparti mener ligeledes, at der på sigt bør kunne byttes jorder ud, så der dermed kommer mere sammenhængende natur. Selvfølgelig med et fastholdt udledningskrav og ligeledes med en fastholdelse af de naturfremmende målsætninger.

Dansk landbrug og danske landmænd er meget innovative og omstillingsparate. Det bør lovgivningen ligeledes være.

Der skal være mulighed for at implementere ny viden i lovgivningen med det formål at give gode rammevilkår for erhvervet.

Dansk Folkeparti opfatter landbruget som en vigtig del af dansk erhvervsliv, og hvis der er landmænd, som ønsker at investere i miljøtiltag, bør der være en mulighed for øget produktion.

Ny registrering af beskyttet natur

Naturstyrelsen gennemfører i perioden 2011-2013 en landsdækkende opdatering af registreringen af den såkaldte § 3 natur. Det vil sige heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev og søer, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Baggrunden er, at en stikprøveundersøgelse påviste fejl og mangler på i gennemsnit 15-20 % af § 3-registreringerne på Danmarks Miljøportal. Opdateringen baseres på luftfotoanalyser og feltundersøgelser. Naturstyrelsen sammenligner de nuværende registreringer med de nyeste luftfotos, hvor der er forskelle, besigtiges arealet i felten. De første feltbesøg fandt sted i juni måned 2011.

Myndighederne har efter Naturbeskyttelseslovens § 76 ret til at besigtige arealerne uden at advisere lodsejeren på forhånd, men medarbejderen skal kunne legitimere sig. Naturstyrelsen vil så vidt muligt annoncere i de lokale medier om, hvor og hvornår de kommer ud, så lodsejerne er forberedte. Patriotisk Selskab anser ikke denne fremgangsmåde for god forvaltningsskik, men myndighederne har reel hjemmel. En enøjet fastholdelse af denne myndighedsret fremmer ikke samarbejdet, ligesom tilliden til myndighederne atter får et alvorligt knæk.

I de tilfælde, hvor § 3-naturområder er forsvundet, er det den enkelte kommune, som skal følge op på, om det er sket i overensstemmelse med reglerne.

Der har længe, på grund af de store usikkerheder ved den nuværende registrering, været efterspurgt en opdatering af § 3-registreringen. Det er afgørende, at den enkelte lodsejer har adgang til præcise oplysninger om, hvor der er beskyttet natur. Desværre ses der sager, hvor landmænd er kommet til at overtræde reglerne, fordi de ikke var klar over, at der var tale om beskyttet natur, og det er dyrt - både for lodsejeren og for naturen.

Ændring af vandløbsloven vedtaget

Et flertal i Folketinget vedtog i starten af april miljøministerens forslag om ændring af vandløbsloven vedrørende nedklassificering af vandløb.

Ændringerne betyder, at kommunernes mulighed for at nedklassificere offentlige vandløb til private vandløb indskrænkes. Hensigten med loven er at undgå, at kommuner nedklassificerer offentlige vandløb til private ud fra besparelseshensyn, og overdrager udgiften til vedligeholdelsen til private lodsejere.

Reglerne for, hvornår et vandløb kan nedklassificeres, fastlægges i en bekendtgørelse, som endnu ikke er vedtaget. Der lægges op til, at det fremover kun er vandløb uden offentlighedens interesse, der kan nedklassificeres. Vandløb, anlagt til særlige private formål som f.eks. i forbindelse med dambrug eller pumpelag, eller vandløb, der primært tjener til afledning af vand fra marker, skove og spildevand fra

enkeltejendomme, kan dog også fortsat nedklassificeres. Derimod kan offentlige vandløb, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som modtager spildevand fra større spildevandsanlæg og vand fra offentlige arealer, ikke længere nedklassificeres.

Ændringerne i vandløbsloven har opsættende virkning. Det betyder, at alle vandløb, der er blevet nedklassificeret i perioden, fra lovforslaget blev fremsat, til det blev vedtaget (15. december 2010-6. april 2011), igen optages som offentlige, og der skal gennemføres en ny sag, hvis kommunen ønsker at nedklassificere dem.

Landbrugserhvervet er positive overfor intentionerne i lovændringen, da det sigter på at lukke et konkret hul i vandløbsloven, der ellers kunne og allerede har pålagt private lodsejere uforudsete omkostninger til vandløbsvedligeholdelse.

Nye regler for husdyrgodkendelser

Med ca. en måneds forsinkelse trådte Bekendtgørelsen om husdyrgodkendelser, som udmønter L12 ændringen af husdyrloven i mere præcise retningslinjer, i kraft den 10. april 2011.

Med den nye bekendtgørelse følger 6 nye anmelderordninger for etableringer, ændringer og udvidelse af ensilagepladser og ensilagesiloer, gødningsopbevaringsanlæg, bygningsmæssige ændringer som følge af dyrevelfærd, skift mellem dyretyper og sikring af fulde stalde.

Der er indført specifikke ammoniakkrav, som regulerer det enkelte husdyrbrugs påvirkning af ammoniakfølsomme naturtyper. De nye regler indfører en ny opdeling af de ammoniakfølsomme naturtyper i kategori 1, 2 og 3 natur og en fastsættelse af beskyttelsesniveauet for ammoniak med totaldepositionskrav for kategori 1 og 2 natur og merdepositionskrav for kategori 3 natur.

Hvad siger de nye regler om ændringerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen?

Ændring af det specifikke ammoniakkrav

Det specifikke ammoniakkrav regulerer det enkelte

husdyrbrugs påvirkning af ammoniakfølsomme naturtyper. De nye regler indfører:

- en ny opdeling af de ammoniakfølsomme naturtyper i kategori 1, 2 og 3 natur
- en fastsættelse af beskyttelsesniveauet for ammoniak med totaldepositionskrav for kategori 1 og 2 natur og merdepositionskrav for kategori 3 natur.

Der er en afgørende forskel på måden, som beskyttelsesniveauet er formuleret for de tre kategorier.

Kategori 1 og 2 omfatter et totaldepositionskrav, som altid skal overholdes. Det vil sige, at uanset hvor stor produktionens nuværende påvirkning af naturområdet er, så må påvirkningen ved godkendelsespligtige ændringer og udvidelser ikke overstige det beskyttelsesniveau, som gælder for kategorien. Hvis f.eks. en husdyrproduktion i dag medfører en totaldeposition på 1,9 kg N pr. ha pr. år på et § 7 beskyttet hedeareal udenfor Natura 2000 områder (kategori 2 natur), så skal det nedbringes til højst 1,0 kg N pr. ha pr. år i forbindelse med godkendelsespligtige udvidelser og ændringer.

Kategori 3 omfatter et merdepositionskrav. Det betyder, at der tillades en merbelastning i forhold til den eksisterende produktion på 1 kg N pr. ha pr. år i forbindelse med godkendelsespligtige ændringer og udvidelser. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N pr. ha pr. år, men ikke stille krav om en mindre merdeposition end 1,0 kg N pr. ha pr. år. Afgrænsningen af kategori 3 natur foretages af kommunen ved en konkret vurdering. Der er beskrevet 4 kriterier, som skal inddrages i vurderingen af, om der skal stilles et merdepositionskrav. For skove er der også beskrevet en række forhold, der skal være opfyldt, før en skov kan betegnes som ammoniakfølsom (bl.a.: over 0,5 ha, mere end 200 år med skovbevoksning på arealet m.m.).

Se oversigten øverst på næste side.

Oversigt over naturtyper omfattet af kategori 1, 2 og 3 og beskyttelsesniveau for kategorierne

Kategori	Omfattede naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
1	Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000-områder	Maksimalt totaldeposition på 0,2-0,7 kg N pr. ha pr. år afhængig af antal husdyrbrug i nærheden
2	Nuværende § 7 natur beliggende udenfor Natura 2000-områder. Nuværende § 7 natur er: • Heder over 10 ha • Overdrev over 2,5 ha • Højmoser og lobeliesøer	Maksimalt totaldeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år
3	Ammoniakfølsomme naturtyper beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven, og som ikke er kategori 1 eller 2 natur. Naturtyper, der kan blive omfattet af en regulering i kategori 3, er: • Heder på 0,25- 10 ha • Overdrev 0,25 - 2,5 ha • Moser over 0,25 ha • Ammoniakfølsomme skove Områderne skal desuden ligge uden for Natura 2000-områder. Dertil kommer særlige naturtyper, som skal vurderes.	Maksimalt merdeposition på 1,0 kg pr. ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdisposition, der er større end 1,0 kg pr. ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg pr. ha pr. år.

Undtagelser fra beskyttelsesniveauet

- Hvis nudriften medfører en totaldeposition på mere end det dobbelte af beskyttelsesniveauet for kategori 1 og 2 natur, vil der på godkendelsestidspunktet blive stillet krav om, at ammoniakdepositionen skal nedbringes med minimum halvdelen af den deposition, der overstiger lovens krav, dog minimum en nedbringelse svarende til lovens krav. Resten skal være opfyldt senest efter 8 år (indfasningsmodel).
- I forbindelse med revurderingssager, hvor der ikke foretages ændringer eller udvidelser, stilles der krav svarende til BAT. Der skal også fastsættes en frist for opfyldelse af totaldepositionskravet. Hvordan denne frist skal fastsættes, vil der blive givet nærmere retningslinjer for i vejledningsmaterialet, som udarbejdes i løbet af de kommende måneder.
- Kvælstoffjernelsen ved afgræsning i forbindelse med naturpleje af de påvirkede naturområder kan sænke beskyttelsesniveauet for kategori 1 natur.
- Ved visse bygningsmæssige ændringer af hensyn til dyrevelfærd kan det tillades, at totaldepositionsgrænserne overskrides.

Generelle reduktionskrav

I Grøn Vækst er det aftalt, at det generelle ammoniakkrav skal skærpes fra 25 % til 30 % i 2011. Derfor indeholder godkendelsesbekendtgørelsen også ændringer i det generelle ammoniakkrav. Der vil dog stadig være en række specifikke produktioner indenfor kvæg, svin og fjerkræ, der har et lavere reduktionskrav end 30 %, ligesom udegående dyr friholdes for det generelle ammoniakkrav i den tid, de er udegående.

Anmeldeordningerne

Der er indført 6 anmeldeordninger. Inden ændringen kan gennemføres, skal der indsendes anmeldelse til kommunen, med en række oplysninger og en række betingelser, som skal være opfyldt inden for hver anmeldeordning, før de pågældende ændringer kan gennemføres uden en miljøgodkendelse.

Anmeldeordningerne omfatter etablering, udvidelse eller ændringer af

- Ensilagepladser og ensilagesiloer på eksisterende husdyrbrug med en maksimal størrelse på 3.000 m² beliggende i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger.

- Gødningsoptbevaringsanlæg på eksisterende brug til opbevaring af gødning fra maksimalt 100 dyreenheder eller en beholder med en kapacitet på maksimalt 4.000 m³.
- Ændring og tilbygning til eksisterende staldanlæg for at opfylde dyrevelfærdsmæssige krav. Der gives begrænsede muligheder for udformningen af de bygningsmæssige ændringer, herunder placering af ventilationsafkast i forhold til afstand til kvælstoffølsom natur. Husdyrholdets størrelse og sammensætning må ikke ændres.
- Det er muligt at skifte mellem dyretyper, som ikke medfører flere dyreenheder, og miljøpåvirkningen må ikke øges, herunder ammoniak og lugt.
- Under visse forudsætninger kan antal husdyr udvides (fulde stalde) i eksisterende stalde, uden at der foretages godkendelsespligtige bygningsmæssige ændringer.

Ændring/sænkning af godkendelsesgrænsen for pelsdyr

For pelsdyrbranchen sker der en væsentlig ændring, idet grænsen for godkendelse efter § 11 for husdyrbrug på 75 dyreenheder nedsættes til 25 dyreenheder, og den nedre grænse for krav om tilladelse på 3 dyreenheder bliver gældende uanset pelsdyrfarens beliggenhed.

Kilde: Landbrug & Fødevarer

Endelig er der kommet klarhed for ibrugtagning af miljøgodkendelsen.

De nye anmeldeordninger skulle fjerne en masse administration.

Patriotisk Selskab har i lang tid presset på for at få en lettelse af de administrative belastninger, som blandt andet husdyrloven medførte.

Desværre ses den nuværende anmelderordning at være så godt som ubrugelig. Dels er ordningen fyldt med uklare formuleringer, dels ser kommunerne, i bedste fald, bort fra ordningen. Flere kommuner benytter direkte ordningens uklare formuleringer til at besværliggøre sagerne mere end før.

Der er tale om lovsjusk, og det er stærkt beklageligt og ufatteligt, at Landbrug & Fødevarer har bidraget til ordningen i den form, den foreligger. Hertil kan det med beklagelse også konstateres, at den forhandlingspris, erhvervet har givet for denne ordning, slet ikke matcher udbyttet.

Bekendtgørelse om anmeldelsesordningen i Natura 2000-områder trådt i kraft

Den nye bekendtgørelse om anmeldelsesordningen i Natura 2000-områderne trådte i kraft den 16. februar 2011. Bekendtgørelsesændringen betyder, at landmænd, der har indgået 5-årige MVJ-aftaler i Natura 2000-områder, får bedre mulighed for at opdyrke græsmarken igen efter endt MVJ-aftale.

Den nye bekendtgørelse skal rette op på det problem, som nogle landmænd har oplevet, når de først frivilligt henlægger deres arealer med vedvarende græs i fem år, og derefter ikke kan få lov til at opdyrke arealerne igen, eller kun kan få tilladelse under forudsætning af, at de på anden måde forhindrer merudvaskning af nitrat.

De nye regler betyder, at græsarealer må genopdyrkes under betingelse af, at den samlede reduktion i nitratudvaskningen til Natura 2000-området fortsætter, og at det i øvrigt ikke vil skade miljøet og naturen i området, hvor græsmarken opdyrkes. Det skal i en behandling af en anmeldelsessag lægges til grund, at den ændrede arealdrifts eventuelle bidrag til den diffuse og indirekte nitratudvaskning til et nedstrøms liggende Natura 2000-vandområde, opvejes af den reduktion i nitratudvaskning, som følger af indsatsen efter Natura 2000-planerne og vandplanerne samt anden lovgivning og konkrete projekter.

Man vil dog fortsat ikke uden videre kunne få lov til at genopdyrke marker tæt på særligt følsomme Natura 2000-områder, hvor opdyrkningen i sig selv vurderes at kunne skade områderne. Det samme gælder eksempelvis også for områder, hvor der har udviklet sig et værdifuldt dyre- og fugleliv. Med den nye bekendtgørelse må det forventes, at der fremover bliver markant færre sager, hvor kommunen giver

afslag på genopdyrkning, eller hvor en anmeldelses-sag påklages.

Anmeldelsesordningen og administration heraf rummer dog fortsat en række problemer, som både knytter sig til de forhold, som bekendtgørelsen om anmeldelsesordninger regulerer og til andre bestemmelser i naturbeskyttelsesloven, ikke mindst bestemmelserne om indgåelse af aftaler og erstatning i §§ 19 c-g.

Vandplaner - halvdelen af kvælstofindsatsen udskydes til 2027

Miljøminister Karen Ellemann meddelte i februar 2011, at halvdelen af målet i Grøn Vækst om en 19.000 tons kvælstofreduktion udskydes til 2027. Konkret betyder det, at kvælstofudledningen til vandmiljøet skal reduceres med 9.000 tons inden 2015, mens de yderligere 10.000 tons først skal være nået med udgangen af 2027. Udmeldingen kom som en reaktion på en del af det N-udredningsarbejde, der er sat i gang med aftalen om Grøn Vækst 2.0. Her blev det besluttet at se på, hvordan vandplanerne bliver gennemført i en række af vores nabolande. Resultatet af denne undersøgelse viser nu, at Tyskland og Holland i langt højere grad har valgt at gennemføre planerne gradvist frem til 2027.

I den forbindelse udtalte Karen Ellemann til Jyllandsposten, at *"danske landmænd er dygtige til at producere bæredygtigt. Derfor vil det bestemt ikke*

gavne miljøet, hvis vi strammer reglerne så hurtigt, at landbrugsproduktionen flytter væk fra Danmark. Den rigtige løsning er, at fastholde miljømålene, men at indfase dem i samme tempo som nabolandene".

Erhvervet har gennem længere tid anført, at vores nabolande i langt højere grad gør brug af undtagelsesmulighederne i Vandrammedirektivet, og det er positivt, at miljøministeriets undersøgelse bekræfter dette, og at miljøministeren reagerer på resultatet.

Udsættelsen af målopfyldelsen giver for det første bedre tid til at få det faglige grundlag for vandplanerne på plads, hvor der især er meget stor usikkerhed knyttet til ålegræsværkstøjet.

For det andet giver det bedre tid til at finde de mest intelligente og omkostningseffektive løsninger. Der er lige nu en lang række alternative virkemidler, herunder f.eks. etablering af stenrev og muslinge-produktion, som har et meget stort potentiale, men hvor der er brug for yderligere undersøgelser og dokumentation af effekten.

Energistrategi 2050

Regeringen præsenterede torsdag den 24. februar 2011 sin klima- og energipolitiske strategi, "Energistrategi 2050 - fra kul, olie og gas til grøn energi". Timingen i udspillet betyder, at det ikke er sandsynligt med et endeligt, bredt energiforlig før tidligst efter folketingsvalget i september.

Fasan

Landbrug & Fødevarer har lagt følgende strategi:

Biomasse og biogas

Regeringen foreslår at hæve tilskuddet til biogas. Samtidig lægges der op til, at en stor del heraf (50 kr. pr. GJ) udbetales direkte til biogasanlægget. Der lægges desuden op til støttemuligheder ved alternativ anvendelse af biogas, herunder til distribution via naturgasnettet og som procesenergi i industrien. For at øge efterspørgslen efter biomasse foreslås samtidig frit brændselsvalg (ophævelse af kravet om kraft-varmeproduktion) på værker op til 20 MW (ca. 600 værker i Danmark, hvoraf en del allerede fungerer på biomasse). Dette udgør dog en markant udfordring i forhold til ambitionerne på biogasområdet.

Biogastiltagene er et skridt i den rigtige retning, men de er langt fra tilstrækkelige til at sikre en driftsøkonomi, der tiltrækker investorer. Derudover skal der findes løsninger, der sikrer, at frit brændselsvalg ikke hæmmer udbygningen med biogas. Endelig er det uklart, om udspillet rent faktisk sikrer øget efterspørgsel efter dansk biomasse, eller blot øger importen af udenlandsk biomasse.

Grøn transport

Energistrategi 2050 berører stort set ikke transportsektoren på trods af, at denne i dag udgør en tredjedel af den samlede anvendelse af fossile brændstoffer. Mest bemærkelsesværdigt er det totale fravær af biobrændstoffer i regeringens udspil.

Energieffektivitet, smart grid og infrastruktur

Der lægges op til, at energiselskabernes energisparforpligtelse øges gradvist frem til 2020, at minimumskraverne til bygningskomponenter (vinduer, isolering etc.) hæves, og at der iværksættes fremme af mere energieffektive teknologier og øget brug af mærkningsordninger.

Klima

I forhold til at nå målet om en reduktion på 20 % i 2020 er der ikke i strategien lagt op til, at der umiddelbart skal gennemføres yderligere reduktionstiltag i landbruget. Hvis EU vælger at øge sit reduktionsmål til 30 %, som det gentages i udspillet, at regeringen

arbejder for, må det forventes, at virksomheder, herunder landbrug, uden for de kvotebelagte sektorer kan blive pålagt yderligere krav. Indtil da forstås en særlig plan for drivhusgasreduktioner uden for de kvotebelagte sektorer at være taget af banen.

Finansiering

Energistrategien hviler på en ide om en "krone-for-krone" finansiering og betyder en omfortolkning af skattestoppet. Der lægges op til en ny såkaldt forsyningsikkerhedsafgift på alle brændsler til rumvarme, men hvor afgiften på fossile brændstoffer er lavere, da det i forvejen er afgiftsbelagt. Afgiftens primære formål er at kompensere for det provenutab, der i forbindelse med udfasning følger af reducerede indtægter ved fossile afgifter.

For at kompensere virksomhederne for afgiftsstigningen gennemføres samtidig en lempelse af procesenergiafgiften på 0,4 mia. kr. Dette forstås at række ud over allerede aftalte lempelser i forbindelse med Serviceeftersynet af Forårspakke 2.0. Det nuværende faste (el) PSO-loft indekseres, så det samlede PSO-provenu kan stige. Herunder lægges også op til en nyindført gas-PSO. Endelig gennemføres, som nævnt, en forhøjelse af nettatariffen på ca. 0,6 mia. kr. til finansiering af det øgede energieffektiviseringsmål.

PSO defineres som Public Service Obligation, eller "offentlige serviceforpligtigelser", som omfatter de omkostninger, som afholdes på vegne af samfundet af de respektive udbydere m.fl.

HØRINGSSVAR TIL VAND- OG NATURPLANERNE

Den 4. oktober 2010 sendte Miljøministeriet udkast til 23 vandplaner i offentlig høring. Fristen for høringssvar var den 6. april 2011.

Der kan siges mange ting om vandplanerne og deres faglige niveau og reelle nytte værdi, men man kan også se på de stærkt uacceptable forhold, høringsfasen forløb under. Dels var høringsmaterialet alvorligt fejlbehæftet. Der var utallige fejl i kortmateriale og for nogle ejendomme i et sådan omfang, at et udtømmende eller blot rimeligt høringssvar fremstod uoverskuelig. Dels blev der fra myndighedernes side

løbende ændret i høringsmaterialet under høringsfasen. Det er i strid med grundlæggende retssikkerhedsprincipper, og stiller lodsejeren som borger i en retsløs situation.

Patriotisk Selskab har udfærdiget i alt 85 konkrete høringssvar for medlemmer til vandplanshøringen og 24 til naturplanshøringen. Selskabet har også indgivet et mere generelt høringssvar med fokus på de mere principielle og processuelle forhold vedrørende selve høringen og dens grundlag.

Patriotisk Selskabs konklusion er, at høringen ikke opfylder lovens krav. Landbrug & Fødevarer samt en lang række landboforeninger og andre interessenter på begge sider indgav også høringssvar på vand- og naturplaner.

I alt er der indgivet ca. 4.250 høringssvar, heraf ca. 1.650 vedrørende naturplaner, hvilket med al tydelighed viser, at planerne ikke er ordentligt gennemtænkte, og at der fortsat er mange alvorlige udeståender.

Patriotisk Selskab understreger i sine høringssvar, at det faglige grundlag for planerne er yderst mangelfuld. Det er helt afgørende, at der er sammenhæng mellem ambitionsniveau på den ene side og faktisk viden om tilstand på den anden, og at indsatskraverne baseres på opdaterede data. Dette forværres af, at man, som nævnt, har ændret på høringsgrundlaget i høringsfasen.

Samtidig er det dybt kritisabelt, at der ikke er regnet på de erhvervs- og samfundsøkonomiske konsekvenser af planerne, og at det som lodsejer reelt ikke er muligt at få et overblik over, hvad planerne kommer til at betyde på den enkelte bedrift.

Patriotisk Selskab rejser også flere juridiske problemstillinger i sine høringssvar og opfordrer til, at der fremadrettet sker en reel inddragelse af lokal viden og relevante interessenter.

Høring til Natura 2000

By- og Landskabsstyrelsen udsendte, samtidigt med ovennævnte vandplanshøring, Natura 2000-planer

i høring. Patriotisk Selskab har indgivet høringssvar på vegne af en lang række berørte medlemmer.

Billedet er det samme som ved vandplanerne, dog må man sige, at på visse områder ser det vanskeligere ud. Myndighederne bliver f.eks. ved med at fastholde, at der er tale om et frivillighedsprincip. Det virker helt hovedløst og giver anledning til mistanke om politisk manipulation, når alle ved, at samme myndigheder med hjemmel i naturbeskyttelsesloven og skovloven blot kan pålægge lodsejeren den drift eller andre foranstaltninger, som man skønner. Her er altså tale om en frivillighed med kun en part.

Videre varsler Selskabet i det generelle høringssvar, at denne høring, som anses for ulovlig, kan få et efterfølgende juridisk efterspil.

Miljøministeriet får i den kommende tid travlt med at se på alle de indkomne høringssvar og tilpasse planerne.

Erhvervet vil i den sammenhæng fortsætte presset fra centralt hold for at sikre, at de mange udeståender bliver taget til indtægt. Det er blandt andet helt afgørende at få fakta på baseline, ålegræsværktøjet, vandløb og kvælstof.

Tilbage står den videre proces, hvor næste skridt for lodsejeren er, at kommunerne på basis af de afgivne høringssvar vil komme med konkrete planer for hver enkelt ejendom.

Patriotisk Selskab forudser, at det dels ikke vil kunne ske indenfor de korte tidsfrister, der er afsat, dels at man ikke kan overholde de relevante beskyttelsesregler af lodsejeren og borgeren i disse processer.

LANDBRUG & FØDEVARER

Patriotisk Selskab ønsker gårdejer Niels Jørgen Pedersen tillykke med formandsvalget. Patriotisk Selskab ser frem til samarbejdet.

Efter den omfattende fusion og formandsskiftet står Landbrug & Fødevarer nu med opgaven dels at flytte erhvervets rammevilkår i retning af mere

konkurrenceduelige vilkår, dels at sikre erhvervets bedste vej gennem recessionen.

Som medlem af Landbrug & Fødevarer og med medlemmer, der betaler dertil, må Patriotisk Selskab fastholde, at Landbrug & Fødevarer skal lægge sig alvorligt i selen for at sikre synlig fremgang og resultater. Ser man på erhvervet og den politiske stemning, så er Landbrug & Fødevarer simpelthen ved at tabe kampen om erhvervet.

Patriotisk Selskab satte i foråret 2010 fokus på rammevilkårene, her burde Landbrug & Fødevarer have taget sagen op og brugt den åbning, der var i medierne og den politiske interesse. Sagen blev sendt i politisk udvalg og syltekrukke til efter folketingsvalget.

Hen over 2011 har man brugt tiden på interne formandskampe og tre delegeretmøder i Herning. Man har også brugt energi på at strides med folkene bag traktordemonstrationen og Bæredygtigt Landbrug.

Alt sammen noget, der har fjernet fokus, og som har delt erhvervet i en tid med historisk recession, og hvor erhvervet mødes med de mest massive og indgribende lovreguleringer og produktionsbegrænsende indgreb i mere end 50 år.

I den nuværende situation er det nødvendigt, at Landbrug & Fødevarer har styrken til at løse sine politiske opgaver og samtidig give plads til debat og forskellighed. Reelle og effektfulde forbedringer af erhvervets vilkår kan kun skabes ved at stå sammen.

På den landspolitiske scene har Landbrug & Fødevarer spillet ud med et forsøg på en mere positiv og synlig profil, man har blandt andet opstillet 10 bud på væksttiltag.

10 bud på Vækst i Balance

De 10 anbefalinger er, at der:

1. laves en ambitiøs Vækstplan Danmark.
2. satses på strategiske sektorer og styrkepositioner.
3. skabes en stærk, moderne og effektiv offentlig sektor.

4. etableres verdens bedste erhvervsregulering.
5. skabes rammerne for det biobaserede samfund.
6. føres en ambitiøs videnpolitik.
7. fjernes barrierer for vækst.
8. skabes bedre rammer for finansiering af nødvendige investeringer.
9. skabes verdens bedste rammer for eksport erhvervene.
10. overvejes, at den langsigtede vækst kræver et øget arbejdsudbud.

Det er udmærkede tiltag, de er blot overordnede og rækker noget ud i fremtiden. Der er også stærkt behov for, at Landbrug & Fødevarer har fokus på de opgaver, som erhvervet har lige nu.

Landbrug & Fødevarer har med "Den Nye Fortælling" gjort en stor indsats for at skabe et andet image for landbruget i den brede befolkning. Ser man på kampagnen, er det bestemt udmærket, den er blot ikke særlig synlig, særligt ikke hvis man sammenholder med, hvad andre organisationer magter for færre midler.

Som en del af Landbrug & Fødevarers forsøg med en mere synlig politisk profil skulle medlemmene i år tage stilling til, om dele af deres kontingent kunne gå til partistøtte. Tanken er forståelig, men dels var processen uheldig, dels er det svært at forstå, at man skal støtte en regering, som vedholdende pålægger erhvervet belastninger endda i en ramme, som regeringen selv har opfundet!

Berøringsangst og virkelighedsflugt har så givet plads til Bæredygtigt Landbrug, som dels har en stigende medlemstilgang, man ikke kan komme uden om, dels en konkret og direkte tilgang til sagerne, som efter lidt afpudsning på kommunikationen tydeligt er det, store dele af erhvervet ønsker.

DANSK LANDBRUGSRÅDGIVNING - VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Patriotisk Selskab ønsker Videncentret for Landbrugs nye administrerende direktør Jan Mousing tillykke med stillingen. Selskabet ser frem til et sobert og langvarigt samarbejde med Jan Mousing og Videncentret for Landbrug.

Patriotisk Selskab er en stor kunde hos Videncentret for Landbrug, og vi arbejder tæt sammen på mange områder, ofte med gode resultater til følge. Desværre ses en udvikling i forhold til Dansk Landbrugsrådgivning, hvor beslutningerne og styringen i stadig stigende grad overtages af en kreds af direktører fra de respektive rådgivningscentre under Dansk Landbrugsrådgivning.

Selskabet er ikke en del af Dansk Landbrugsrådgivning, da det stadig ikke er klart, hvordan dette samarbejde, og de deraf følgende omkostninger, skaber værdi for Selskabets medlemmer. Fakta er da også, at der i Dansk Landbrugsrådgivnings egen kreds er drøftelser om værdien af samarbejdet.

Her ses stærke kræfter at forsøge sig med en eksklusiv aftale om en lang række af Videncentret for Landbrugs produkter og ydelser. Det er selvfølgelig ikke en udvikling, som Patriotisk Selskab kan støtte, både fordi det begrænser konkurrencen i rådgivningsdelen med ringere kvalitet og stigende priser til følge, men også fordi Selskabet frygter, at man bevæger sig over imod en overtrædelse af konkurrencelovgivningen.

Det er selvfølgelig i orden, at dele af rådgivningssystemet ønsker at gå sammen om visse ydelser m.m., dette må så blot ske på en sådan måde, at det er krystalklart, at fællesskabets midler ikke indgår, eller har dannet grundlag for sådanne aktiviteter.

Som de tidligere år kan Patriotisk Selskab ikke kraftigt nok opfordre til, at Videncentret for Landbrug afgrænses til den oprindelige tanke om en organisation, som opretholder et fagligt politisk beredskab og i øvrigt er videnbase for rådgivningscentrene på særlige komplekse fagområder, og så i øvrigt overlader det til centrene selv, helt uden Videncentret for Landbrug og fællesskabets midler at håndtere de kommercielle ydelser til medlemmerne.

Særligt i forhold til Ø90 ses dette forhold udtalt. Med de tanker, der ses udspille sig hen over foråret og sommeren 2011, ser Patriotisk Selskab med stor alvor på Dansk Landbrugsrådgivnings ageren, og Selskabet

må opfordre til, at man ikke sætter Selskabet i en situation, hvor samarbejdet ødelægges.

FYNSK LANDBRUGS EVENTFORENING

Fynsk Landbrugs Eventforening har som hovedaktivitet Det fynske Dyrskue.

Eventforeningen, som den kaldes i daglig tale, er en omlægning af den gamle fynske politiske forening "De fynske Landboforeninger".

I dag består Eventforeningens medlemskreds af Centrovic og Patriotisk Selskab således, at Centrovic har to medlemmer i bestyrelsen og Patriotisk Selskab et.

(Centrovices bestyrelsesformand og næstformand samt Patriotisk Selskabs bestyrelsesformand).

Igen i 2011 har der været afholdt dyrskue i Odense. Tilskuerantallet har atter overgået tidligere år. Alligevel ses driftsresultatet af Det fynske Dyrskue at ende med et utilfredsstillende resultat.

Hovedforklaringen i år er, at særligt maskinhandlerne ikke har fundet det interessant at deltage, hvorfor der har været et væsentligt mindre salg af standpladser.

Kælegrise - Det Fynske Dyrskue 2011

Ser man på Eventforeningens økonomi og egenkapital, er det vigtigt at finde en holdbar løsning, så Det fynske Dyrskue kan stå alene og hvile i sig selv. De seneste års afvikling af skuet har alle udvist markante underskud trods rekordantal i besøgstal.

En udsigt til, at de bagvedliggende foreninger skal bidrage direkte til driften af Det fynske Dyrskue, ses ikke at have hold i virkeligheden.

BESTYRELSE OG UDVALG

Patriotisk Selskabs bestyrelse består af fem generalforsamlingsvalgte medlemmer og en medarbejderrepræsentant. Direktionen, som består af, adm. direktør Henrik Danielsen og direktør Nils Rasmussen, deltager i bestyrelsens møder.

Hovedtemaet på bestyrelsens møder er forretningsudvikling, herunder orientering til og fra henholdsvis bestyrelse, direktion og de faglige udvalg; den aktuelle erhvervspolitiske situation; Selskabets økonomi samt sager i relation til A/S Det fynske Landbocenter og Fyens Stifts patriotiske Selskabs Fællesfond.

Patriotisk Selskab har tre stående udvalg: Økonomiudvalget, Husdyrbrugsudvalget og Planteavlsudvalget. Udvalgenes formål er dels at give sparring til de respektive afdelinger og Selskabets ledelse (bestyrelse og direktion), dels at være Selskabets ambasadører i faglige sammenhænge.

Udvalgene er sammensat med en formand valgt blandt bestyrelsens fem generalforsamlingsvalgte medlemmer, fire generalforsamlingsvalgte medlemmer, direktionen samt to til tre ledende medarbejdere fra de respektive afdelinger og direktionen.

Bestyrelsens og udvalgenes sammensætning pr. 1. september 2011 fremgår af årsberetningens side 3.

LEAN OG INNOVATION

Patriotisk Selskab har nu i 4 år arbejdet målrettet med Selskabets egen version af LEAN. Der er tale om en udgave, som er tilpasset en vidensvirksomhed. Det koncept, som Selskabet i dag arbejder med, er nu tungt forankret, og det er tid at gå dybere.

På den egentlige innovative side har Selskabet i de seneste år holdt lidt igen, da markedet og krisen bød en driftsform med stram omkostningsstyring. Dog skal det understreges, at Selskabets strategiske Hovedplan følges nøje, og faktisk ligger Selskabet lidt foran planen på visse områder.

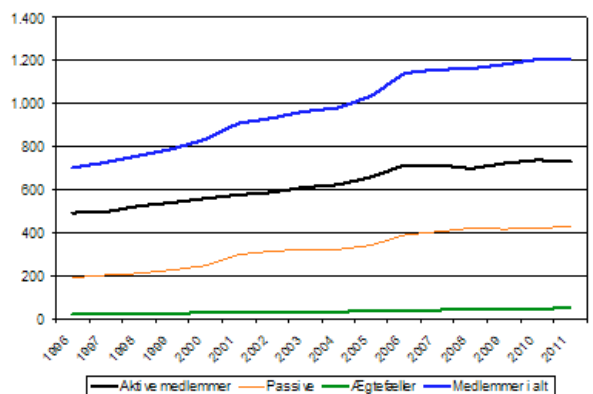
Patriotisk Selskab anser nu tiden for moden til at sætte fokus på innovation på udvalgte områder.

Selskabet sætter øget fokus på det internationale benchmarkingsamarbejde, så kompetenceniveauet i huset øges, og så Selskabet sagligt kan benchmarke erhvervet op imod den internationale konkurrence.

En opgørelse over status på de strategiske områder, viser her ved beretningsårets udgang, at for så vidt angår kvægøkonomien, er dette mere end opfyldt, blandt andet med baggrund i samarbejdet med European Dairy Farmers (EDF) og Agri Benchmark.

Den juridiske funktion og husdyr- og miljøafdelingen er i årets løb lagt sammen til en afdeling. Dette sker som en naturlig følge af de mange tværfaglige opgaver, der ligger indenfor disse områder.

Udlejningsdelen er implementeret via samarbejdet med Ejendomsforeningen Danmark, Finans- og formuerådgivning er delvist gennemført via AgroMarkets. Endelig arbejdes der løbende på området vedrørende kommunikation og synlighed.

Patriotisk Selskabs medlemstal i perioden 1996-2011

MEDLEMSUDVIKLING I PERIODEN 1996-2011

Udviklingen i medlemstallet er svagt stigende. Der fokuseres fortsat på en organisk vækst i antallet af medlemmer.

PATRIOTISK SELSKABS ØKONOMI

Udviklingen i regnskabsåret

Årets resultat blev 930.698 kr. mod 418.163 kr. i regnskabsåret 2009/2010. Resultatet overføres til Selskabets egenkapital, som udgjorde 15.284.571 kr. ved regnskabsårets slutning.

Ledelse og bestyrelse anser årets resultat for tilfredsstillende.

Udviklingen i det kommende år

Der budgetteres med et resultat før skat i regnskabsåret 2011/2012 på niveau med indeværende år. Alle priser er fastholdt uden stigninger, og eventuelle omkostningsstigninger forventes dækket af effektivitetsforbedringer.

Patriotisk Selskabs andel af den samlede landbrugsrådgivning har været stigende i de senere år. Ledelse og bestyrelse forventer, at denne udvikling fortsætter.

Selskabets fokus på faglighed og udvikling har sikret en fornuftig position i markedet. Det er afgørende at sikre Selskabets økonomiske råderum i det rådgivningsmarked, der forventes at åbne sig.

A/S DET FYNske LANDBOCENTER

Patriotisk Selskab ejer ejendomsselskabet A/S Det Fynske Landbocenter, der ejer ejendommen Ørbækvej 276, Odense. Gennem de seneste år er der foretaget en række forbedringer og vedligeholdelsesarbejder på såvel ejendommen som udenomsarealerne.

For så vidt angår indvendig vedligehold, er en række kontorer og mødelokaler malet og renoveret. Forud for Selskabets 200-års jubilæum i juli 2010 blev udendørsbelysning, beplantning og belægninger på henholdsvis parkeringsplads og flisearealer renoveret.

I forbindelse med jubilæet skænkede Personaleforeningen Patriotisk Selskab en mindesten. Denne

sten kan ses i beplantningen ved ejendommens hovedindgang.

Ejendommen har p.t. to lejere, hvor Patriotisk Selskab er den ene og Porcus Svinefagdyrlæger & Agronomer den anden.

SAMARBEJDSRELATIONER

Patriotisk Selskab har i det daglige tæt samarbejde med en lang række virksomheder og organisationer. Samarbejdsrelationerne spænder vidt, herunder specifikt faglig rådgivning og politisk interessevaretagelse.

P.t. samarbejdes med bl.a.:

Faglige samarbejdspartnere

Svinerådgivning

På det svinefaglige område er der et samarbejde med blandt andet Porcus Svinefagdyrlæger & Agronomer, Agroopti og Midtjydsk Energirådgivning, sidstnævnte i relation til gennemgang af energiforbrug på de enkelte ejendomme.

Kvægøkonomi

I relation til det strategiske mål om øget fokus på økonomirådgivning til kvægbrugere, samarbejdes der med henholdsvis European Dairy Farmers (EDF) og Dan-Ace. Samarbejdet er især koncentreret om benchmarking af mælkeproducenter.

Økonomirådgivning

En række revisionsfirmaer og advokater, diverse realkredit- og pengeinstitutter.

Juridisk rådgivning

Ejendomsforeningen Danmark og en række advokatfirmaer.

Planteavlslrådgivning

Stiftelsen Hofmansgave, Bramstrup Videntcenter, DLG/FAF og DLF-Trifolium, der alle bidrager i forbindelse med afdelingens forsøgsarbejde og maskindemonstrationer.

I forbindelse med jordbundsanalyser samarbejdes med AGROLAB group i Tyskland.

Miljørådgivning

Agronatur v/Kristian Kølln og Dansk Vindmølleforening.

Udland

Agri Benchmark og European Dairy Farmers (EDF).

Politisk interessevaretagelse

Tolvmandssektionen, Danske Godser og Herregårde samt Dansk Skovforening.

Organisatoriske samarbejdspartnere

Landbrug & Fødevarer, Videncentret for Landbrug, BYFO, Det Kgl. Danske Landhusholdningsselskab, Dansk Planteskoleejer Forening, Fynsk Landbrugs Eventforening og Centrovic.

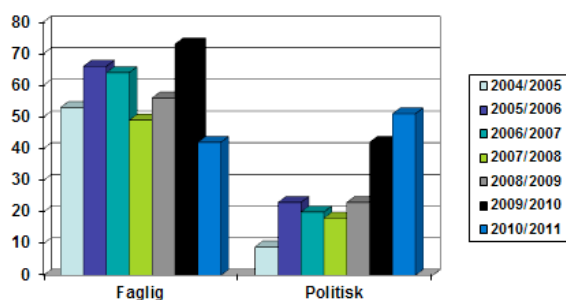
Øvrige samarbejdspartnere

Syddansk Universitet og en række landbrugsskoler, disse samarbejder vedrører især produktudvikling, undervisning og rekruttering.

PATRIOTISK SELSKAB OG PRESSEN

Kommunikation og synlighed med øget vækst til følge er som nævnt i forbindelse med Patriotisk Selskabs strategi (Hovedplan 2008-2013) et af Selskabets strategiske indsatsområder. Området udvikles løbende i indeværende år blandt andet via en forstående omlægning af Nyt fra Patriotisk Selskab og formulering af en politisk ramme.

Herudover søges målet nået via dels en aktiv indsats i forhold til pressen, dels øget fokus på markedsføring generelt.

Omtale i medierne i perioden 2004/2005 - 2010/2011
(antal artikler og interviews)

Som de foregående 2-3 år er det en fornøjelse igen at kunne konstatere, at synligheden i medierne er stigende såvel i antal faglige som politiske indlæg.

TAK TIL BESTYRELSE, UDVALG OG MEDARBEJDERE

Bestyrelses- og udvalgsmedlemmer, ledere og medarbejdere takkes for en dedikeret, engageret og loyal indsats i årets løb. Den store indsats, alle yder, gør, at Patriotisk Selskab trods store udfordringer i erhvervet kommer ud med et godt resultat. Også i de kommende år vil det være altafgørende for Patriotisk Selskab, at alle, herunder såvel bestyrelse, udvalg som ledere og medarbejdere, til stadighed leverer en rådgivning, der gør en afgørende positiv forskel for Selskabets medlemmer og deres forretning.

På bestyrelsens vegne

Peter Cederfeld de Simonsen

bestyrelsesformand

DIREKTION OG STABSFUNKTIONER PR. 1. SEPTEMBER 2011

Henrik Danielsen
Adm. direktør
hhd@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5410

Nils Rasmussen
Direktør, chefkonsulent
nr@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5470

Marianne Neumann
Sekretariatschef
mn@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5411

Birgitte Steenberg
Receptionist
bst@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5416

Rikke Barnbæk Jensen
Controller
rbj@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5419

Kirsten Dahlgren
Løn- og regnskabsmedarbejder
kda@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5413

Linda Keldmann
HR-konsulent
lik@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5409

Sonny Couriol Hansen
It-chef
sch@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5442

Bjarke Svenningsen
It-assistent
bsv@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5448

HUSDYR-, MILJØ- OG JURAAFDELINGEN

Husdyr-, miljø- og juraafdelingen arbejder med en bred vifte af husdyr- og miljørelateret samt juridisk rådgivning. Afdelingens fagligt bredt funderede medarbejdere favner således opgaver fra husdyr- og vindmøllegodkendelser, arbejdsmiljø, over miljøteknologier, energiafgrøder, skovcertificering, biotopplaner via landdistriktsudvikling og fundraising til forpagtninger, høringssvar, udlejningsejendomme og mere generel juridisk rådgivning.

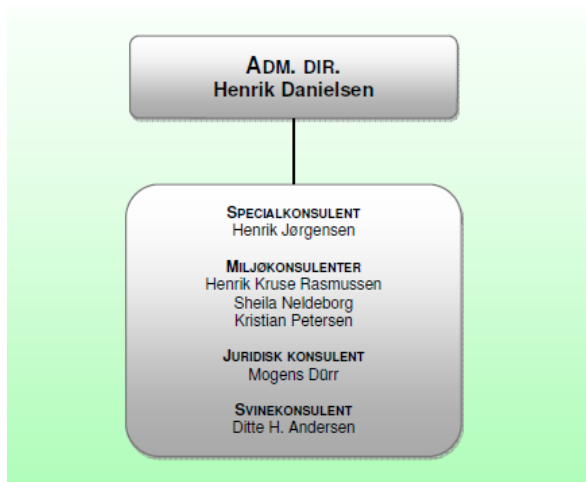
Afdelingen er en sammenlægning af den tidligere svine-, miljøafdeling og juridiske funktion. Sammenlægningen er sket som en konsekvens af de mange tværfaglige rådgivningsopgaver, som de tidligere afdelinger løser, herunder ikke mindst det stigende antal miljøsager, høringssvar m.v., hvor behovet for såvel juridisk som miljømæssig indsigt er påkrævet.

På personalesiden har det grundet et fald i opgaver været påkrævet at tage afsked med enkelte medarbejdere i såvel den tidligere miljøafdeling som den tidligere svineafdeling. For så vidt angår den tidligere juridiske funktion består denne pr. 1. september 2011 af 1 juridisk konsulent. Den samlede husdyr-, miljø- og juraafdeling består således af 4 miljø-/specialkonsulenter, 1 svinekonsulent og 1 juridisk konsulent. Den tidligere leder af miljøafdelingen chefkonsulent Søren Schmidt-Thomsen har i årets løb valgt at søge nye udfordringer, hvorfor adm. direktør Henrik Danielsen p.t. er konstitueret leder af afdelingen, indtil en ny afdelingsleder med en miljø-/juridisk profil er ansat.

NETVÆRKSGRUPPER

Siden 2009 har afdelingen drevet 2 netværksgrupper med fokus på henholdsvis Natura 2000-områder og Landdistriktsudvikling. Netværksgrupperne er et forum, hvor medlemmer mødes med henblik på blandt andet erfaringsudveksling og opdatering af viden via indlæg fra såvel eksterne indledere som Patriotisk Selskabs egne konsulenter.

HUSDYR-, MILJØ- OG JURAAFDELINGEN

Gennem det seneste år har der, som følge af den offentlige høring om Natura 2000-planerne, været øget fokus på og behov for erfaringsudveksling på netop dette område. Interessen for og aktiviteten i især Natura 2000-gruppen har således været ekstra stor. Netværksgruppen besluttede blandt andet at sende et fælles høringssvar med udgangspunkt i de generelle problemstillinger i Natura 2000-planerne. Processen om Natura 2000-planerne er imidlertid langt fra slut endnu, vi forventer således, at arbejdet med gruppen også i det kommende år kan bidrage med rådgivning i forbindelse med medlemmernes forestående udfordringer.

Landdistriktsudviklingsgruppen, der har fokus på projektudvikling, fundraising og innovation, har i det forgangne år blandt andet besøgt Knuthenlund Gods, Gram Slot, Geocenter Møn og Klintholm Gods. Der er mellem medlemmerne udvekslet erfaringer, ligesom gruppen har haft mulighed for at lade sig inspirere af nogle af Danmarks mest innovative landmænd og projektudviklere. Endvidere har Patriotisk Selskabs konsulenter suppleret med sidste nyt om tilskudsmuligheder og andre relevante emner.

Alternative forretningsområder får større og større betydning for landbrugets økonomi, og udviklingen går i retning af, at en stadig større andel af EU-midlerne kanaliseres over i projektrelaterede tilskudsordninger. Det er derfor vores forventning, at medlemmerne vil få et stigende behov for at være klædt på til at udvikle og udnytte de alternative forretningsmuligheder.

VÅDOMRÅDER

Kommunerne har i 2010 igangsat en proces om etablering af kommunale vådområder. Selskabet har i den forbindelse bistået medlemmerne med afklaring af spørgsmål, udarbejdelse af baggrundsmateriale og drøftelser med myndighederne. Processen vil fortsætte i det kommende år, og det forudses, at behovet for rådgivning øges. Det er afgørende, at den enkelte landmand sikres en fornuftig kompensation i forbindelse med projekterne. Selskabet følger processen nøje og er godt rustede til at tage dialogen med myndighederne.

Der er ligeledes mulighed for, at private lodsejere kan søge om tilskud til etablering af vådområder. Det kan i visse tilfælde være en interessant mulighed, men det kræver en konkret vurdering fra sag til sag. Foreløbig har interessen været begrænset, og præmisserne lidt uklare. Vi ser frem til at følge udviklingen i det kommende år.

LANDDISTRIKTSUDVIKLING

Med Grøn Vækst er der kommet en række nye tilskudsmuligheder under Landdistriktsprogrammet, ligesom flere midler er tilført. Det er således hovedsageligt på natur- og miljøområdet, der er kommet nye muligheder. En stor del af ordningerne er målrettet til at dække omkostninger ved etablering, pleje af natur eller kompensation for dyrkningstab. Det kan derfor være vanskeligt for den enkelte landmand at se et forretningsmæssigt potentiale i ordningerne. Samtidig har landbrugserhvervet haft svært ved at få finansieret nye investeringer, dette på trods af delvis tilskudsfinansiering. Selskabet har derfor ikke oplevet den forventede stigning i interessen for tilskudsordningerne.

Den begrænsede interesse hænger formentlig sammen med det hav af ordninger, som jævnligt ændres eller erstattes af nye ordninger. Det er derfor svært at holde sig orienteret om mulighederne. Det er vores opfattelse, at det vil være gavnligt med en mere enkel struktur og en større kontinuitet i ordningerne. Det vil også give FERV mulighed for at tilpasse incitamentstrukturen i den enkelte ordning, efterhånden som det konstateres, at interessen for enkelte ordninger er begrænset. Det gælder blandt andet i relation til ordningen om tilskud til biogasprojekter, hvor interessen har været mindre end forventet. Omvendt har vi gennem flere år oplevet, at der har været stor interesse for de forskellige ordninger for tilskud til miljøteknologi. Det kan imidlertid også være et problem, da det kan føre til, at for mange landmænd oplever, at de søger forgæves.

I Patriotisk Selskab benytter vi enhver lejlighed til at gøre FERV opmærksom på vores holdning til administrationen af Landdistriktsprogrammet. Det er mange penge, det drejer sig om, og det er afgørende, at de bliver anvendt fornuftigt og ikke går op i administrationsomkostninger.

Vi har i årets løb rådgivet om, og udarbejdet ansøgninger til, både Landdistriktsprogrammet og til private og offentlige fonde. Blandt andet har vi arbejdet med projekter i relation til Realdanias idékampagne, Fremtidens Herregård.

NATUR - ETABLERING

Interessen for at etablere ny natur har forståeligt nok været lille i den seneste tid. Der er dog stadig flere muligheder for at søge penge til naturforbedrende tiltag gennem ordningerne Natur- og miljøprojekter samt Landskab- og biotopforbedrende beplantninger.

§ 3

Hvad angår eksisterende natur og herunder § 3 områder, så foretager myndighederne i perioden 2011-2013 en landsdækkende kontrol af § 3-områder. En stikprøveundersøgelse fra Naturstyrelsen har vist, at der er fejl og mangler på i gennemsnit 15-20 % af § 3-registreringerne på Danmarks Miljøportal. Det, har styrelsen vurderet, var utilfredsstillende for såvel lodsejere som myndigheder, og derfor er en systematisk opdatering nu sat i gang.

Besigtigelserne i § 3-projektet betragtes som overvågning af naturens tilstand, hvorfor den enkelte lodsejer ikke vil blive kontaktet direkte, når kontrollen adviseres og foretages. Myndighederne vil retmæssigt kunne gå frit omkring på den enkelte ejendom og foretage registreringer. Den enkelte lodsejer vil heller ikke blive direkte orienteret om, hvornår feltregistreringerne foretages. Myndighederne vil aleneannoncere dette i lokalaviserne. Patriotisk Selskab anser ikke denne fremgangsmåde for god forvaltningsskik, hvilket også er blevet påtalt, men myndighederne har reelt hjemmel. Myndighederne foretager alene feltregistreringer, hvor en sammenligning af luftfotos over tid afslører ændringer i arealtilstanden på eksisterende § 3-områder. Patriotisk Selskab følger udviklingen og står naturligvis til rådighed for medlemmerne.

PIL OG POPPEL

I 2011 har vi oplevet en meget opdelt udvikling, når der tales om energiafgrøder. Priserne har været markant stigende og selve vækstsæsonen har været optimal med masser af nedbør og jævne temperaturer. Meget mod forventning har interessen for plantning af energiafgrøder dog været for nedadgående særligt på øerne. Dette skyldes sandsynligvis de høje kornpriiser i foråret og en generel mangel på likviditet i landbruget. Politisk er der i sparsomt omfang forsøgt at gøre energiafgrøder mere attraktive ved fremlæggelse af et lovforslag, der øger værdien af energiafgrøder som efterafgrøde fra 0,9/1 til 0,8/1, så 0,8 ha med f.eks. pil fremadrettet vil tælle som 1 ha efterafgrøde.

Der kan fortsat søges tilskud til plantning i 2012, hvilket dog er det sidste år med offentlig støtte i denne omgang. Der udbetales 3.200 kr. pr. ha i tilskud,

hvilket er ca. 1/3 af etableringsomkostningerne. Pil og poppel er også berettiget til enkeltbetaling. Man mister derfor ikke rettigheder eller støttekroner ved en tilplantning. På afkastsiden sikrer nye afsætningskontrakter på Vestfyn i øjeblikket pileydkerne et nettoafkast på ca. 4.000 kr. pr. ha i veldrevet pil plus enkeltbetaling.

Rent dyrkningsmæssigt har vi i 2011 set en klar forbedring i produktionen af pil. En øget videndeling og seriøsitet vedrørende dyrkningen har båret frugt. Langt flere dyrkere end tidligere ser nu ud til at få topudbytter selv på let jord, hvilket lover godt for fremtiden.

Der har i det forløbne år været stor interesse for poppel, og på landsplan er det tilplantede areal med poppel i 2011 stort set på samme niveau som for pil. Udviklingen af poppeldyrkning i Danmark er p.t., hvor udviklingen i pileydkning var for 4-5 år siden, og det bliver derfor spændende at følge, hvordan de næste år tegner sig. Både for pil og poppel gælder, at der historisk set er forholdsvis få undersøgelser fra Danmark. Der er dog i de senere år igangsat en række udbytte- og dyrkningsforsøg i pil. Udenlandske undersøgelser fra Italien (2010) og England (2002) viser dog entydigt en større planteafgang og et generelt lavere udbytte i poppel end i pil. Uofficielle forsøg fra Danmark viser også, at poppel generelt er mere følsom overfor sprøjtemidler og frost end pil, men at poppel i højere grad er i stand til at vokse sig ud af problemerne over tid. Med det nuværende vidensniveau ser det ud til, at poppel har sin klare fordel i lang omdrift på relativt små arealer (< 4-5 ha), og primært på fugtig jord på ejendomme, der i forvejen driver en grad af skovbrug.

Med øget efterspørgsel på fødevarer er der stigende konkurrence om anvendelsen af jorden, og det bliver derfor interessant at se, hvordan markedet og den politiske side vil reagere på den øjeblikkelige mangel på biomasse. Med lukningen af samtlige Tysklands 17 atomkraftværker over det næste årti vil der med overvejende sandsynlighed blive øget pres på biomassemarkedet, hvilket bør være en mulig indkomstkilde, man som jordbruger skal holde øje med.

BIOTOPPLANER

Det er fortsat et lovkrav at få udarbejdet en biotopplan, hvis man ønsker at udsætte mere end 1 fasan eller agerhøne pr. ha på sin ejendom. Tidligere har der løbende været ændret markant i reglerne, hvilket vi dog var forskånet for i 2011. Der har således for de flestes vedkommende været tale om genindsendelse af sidste års biotopplan eller små opdateringer. Til glæde for en del har der desuden været tale om positive oplevelser med implementeringen af biotopplanen og resultatet af vildtplejen, hvilket forhåbentligt går igen i DMU's opgørelse af effekten af biotopplanerne. Det forholder sig således, at effekten af biotopplanerne skal dokumenteres, og man kan frygte, at en manglende dokumenterbar effekt på faunaen i det åbne land, vil betyde yderligere stramninger af reglerne for udsætning.

Fra Patriotisk Selskab tilstræber vi at udarbejde biotopplaner i samråd med den driftsansvarlige, så planlægningen bliver så let gennemførlig som muligt, samtidig med, at der udlægges plejetiltag, der reelt har en gavnlig effekt for vildtet. Reglerne for biotopplanerne er komplicerede, og særligt når de skal kombineres med EU-ansøgning og gødningsplan. Det anbefales derfor at få kigget sin biotopplan igennem af en konsulent, og evt. få lagt en plan for, hvordan man vedligeholder sine biotopplantiltag, så de året igennem opfylder alle krav.

VVM - VURDERING AF VIRKNING PÅ MILJØET

Patriotisk Selskab har igennem en lang årrække beskæftiget sig med VVM-redegørelser. I de første år har det primært været inden for den traditionelle landbrugsdrift i forbindelse med etablering, ændring eller udvidelse af et større husdyrbrug.

I de seneste år har Patriotisk Selskab opbygget kompetencer inden for VVM-redegørelser omhandlende andre fagområder som for eksempel opstilling af vindmøller. Vindmøller har i modsætning til husdyrbrug nogle andre væsentlige miljøpåvirkninger, som i forbindelse med udarbejdelse af en komplet VVM-redegørelse skal beskrives, visualiseres, beregnes, illustreres m.v. Den færdige VVM-redegørelse skal anvendes som baggrundsviden for kommunalpolitikere,

så de bliver i stand til at træffe beslutning om projektet på et veloplyst grundlag.

Selskabet er i skrivende stund ved at udarbejde en VVM-redegørelse omhandlende råstofindvinding. Selskabet drager i den forbindelse fordel af andre VVM-processer og den store erfaring, der er opnået i forhold til myndighedsbehandling og håndtering af politiske udfordringer.

VVM-redegørelser vil ofte være varierende. VVM-direktivet udstikker rammerne for den færdige VVM-redegørelse, men indholdet vil variere fra sag til sag i sammenhæng med lokale forhold. Det er derfor centralt at opnå et indgående kendskab til lokaliteten, landskabet, miljøforholdene, naturen, omboende, transportveje og infrastruktur m.v.

Det er Patriotisk Selskabs mål også i fremtiden at kunne tilbyde vores medlemmer den hjælp, der er brug for inden for miljøområdet. Det vurderes, at miljøkravene bredt set i fremtiden vil være stadig flere, og at der angiveligt stilles krav om mere komplekse redegørelser, for at gennemføre ønskede projekter.

Grusgrav

VAND OG NATURPLANER

De forestående vand- og naturplaner har været i høring i 6 måneder (fra oktober sidste år og frem til april i år). Patriotisk Selskab opfordrede alle medlemmer til at indsende høringssvar, med henblik på anskueliggørelse af alle uhensigtsmæssige myndighedskrav. Patriotisk Selskab hjalp i den forbindelse ca. 120 lodsejere med udarbejdelse af ejendomsspecifikke høringssvar. Alle høringssvar vurderes at være både fagligt og juridisk velfunderede.

På landsplan har Naturstyrelsen i alt modtaget ca. 4.250 høringssvar, heraf ca. 1.650 omhandlende naturplaner indenfor for de udpegede Natura 2000-områder.

Efter høringsrundens afslutning har Patriotisk Selskab deltaget i en række møder med Naturstyrelsen. Status for processen er p.t., at styrelsen både centralt og i de lokale enheder arbejder på at få de endelige planer vedtaget og sendt ud i oktober. Styrelsen forventer, at dette lige ville kunne nås, inden Folketingesvalget den 15. september 2011.

Patriotisk Selskab har ved flere lejligheder gjort opmærksom på, at især høringsprocessen om vandplanerne synes at være juridisk betænkelig. Flere af de indsatser og tiltag, som har været i høring, er vedtaget i høringsperioden, hvilket vurderes at være i strid med formålet om en høring samt de forvaltningsretlige principper. Det vurderes ligeledes, at det faglige indhold for flere af indsatsområderne hviler på et utilstrækkeligt fagligt og opdateret grundlag. Dette har betydet, at der efterfølgende er nedsat forskellige arbejdsgrupper for eksempel vedrørende base-line, ålegræs-værktøjet, restaurering af vandløb m.fl. Det forventes, at disse arbejdsgrupper afrapporterer hen over sommeren, hvorefter planudkastene rettes til, og de endelige planer vedtages.

Generelt har der været store frustrationer om vandplanernes mange helt åbenlyse "fejl", især på det kortmateriale, som har ligget til grund for høringsprocessen samt de foreslåede virkemidler. Blandt de virkemidler, som giver anledning til både frustration og forundring, er kravene om genåbning af rørlagte

vandløb på tværs af marker, under driftsbygninger, huse og veje. Dertil kommer de mange krav, som vil ramme lodsejere vidt forskelligt på tværs af landet, herunder krav om ekstra efterafgrøder, 10 meter randzoner, dyrkningsfrie zoner ved vandboringer m.v.

Det er Patriotisk Selskabs vurdering, at der som følge af den hast, hvormed vandplanerne skal gennemføres, ikke vil være tid til at sikre indarbejdelse af den nyeste og fagligt mest opdaterede viden. Ydermere vurderer Patriotisk Selskab, at det vil være påkrævet, at Landbrug & Fødevarer efterfølgende afprøver vandplansprocessen ved en domstol.

Specifikt i forhold til naturplanerne har de meget ukonkrete planudkast givet anledning til en vis frustration. Det har som lodsejer ikke været muligt at læse og efterfølgende gennemskue, hvad eller hvor et specifikt tiltag forventes udført. På landsplan er der som følge heraf indkommet en del høringssvar, som påpeger denne problematik.

Naturstyrelsen har lovet, at der i forbindelse med gennemgangen af naturplanshøringssvarene vil være lydhørhed, at alle spørgsmål om fejl undersøges, at mest muligt imødekommes inden for det givne mandat og EU-forpligtigelser, og at der vil ske en national koordinering. Alle, som har indsendt høringssvar, vil i den endelige naturplan kunne finde kommentarer til sit høringssvar. De endelige planer vil, når de er vedtaget, kunne findes på Naturstyrelsens hjemmeside.

Det er vigtigt at notere sig, at der mod forventning ikke kommer en mere attraktiv tilskudsordning end den nuværende kendte MVJ-ordning gældende på de lysåbne arealer, mens der for skovnaturtyperne endnu ikke foreligger en endelig skovkompensationsordning. Alle tiltag forventes gennemført som frivillige aftaler og styrelsen har ved flere lejligheder understreget, at målsætninger i naturplanen er bindende for dem og ikke for lodsejer. Patriotisk Selskab stiller dog spørgsmålstegn ved frivilligheden og de bindende målsætninger, idet der i dag i både Naturbeskyttelsesloven og Skovloven er hjemmel til

For sager indkommet før 1. januar 2011, svarende til ca. 2.540 sager, har Natur- og Miljøklagenævnet besluttet, at sagerne skal behandles over kontraktperioden, hvilket betyder, at sagerne i værste fald først afsluttes ved udgangen af 2013. Det er nævnets hensigt at søge at afvikle sagerne kronologisk indenfor det pågældende område.

Patriotisk Selskab finder prioriteringen af sagsafviklingen så betænkelig, at det bør vurderes, om der er tale om en lovlig nedprioritering. Derudover er Patriotisk Selskab bekymret for klagenævnets manglende overholdelse af elementære principper om god forvaltningsskik. Derfor har Patriotisk Selskab i juni anmodet Folketingets Ombudsmand om at se på sagen. Ombudsmanden bad i første omgang klagenævnet forholde sig til problemstillingen. Medio august meddelte Natur- og miljøklagenævnet, at man forventede at kunne besvare henvendelsen medio september måned 2011. Det er Patriotisk Selskabs intention at forfølge sagen og vende tilbage til Ombudsmanden, hvis ikke Natur- og Miljøklagenævnet/Miljøministeriet vender tilbage med et acceptabelt svar.

STATSFORVALTNINGEN

Patriotisk Selskab har de sidste år ført en sag ved Statsforvaltningen Syddanmark over blandt andet Svendborg og Kerteminde Kommuner selvbestaltede administrationsgrundlag inden for husdyrområdet. Sagen bølger noget frem og tilbage. Det er vores klare opfattelse, af myndighederne forsøger at trække sagen længst muligt, så afgørelsen udsættes. Patriotisk Selskab agter at følge sagerne helt til ende og leverer derfor den faglige viden, som skal til for at løfte opgaven.

Patriotisk Selskab er generelt bekymret for erhverves retssikkerhed, og målet er i videst muligt omfang at søge at hjælpe medlemmer, som havner i lignende situationer. En opgave, som Patriotisk Selskab anser for yderst vigtig, og som løftes både politisk og fagligt.

MILJØGODKENDELSE

Der er i det forløbne år sket store ændringer på området om miljøgodkendelser af husdyrbrug. I løbet af 2010 indførte Miljøstyrelsen nye standardkrav, især

vedrørende afdampning af ammoniak samt udvaskning af nitrat. Kravene er blandt andet indført ved tilføjelser i vejledningerne til love og bekendtgørelser samt udarbejdelse af en lang række notater og teknologibeskrivelser. Endelig trådte der i foråret 2011 en ny version af husdyrgodkendelsesloven i kraft og en ny brugerflade i det digitale ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk.

Ændringerne har samlet set skabt en del udfordringer for erhvervet. Dels på grund af ændret sagsbehandlingspraksis i Natur- og Miljøklagenævnet, der har sendt en lang række godkendte projekter tilbage til kommunerne til fornyet behandling, dels på grund af de nye standardkrav, som klagenævnet finder, også bør gælde alle gamle, påklagede godkendelser. Klagenævnet har desuden problemer med meget lange sagsbehandlingstider på grund af en stor mængde sager. Førnævnte praksis med konsekvente hjemvisninger til fornyet behandling på grund af nye regler, har dog belejlighedsvis nok afhjulpet en del af dette problem.

Vi kan konstatere, at det vil være muligt at fremskynde sagsbehandlingen i klagenævnet, hvis klagesagen omhandler et projekt med væsentlige tidsmæssige begrænsninger, f.eks. i forhold til relation til kravet om løsgående søer i 2013 eller i forbindelse med udnyttelse af tilsagn om tilskud til miljøteknologi.

Derudover har sagsbehandlingen i kommunerne ligget stille i store dele af 2011, på grund af manglende datamateriale fra Miljøstyrelsen samt alvorlige tekniske problemer med det digitale ansøgningssystem. Problemer der medio 2011 endnu ikke er rettet. Miljøstyrelsen arbejder løbende på at finde og udbedre fejlene.

Samtidig med den ændrede lovgivning, og skærpsen af sagsbehandlingen af miljøgodkendelser, er en række nye anmeldeordninger trådt i kraft. Det betyder, at visse ændringer på husdyrbrug kan gennemføres uden krav om miljøgodkendelse, blandt andet opførelse af ny gyllebeholder og ændringer i forbindelse med opfyldelse af kravene om løsgående

drægtige søer. Særlige betingelser er gældende, for hver enkelt af de indførte ordninger. Det vil sige, at hvis betingelserne ikke er opfyldt, vil der fortsat være krav om fuld miljøgodkendelse, før de ønskede ændringer kan gennemføres. Der er forskellige krav til hver ordning. Generelt er der tale om krav, der skal sikre, at hverken naboer eller natur oplever en større belastning end i dag. Det betyder, at der blandt andet er krav til afstande til naboer og afdampning af lugt og ammoniak.

FORPAGTNING

Selskabets juridiske konsulenter har også i år udarbejdet adskillige forpagtningskontrakter, både mellem parter, der kender hinanden på forhånd, og mellem parter der ikke har kendt hinanden på forhånd. Vi har som i tidligere år tilbudt vores kunder alt fra enkle løsninger til de mere komplekse udbudsrunder med udarbejdelse af forpagtningsmateriale og offentlig annoncering.

Krisen i landbruget har presset prisen på forpagtede arealer ned, men prissætningen forekommer efterhånden mere ensartet, hvilket tyder på, at markedet er ved at stabilisere sig. En stabilisering af markedet i en krisetid, hvor 2013 problematikken også nærmer sig, opfattes som positivt. Det vurderes, at der fortsat er en stor interesse for at forpagte og bortforpagte jord, hvilket opfattes som værende positivt.

Patriotisk Selskabs juridiske konsulenter har over tid oplevet problemer i form af misligholdelse og tvister om forståelsen af forpagtningsaftaler. Årsagerne kan være mange, og er ofte konkret begrundede. Problemer mellem samarbejdsparter, der er så afhængige af hinanden, som forpagter og bortforpagter er, kan nemt skade det fortsatte samarbejde. Patriotisk Selskab er således fortaler for, at landmænd, der havner i en sådan situation, indledningsvis søger en mindelig løsning. Desværre oplever Selskabet dog også, at fronterne i enkelte sager er trukket så hårdt op, at en tvist er uundgåelig og nødvendig. Uanset hvad der er årsagen til eller karakteren af tvisten, bør det at søge råd, vejledning og eventuelt bistand ses som en del af problemløsningen.

KLIMA OG MILJØ

Klima og miljø vil som i de senere år ganske givet fortsætte med at være et politisk fokusområde. Man skal derfor forvente, at fremtiden bringer mere og strammere lovgivning, øget bureaukrati, flere og større afgifter og mindre kompensation for tabt produktion.

Miljø og klimabaseret lovgivning vil derfor også fremadrettet være et fokuspunkt for vores juridiske konsulenter således, at vi kan bistå medlemmerne med kvalificeret og målrettet hjælp og rådgivning.

ANDRE FOKUSOMRÅDER

Ud over forpagtninger, klima og miljø har vores juridiske konsulenter også andre fokusområder, herunder handel med fast ejendom, udlejningsejendomme og lejeret, familieret, generationsskifte, skat m.v.

Patriotisk Selskabs juridiske konsulenter er bekendt med, at flere og flere landmænd, der ejer udlejningsejendomme, oplever problemer med deres lejere, og at flere kommuner landet over forsømmer at oprense de offentlige vandløb med produktionstab for vores medlemmer til følge. Denne udvikling er uheldig, og det er Patriotisk Selskabs intention at kunne lette den enkelte landmands byrder og skabe en positiv udvikling for medlemmerne.

PRODUKTIVITET I DANSK SVINEPRODUKTION

Effektivitet i svineproduktionen har været det helt store samtaleemne de seneste år. De svære økonomiske vilkår har skubbet til trenden om 35 grise pr. årssø. Målet er nu ikke så langt væk, hvilket naturligvis skærper motivationen.

Ser man på landsgennemsnittet, herunder hvordan de bedste besætninger ligger, er der stadig et stort spring i effektivitet fra de højeste til laveste.

Der er for 2010 på landsplan indsamlet data fra 749 sobesætninger, 637 smågrisebesætninger og 815 slagtesvinebesætninger. Data er indsamlet fra både AgroSoft og Bedriftsløsningen. Udviklingen i effektiviteten fremgår af tabel 1.

Søer	2010	2009	Jun-08 Jun-09	Okt-07 Okt-08	Okt-06 Okt-07	Okt-05 Okt-06	Okt-04 Okt-05	Okt-03 Okt-04	Okt-02 Okt-03
Årssøer	615	579	538	500	338	342	323	290	272
FE pr. årssø	1.543	1.529	1.520	1.478	1.509	1.470	1.450	1.442	1.446
Levendefødte	14,5	14,2	14,1	14,0	13,6	13,3	13,0	12,7	12,4
Dødfødte	1,8	1,9	1,8	1,8	1,7	1,7	1,6	1,5	1,4
Fravænnede	12,4	12,2	12,1	12,1	11,7	11,4	11,2	10,9	10,7
Døde faretald	14,2	14,0	13,9	13,8	14,3	14,2	14,0	13,7	13,6
Spildfoderdage	14,2	14,9	15,3	14,8	15,7	15,5	15,6	15,7	16,1
Farings-%	86,7	86,4	86,0	86,7	85,0	84,8	84,5	84,2	83,6
Fravænnede pr. årssø	28,1	27,5	27,2	27,3	26,0	25,6	25,0	24,6	24,1

Tabel 1 - Kilde: VSP

Fra 2002 til 2010 har der været en stigning fra 24,1 grise til 28,1 fravænnede grise pr. årssø. En effektivitetsforbedring på 4 grise pr. årssø.

I tabel 2 ses det gennemsnitlige produktionsniveau for 2010 for udvalgte nøgletal. Af tabellen fremgår forskellen mellem de højeste 25 % og laveste 25 %. Tabellen er rangeret efter fravænnede grise pr. årssø.

Søer	Højeste 25 %	Midten 50 %	Laveste 25%
Årssøer	681	635	504
Levendefødte	15,1	14,5	13,9
Dødfødte	1,8	1,8	1,8
Fravænnede	13,2	12,5	11,6
Døde farestald	12,4	14,0	16,6
Spildfoderdage	11,1	13,6	18,6
Farings-%	89,8	87,0	82,8
Frav. pr. årssø	30,7	28,2	25,3

Tabel 2 - Kilde: VSP

Søer	1	2	3	4	5
Levendefødte	16,0	15,7	16,1	16,0	15,5
Fravænnede	14,7	14,8	14,2	14,2	14,0
Døde farestald	7,7	6,0	11,7	12,0	9,4
Faringsprocent	93,9	89,0	90,1	92,0	91,8
Frav. pr. årssp	35,1	34,4	33,2	33,1	32,5

Tabel 3 - Kilde: VSP

Af tabel 3 fremgår potentialet for danske sobesætninger via 5 udvalgte besætninger fra gennemsnittet i 2010 med mange fravænnede grise pr. årssø.

Af tabel 4 og 5 ses effektiviteten ved smågrise og slagtesvin.

Smågrise	2010	2009	Jun-08 Jun-09	Okt-07 Okt-08	Okt-06 Okt-07	Okt-05 Okt-06	Okt-04 Okt-05	Okt-03 Okt-04	Okt-02 Okt-03
Producerede smågrise	14.817	14.184	12.636	10.479	8.656	8.570	7.862	6.894	6.396
Daglig tilvækst	450	460	463	469	448	436	425	419	423
Foder pr. kg tilvækst	1,96	1,94	1,96	1,97	2,02	2,04	2,07	2,06	1,97
Døde i %	2,8	2,6	2,6	2,7	3,1	3,6	4,2	4,6	4,1

Tabel 4

Der er kun sket meget små ændringer i gennemsnittet for smågrisene. Det positive er, at dødeligheden er faldet pænt hen over årene. I 2010 opnåede de bedste et foderforbrug på 1,80 fe. pr. kg tilvækst og de laveste 2,14 fe. pr. kg tilvækst.

Slagtesvin	2010	2009	Jun-08 Jun-09	Okt-07 Okt-08	Okt-06 Okt-07	Okt-05 Okt-06	Okt-04 Okt-05	Okt-03 Okt-04	Okt-02 Okt-03
Producerede slagtesvin	5.847	6.385	6.178	6.215	4.477	4.632	4.317	4.278	3.829
Daglig tilvækst	895	898	893	904	879	859	844	835	833
Foder pr. kg tilvækst	2,87	2,84	2,85	2,83	2,89	2,87	2,88	2,87	2,86
Døde/kasserede i %	4,0	4,1	4,3	3,5	4,3	4,2	4,4	4,2	3,9
Kødprocent	60,2	60,2	60,3	60,4	60,3	60,3	60,2	60,1	60,0
Gens. slagtesvægt	82,3	81,4	80,9	52,3	82,8	80,4	79,7	77,9	77,6

Tabel 5

Det gennemsnitlige foderforbrug i slagtesvineproduktionen har ikke ændret sig meget set over årene, dette på trods af, at man avlsmæssigt burde ligge meget lavere. Potentialet er til stede, hvilket fremgår af de mest effektive besætninger. I slagtesvineproduktionen er foderforbruget det vigtigste parameter, det er her, der er flest penge at hente. Forskellen i foderbruget på de 25 % højeste og 25 % laveste er henholdsvis 2,71 fe. pr. kg tilvækst og 3,06 fe.. Hos de mest effektive slagtesvineproducenter ses foderforbrug helt ned på 2,63 fe. pr. kg tilvækst.

ØKONOMI 2010 SVINEPRODUCENTER

De foreløbige tal fra 2010 for svineproduktionen i Patriotisk Selskab er opgjort. De viser positive nettoudbytter for gennemsnittet af soholdere og slagtesvinebesætninger, mens smågrisene kommer ud med et minus. Resultaterne er lidt bedre end de forgående 3 år.

Set over de seneste 8 år er 2010 det 3. bedste for svineproducenterne som helhed. Det skyldes en forbedring af bytteforholdet mellem svinenotering og foderpris.

Ser man isoleret på smågrisene i 2010, er der et underskud, hvilket skyldes en lav salgspris holdt op mod en høj foderpris.

Til gengæld har den lave smågrisepris paradoksalt nok medvirket til, at slagtesvineproducenterne har klaret sig godt i 2010. Det skal dog ses i lyset af, at den kraftige stigning i foderprisen i 2010 først rigtig slår igennem i 2011. Mange har således haft relativt billigt foder det meste af året.

Med en historisk lav rente i 2010 er året blandt de bedste for gennemsnitproducenten set over de seneste 8 år.

Se tabel 6 på næste side.

Gennemsnitsresultater 2003-2010

Sohold	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	Gens.
Nettoudbytte	316	165	-778	-478	838	259	-50	-210	8

Smågrise	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	Gens.
Nettoudbytte	-9	-14	-27	-24	12	14	10	-10	-6

Slagtesvin	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	Gens.
Nettoudbytte	22	-24	-59	-12	30	29	22	-23	-2

Tabel 6

HUSDYR-, MILJØ- OG JURAAFDELINGEN PR. 1 SEPTEMBER 2011

Henrik Danielsen
Adm. direktør
hhd@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5410

Henrik Jørgensen
Specialkonsulent
hjo@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5424

Henrik Kruse Rasmussen
Miljøkonsulent
hkr@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5427

Kristian Petersen
Miljøkonsulent
krp@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5426

Sheila Neldeborg
Miljøkonsulent
shn@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5449

Ditte Haarup Andersen
Svinekonsulent
dha@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5422

Mogens Dürr
Juridisk konsulent
mdr@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5463

PLANTEAVLSAFDELINGEN

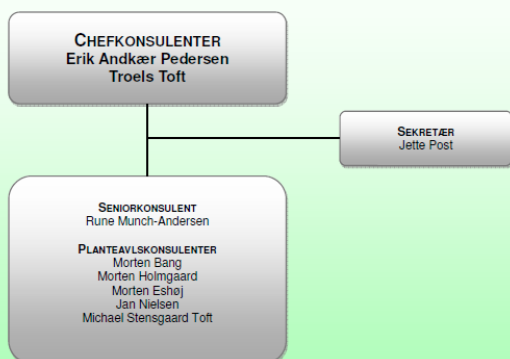
DIN SPARRINGSPARTNER - OGSÅ I MARKEN

Planteavlsafdelingen tilbyder stor kompetence indenfor produktionsrådgivning i marken. Afdelingen rådgiver 410 medlemmer med i alt ca. 100.000 ha. Heraf er 215 med i den udvidede besøgsordning. Afdelingen er således danmarksmester i markbesøg, da vi aflægger 3-4 årlige markbesøg på ca. 82.000 ha fordelt over hele landet.

Gennem årlige markbesøg, der giver detaljeret kendskab til den enkelte ejendoms marker, sikres god kvalitet i den faglige rådgivning, hvad enten det drejer sig om strategisk planlægning, afgrødevalg, telefonrådgivning eller markbesøg. Den direkte omkostning til markbesøg tjenes let hjem ved optimeret gødskning eller sprøjtestrategi tilpasset de enkelte markers behov.

Planteavlsafdelingen lægger stor vægt på at følge op på rådgivningen, og især på de enkelte markers særlige forhold, så driften hele tiden optimeres, og evt. problemer tages i opløbet. Vi kontakter gerne kernekunder uopfordret, hvis det er relevant.

PLANTEAVLSAFDELINGEN

SPIRET RAPS

Det usædvanlige vejr ved høst sidste år medførte, at rapsen mange steder - især på Fyn og Sjælland - spirede inden høst. Grovvaren vidste ikke rigtig i starten, hvordan de skulle håndtere dette, men endte med en meget restriktiv fradragsordning, hvor alt spiret frø blev betragtet som frarensning uden nogen form for betaling overhovedet. Afdelingen var dybt involveret i sagen og fik foranlediget, at Videntcentret for Landbrug fik udtaget prøver af spiret frø til bestemmelse af indholdet af frie fedtsyrer. Grovvarens argumentation for frarensning af spiret frø var netop frygten for indhold af frie fedtsyrer, men analyserne viste, at der ikke var nogen sammenhæng mellem indholdet af spiret frø og indholdet af frie fedtsyrer. Grovvaren fastholdt deres fradrag, og der kører nu prøvesager for at få afklaret det juridiske i, at man modtager en vare uden forbehold og derefter påligner et stort fradrag. Nogle medlemmer oplevede at få fradrag på op til 30 % af den leverede vare.

GROVFODER DEMONSTRATION

Patriotisk Selskab har i samarbejde med Hofmangsgave anlagt et stort demonstrationsareal for at afprøve nye græstypers- og sorters udbytte og kvalitet på lerjorde under tørre klimaforhold over 2 år. Naturligt nok laves de fleste græsforsøg under vandede forhold i Vestjylland. Eftersom det er helt andre klimatiske forhold, fandt vi det relevant at afprøve typerne under andre klimatiske forhold. Demonstrationen laves med udstyr, der anvendes i praksis på Hofmangsgave. Det betyder således, at der arbejdes med storparceller uden gentagelser.

De nye sorter af rajsvingel og strandsvingel afprøves, da de i andre forsøg har vist et stort udbytte, men med et lavt energiindhold på grund af lavt sukkerindhold. Derfor afprøves disse i blanding med andre arter for at optimere udbytte og kvalitet.

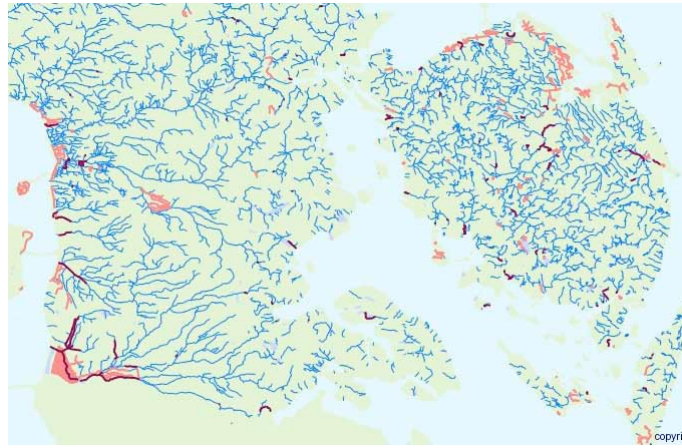
Samtidig afprøves blanding 45, dels i blandingen, som den købes i dag, dels hvor de enkelte bestanddele dyrkes i ren bestand i samme forhold som blandingen. Det betyder, at kløveren ikke får noget gødning, der alene tilføres græsset, og der nedfældes heller ikke gylle til kløveren, da forsøg har vist, at det reducerer kløverbestanden. Vi forsøger hermed at maksimere udbytte og proteinindhold i græsset.

Endelig arbejder vi med at afprøve egne blandinger baseret på GPS-teknologi. Vi arbejder med 4 meters såmaskine og med 3 forskellige sorter/arter, som snittes og rives sammen i 12 meters bredder. Med GPS er det ligegyldigt, om man skal så 3 forskellige sorter/arter eller en blanding, og vi arbejder med 8 meter gyllenedfælder, så en kløvarandel ikke får gylle.

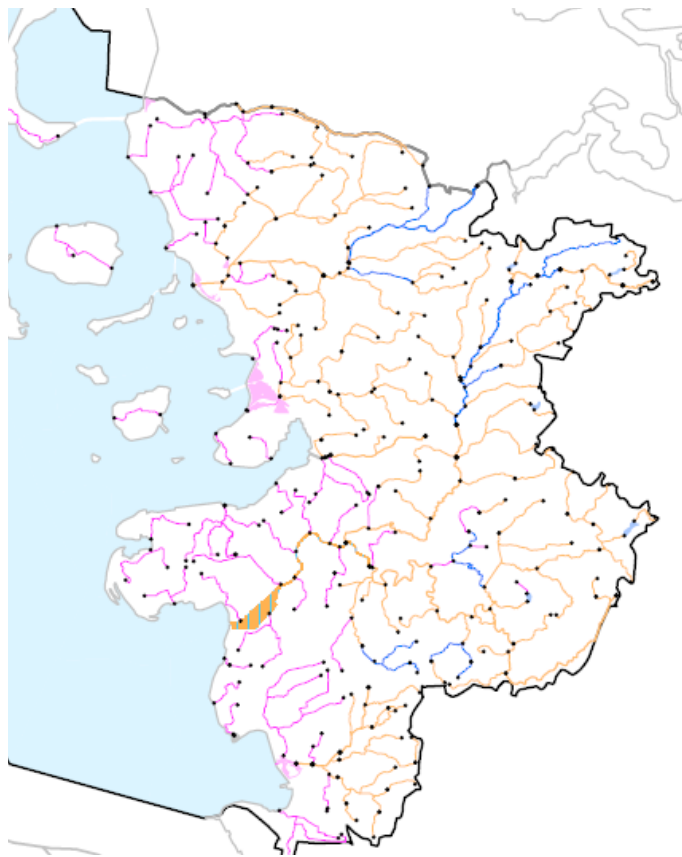
Hvis kvælstofreduktionen gennemføres fuldt ud i Grøn Vækst planerne, vil det formentlig reducere kvoterne signifikant. Med såmaskine på radrenseren har man gode erfaringer med at iså græs i majs til opsamling af kvælstof i meget husdyrtætte områder, og det er velkendt, at der kan ske et stort kvælstof-tab i sædskifter med meget kløvergræs og majs. På et kvægbrug som Hofmansgave er situationen anderledes, hvor majsarealet er relativt lille. Med majsens lange vækstsæson kunne det være et sted at starte en kvælstofmotor op med såning af kløver og kløvergræs. Kløveren skulle gerne producere noget kvælstof. Kløver frigør først kvælstof, når der jordbehandles og ved først at jordbehandle til foråret, er det måske muligt at producere kvælstof uden at tabe udbytte i majs. Vi afprøver også såning af kløvergræs, hvor græsset måske kan opsuge kvælstof, hvis kløveren taber kvælstof i forbindelse med høst af majs. I år laves et mindre forprojekt for lige at prøve os lidt frem.

STATUS PÅ GRØN VÆKST

Somme tider kan man glemme, hvad Grøn Vækst egentlig går ud på. Grøn Vækst er en paraply for en række tiltag, der skal realisere regeringens vision om et samfund, hvor der satses på grøn adfærd og grøn teknologi for at løse miljø-, klima- og naturudfordringerne og samtidig skabe en grøn vækstøkonomi.

Vandløbene, der er tegnet med blå, er klassificeret som naturlige, de mørkt røde som stærkt modificerede.
Kilde: Naturstyrelsen.

Det tyske miljøministerium har udpeget langt færre, naturlige vandløb, end det danske. De er vist blå på kortet. Vandløb vist med rødt er kunstige, med gult stærkt modificerede.

Kilde: Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Ländische Räume des Landes Schleswig-Holstein.

Lige nu afventer man en konkret udmøntning af de helt konkrete forslag til, hvordan og hvornår de enkelte tiltag skal føres ud i livet med hensyn til ændret vedligehold m.m. for 7.300 km vandløb i Danmark.

Hvis et vandløb klassificeres som naturligt, skal dets tilstand bringes tilbage til dets oprindelige tilstand til gavn for faunaen. Denne tilstand skal kun være svagt ændret med hensyn til dyr og vandplanter i forhold til vandløb, der ikke er berørt af mennesker.

Hvis man sammenligner dansk og tysk udpegning af naturlige vandløb, er der en slående forskel. Ser man lige nord for grænsen, mener de danske myndigheder, at stort set alle vandløb er naturlige. Ser man på den tyske side, er stort set alle vandløb udpeget som kunstige eller stærkt modificerede og skal altså ikke bringes tilbage til en naturlig status. Planteavlsafdelingen er ikke ekspert på området, men det kan konstateres, at man ikke lægger samme standard til grund for udpegningerne, da der ingen naturgivne forskelle er mellem den tyske og danske side af grænsen. Er der tale om seriøse udpegninger eller blot drengestreger?

Det bliver af afgørende betydning for landbrugets afvanding, hvordan disse vandløb klassificeres og senere vedligeholdes. I forbindelse med regeringens grænseaftale stillede Per Ørum Jørgensen, Kristendemokraterne, den betingelse, at udfordringerne på vandløbssiden skal undersøges, og det skal sikres, at der ikke sker en overimplementering af EU's vandrammedirektiv.

Grøn Vækst er i sin form kommet for at blive, uanset den siddende regering, men man kan med rette påpege, at hele processen har været forceret af snævre politiske interesser, og at alternativer ikke har fået et ben til jorden.

Svenske og finske forsøg har f.eks. vist, at man med kontrolleret dræning har reduceret drænafrstrømningen med 50-80 % og dermed reduceret udledning af kvælstof væsentligt. Endvidere har man fundet merudbytter, der enten skyldes, at der har været mere vand eller kvælstof til rådighed for planterne.

Kontrolleret dræning kunne dermed være et alternativ til efterafgrøder eller andet, der skal reducere kvælstofudledningen.

Dræn og grøfter fungerer som afstrømningsmotorveje, og tabet via dræn udgør i dag 45-60 % af det totale N-tab og ca. 33 % af det totale P-tab, svarende til 18.000-25.200 ton N og 400 ton P årligt. Potentialet for at reducere udledningerne med kontrolleret dræning, dræningsfiltre og vådområder er altså meget stort.

Kontrolleret dræning går ud på, at man i tilknytning til et eksisterende drænsystem etablerer nogle reguleringsbrønde, så man kan styre afvandingsdybden gennem året. Om efteråret hæver man den normale afvandingsdybde fra 1,0-1,2 meter (drændybden) til 0,4-0,6 meter under terræn. Tidlig forår, inden færdsel med tunge maskiner, sænkes afvandingsdybden igen til normal drændybde. Metoden er især egnet på flade arealer, hvor overjorden er sandblandet lerjord. Lavtliggende arealer med høj grundvandstand er ikke egnede. På flade marker med under 0,5 % hældning er det nok med ca. 1 reguleringsbrønd pr. 2 ha.

Der arbejdes forsøgsmæssigt med metoden, og på Hofmansgave forventes der anlagt et sådant anlæg. Der forventes anlagt i en mark på 5-10 ha, hvor den almindelige drænmetode sammenlignes med kontrolleret dræning. Det skal blive rigtig spændende at følge.

Med hensyn til kvælstofudledningen tror mange, at den ekstra reduktion på 10.000 ton N via omsættelige kvælstofkvoter er afskaffet. Det er den ikke, men reduktionen er udsat til 2027, og det er en klar lettelse for især de områder, hvor reduktionen var størst nemlig ved Limfjorden og ved Lillebælt.

Ser man ud i verden, er det imidlertid helt andre udfordringer, der tegner sig. FAO vurderer, at fødevareproduktionen skal øges med 80 % inden 2050 for at kunne brødføde den voksende befolkning. Det anses ikke for muligt at tage væsentlige større arealer ind i drift, og derfor bliver den centrale udfordring at fastholde den frugtbare jord, som allerede dyrkes og at øge produktionen på denne jord. Derfor mener

seniorforsker Lars J. Munkholm KU-Life, at vi skal genopfriske visionerne for præcisionslandbrug, hvor idealet var, at der skal pusles om hver eneste plante og hver eneste kvadratmeter jord. Brug af intelligent jordbearbejdning, avancerede sensorsystemer og andre intelligente systemer bør kunne skabe en win-win situation for både landbrug og miljø via øget produktivitet, mindsket brændstofforbrug og forbedret udnyttelse af vand og næringsstoffer.

ARRANGEMENTER

I sæsonen 2010/2011 har planteavlsafdelingen afviklet en række arrangementer, som alle har til formål at støtte op om det faglige arbejde. Arrangementerne er meget højt prioriteret i afdelingens daglige arbejde. Den tiltagende regelstyring af landbruget vil aldrig få lov til at overstyre den faglige vinkel, hvilket afdelingen fokuserer meget på i hverdagen.

Et af de tørreanlæg, der blev fremvist på Tour de Tørring

"Tour de Tørring"

Temaet for årets efterårsdemonstration var udløst af en meget vanskelig høst med store tørringsomkostninger. Derfor valgte vi at fokusere på alle de problematikker, der er vedrørende placering, dimensionering, kapacitet, logistik, priser, muligheder og begrænsninger ved forskellige typer tørringsanlæg. Formiddagen var opdelt på to forskellige ejendomme, med to forskellige typer anlæg.

Hos Driftsfællesskabet Stougaard I/S i Flemløse var der fokus på tørring for svineproducenter. Her var der gennemgang af et anlæg med både store rationelle hjemmebyggede planlagre og kornindtag, i kombination med stålsiloer. Der var desuden i samarbejde med Porcus fokus på problematikker vedrørende toxiner i dårligt nedtørret korn.

Anden del af formiddagens program blev afviklet på Sanderumgaard Avlsgaard, hvor der var fokus på tørring af frø- og kornsafgrøder, herunder lagring af både brødkorn, fremavlskorn og frø. Her deltog repræsentanter fra landbrugets følgevirkninger i form af FAF/DLG med fokus på sikker produktion af sædekorn og maltbyg, Lantmännen-Cerealia med fokus på produktion af brødkorn, Jensen Seeds med fokus på produktion af havefrø og specialfrø og endelig DLF-Trifolium med fokus på tørring og opbevaring af græs- og kløverfrø. På Sanderumgaard så man et nybygget stålsiloanlæg i kombination med et plantørringsanlæg placeret i ældre historiske driftsbygninger.

Over middag samledes alle deltagere på Egeskov Avlsgård, Rubjerg, hvor man så et helt nybygget anlæg med fokus på rapstørring og anvendelse af raps. Desuden var der her arrangeret maskindemonstration med 3 forskellige mejetærskere, og 6 forskellige sneglevogne med fokus på dækmontering og jordtryk. Erfaringerne fra praksis viser, at der er stor forskel på, hvor godt de forskellige maskiner bærer oppe under våde høstforhold. Dagen blev yderst vellykket med 400-500 deltagere over dagen.

Planteavlskonference 2011

Emnerne på årets Planteavlskonference spændte igen vidt. Der var foruden gennemgang af de vigtigste af årets forsøgsresultater, en opsamling på nogle af de mange praktiske erfaringer og "dirty tricks", som vi i afdelingen får i vores mange timer i marken igennem vækstsæsonen. Desuden var der opsamling på de erfaringer, der blev høstet på "Tour de Tørring" samt indtryk fra Patriotisk Selskabs deltagelse i DLG-Feldtage 2010 syd for Hannover samt en studietur til tyske landmænd, der praktiserer "No-till-farming". På disse ejendomme hverken harves eller pløjes der, hovedsageligt for at opbygge større humuslag

i overjorden og give en mere levende jord. Professor Bent Tholstrup Christensen fulgte emnet op ved et indlæg om, hvordan driften af jorden har indflydelse på opbygning eller nedbrydning af jordens kulstofindhold. En faktor vi vil komme til at høre meget mere til i de kommende år. Dagen blev afsluttet med et spændende indtryk fra alverdens landbrug ved Hans Henrik Koefoed fra Ingleby Holding, som investerer i landbrug på næsten alle kontinenter. Trods enorme forskelligheder i kultur, klima, rammevilkår og lønninger var indtrykket trods alt, at det kan lade sig gøre at tjene penge på landbrugsdrift, når man har en professionel tilgang til opgaven.

Forsøgsmark 2011 på Bramstrup

Det gode samarbejde imellem Bramstrup Videncenter, FAF/DLG, DLF-Trifolium og Patriotisk Selskab om forsøgsmarkerne på Bramstrup syd for Odense er fortsat. Kombinationen imellem en lang række agrokemiske firmaer og de nævnte partnere gør, at det er muligt at demonstrere en lang række nye produkter og kombinationer i en række afgrøder, og det er unikt, at frøgræs er repræsenteret. Det lykkedes igen at samle ca. 400 mennesker over to aftener, hvor den sidste aften dog blev brat afbrudt af

et af sommerens mange kraftige regnvejr. Desuden bruges forsøgsmarkerne til at fremvise for mindre grupper og blev bl.a. beundret af deltagerne i dette års "Cash Crop Conference", hvor Patriotisk Selskab var vært. Fra de udenlandske deltagere lød stor beundring over det samarbejde, der er i Danmark om afprøvning af eksempelvis nye kemikalier og et velorganiseret dansk forsøgsvæsen, som man overalt i verden misunder os. Her er landmændene ofte overladt til selv at foretage egne afprøvninger af kemikalier, eller er prisgivet sælgernes anbefalinger. En situation vi i Danmark nødtigt skal tilbage til!

Borgeby Fältdagar 2011

I samarbejde med Yara, BASF og Monsanto havde Patriotisk Selskab den 30. juni arrangeret en bus-tur til Borgeby Fältdagar i Skåne. Arrangementet er Skandinavians største udendørs landbrugsudstilling, hvor der i år var over 15.000 besøgende, og er arrangeret af Landhusholdningsselskabet Malmöhus. Der var muligheder for at se på både afgrøder, maskiner, forsøg og meget andet, der relaterer sig til praktisk planteavl. En udbytterig dag der viste, at svenskerne også har meget at byde på, kun 2,5 times kørsel øst for Odense.

Forsøgsmarkerne på Bramstrup Gods

Erik Andkær Pedersen
Chefkonsulent
eap@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5430

Troels Toft
Chefkonsulent
tt@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5434

Rune Munch-Andersen
Seniorkonsulent
rma@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5435

Morten Bang
Konsulent
mob@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5421

Morten Holmgaard
Konsulent
mho@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5439

Morten Eshøj
Konsulent
mes@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5481

Jan Nielsen
Konsulent
jan@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5432

Michael Stensgaard Toft
Konsulent
mst@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5437

Jette Post
Sekretær
jp@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5417

Økonomiafdelingen er den største afdeling i Patriotisk Selskab. Vi tilbyder økonomisk rådgivning i bred forstand. De vigtigste fokusområder i økonomiafdelingen er at servicere vores kunder med en høj kvalitet i vores produkter og ydelser samt at tilfredsstille kunderne alt efter de individuelle behov, de måtte have.

I økonomiafdelingen er vi erfarne og kompetente både indenfor bogføring, skat og årsrapporter, budgetter og almen finansiell rådgivning. Vi hjælper gerne med andre økonomiske opgaver, såsom ejerformer, ejendomshandler, strategi m.v.

Driftsanalyser, hvor vores kunder kan sammenligne deres virksomhed med andre ligesindede, er Patriotisk Selskabs speciale. Der er i årevis blevet udviklet på sammenligningsmodellerne, og på nuværende tidspunkt er vi de eneste inden for dansk landbrug, som mestrer dette til perfektion.

Ønskes professionel og kvalificeret økonomirådgivning til landbrugsvirksomheden, er Patriotisk Selskab derfor det oplagte valg.

LANDBRUGETS ØKONOMI

Sohold og slagtesvinene har, jf. Patriotisk Selskabs Driftsanalyser, begge gennemsnitlige positive resultater.

Opgørelsen på side 51 er baseret på Patriotisk Selskabs Foreløbige Driftsanalyser 2010/2011 svarende til ca. 80 % af analyserne.

Set over en periode på 8 år, er 2010 det 3. bedste år for svineproducenterne som helhed. Det skyldes en forbedring af bytteforholdet mellem svinenotering og foderpris.

De indirekte omkostninger, dvs. arbejdsomkostninger, omkostninger til staldinventar og maskiner samt energiomkostninger, følger groft sagt konjunkturdviklingen med stigende udgifter frem til 2008, hvorefter de falder lidt. Årsagen er primært, at svineproducenterne holder igen på vedligehold og delvis også på løn. Udviklingen i energipriserne har kun marginal betydning.

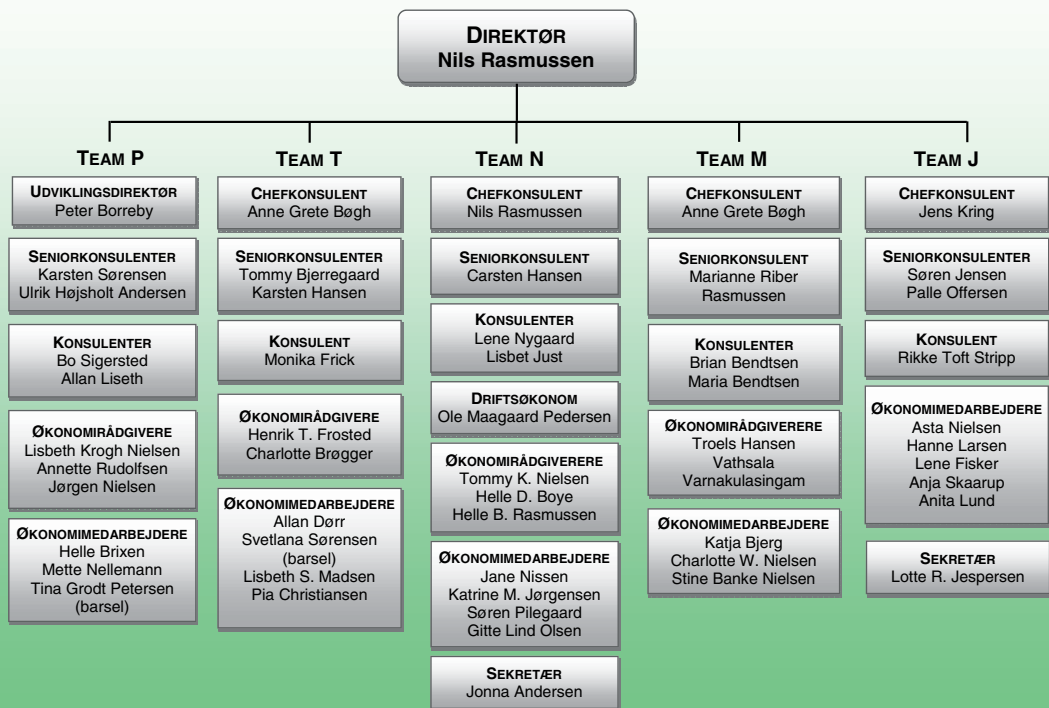
Kapacitetsomkostningerne har en svag tendens til at udvikle sig modsat. Faldet i begyndelsen af perioden skyldes bl.a. effektivisering således, at kapacitetsomkostningerne fordeles på flere enheder = lavere omkostninger pr. stk. I 2009 får de et "spring" opad. Det skyldes revurdering af afskrivningerne i ny årsrapport og overgang til lineært afskrivningsprincip.

I beregningerne er ejers arbejdsindsats aflønnet. Dvs., at nettoudbyttet først og fremmest skal dække renteudgifterne.

Samlet set kan man tale om en produktionsgren, hvor man alvorligt reber sejlene og driver en defensiv virksomhed i håb om at være blandt dem, der overlever. Fakta er, at en række producenter enten skal forbedre deres resultater eller forlade erhvervet.

Se tallene på side 51.

ØKONOMIAFDELINGEN

Gennemsnitsresultater 2009-2010

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	f. 2010	Gens. 8 år
SOHOLD									
Bruttoudbytte	4.463	5.091	5.204	5.844	5.029	5.322	5.910	5.901	5.346
Direkte omkostninger	-2.377	-2.655	-2.455	-2.461	-2.835	-3.421	-2.976	-3.001	-2.773
Dækningsbidrag	2.086	2.436	2.749	3.383	2.194	1.901	2.934	2.900	2.573
Indirekte omkostninger	-1.521	-1.594	-1.817	-1.897	-1.942	-1.982	-1.969	-1.785	-1.813
Kapacitetsomkostninger	-775	-892	-673	-648	-730	-697	-800	-799	-752
Nettoudbytte	-210	-50	-259	838	-478	-778	-165	316	8
SMÅGRISE 7-30 kg									
Bruttoudbytte	113	140	140	142	130	151	141	139	137
Direkte omkostninger	-79	-85	-81	-78	-97	-113	-97	-95	-91
Dækningsbidrag	34	55	59	64	33	38	44	44	46
Indirekte omkostninger	-24	-25	-31	-36	-40	-46	-39	-36	-35
Kapacitetsomkostninger	-20	-20	-14	-16	-17	-19	-19	-17	-18
Nettoudbytte	-10	10	14	12	-24	-27	-14	-9	-6
SLAGTESVIN									
Bruttoudbytte	323	381	384	401	398	443	389	446	396
Direkte omkostninger	-241	-252	-244	-254	-291	-368	-294	-305	-281
Dækningsbidrag I	82	129	140	147	107	75	95	141	115
Indirekte omkostninger	-61	-63	-76	-80	-82	-92	-79	-82	-77
Kapacitetsomkostninger	-44	-44	-35	-37	-37	-42	-40	-37	-40
Nettoudbytte	-23	22	29	30	-12	-59	-24	22	-2

Kilde: Patriotisk Selskabs Driftsanalyser

VIRKSOMHEDENS SAMLEDE ØKONOMI

VIRKSOMHEDENS SAMLEDE ØKONOMI, 1.000 KR. /EJD. GENNEMSNIT FOR DE SAMME EJENDOMME								
	Planteavlsbedrifter				Svinebedrifter			
Høstår	2010	2009	2008	2007	2010	2009	2008	2007
Antal ejendomme	10	10	10	10	10	10	10	10
Gens. størrelse markbrug, ha	452,3	452,3	449,7	447,0	273,4	273,4	267,4	267,2
Årets resultat								
Netto, landbrug før renter	1.895	-657	2.371	2.225	402	-387	238	797
Netto, andre erhverv	500	1.885	-589	550	201	361	-29	-133
Samlet erhverv	2.395	1.228	1.783	2.775	603	-26	209	664
Netto rentebelastning	-2.174	-1.614	-2.779	-1.513	-1.469	-1.990	-2.304	-1.855
Rest til egenkapital	221	-386	-996	1.263	-866	-2.016	-2.095	-1.191
Personlig indkomst	509	479	506	426	596	616	599	471
Årets resultat før skat	730	93	-490	1.689	-270	-1.400	-1.497	-720
Kapital og status:								
Primo:								
Aktiver i alt	151.205	167.616	118.304	114.823	58.194	58.888	45.973	44.063
Fremmedkapital i alt	56.068	57.760	45.891	44.006	41.569	38.970	34.005	31.311
Egenkapital	95.137	109.856	72.413	70.817	16.624	19.918	11.968	12.752
Ultimo:								
Egenkapital	92.302	95.137	109.856	72.413	11.756	16.624	19.918	11.968
Fremmedkapital	58.990	56.068	57.760	45.891	41.292	41.569	38.970	34.005
Aktiver i alt	151.292	151.205	167.616	118.304	53.048	58.194	58.888	45.973
Nøgletal:								
Gældsprocent primo	37,1	34,5	38,8	38,3	71,4	66,2	74,0	71,1
Gældsprocent ultimo	39,0	37,1	34,5	38,8	77,8	71,4	66,2	74,0
Nettorenter kr. pr. ha gens.	4.806	3.568	6.179	3.384	5.374	7.280	8.618	6.943
Egenkapital primo:								
- forrentning med, pct.	0,2	-0,4	-1,4	1,8	-5,2	-10,1	-17,5	-9,3
- ændret kr. i alt	-2.836	-14.719	37.443	1.596	-4.868	-3.294	7.949	-784
- ændret i pct.	-3,0	-13,4	51,7	2,3	-29,3	-16,5	66,4	-6,1
Årest resultat før skat								
- i pct. af egenkapital primo	0,8	0,1	-0,7	2,4	-1,6	-7,0	-12,5	-5,6
- i pct. af aktiver i alt primo	0,5	0,1	-0,4	1,5	-0,5	-2,4	-3,3	-1,6
- gens. 3 bedste, t.kr. i alt	4.794	3.714	350	1.847	1.259	205	-222	102
- gens. 3 dårligste, t.kr. i alt	-3.479	-2.995	-3.085	-263	-2.386	-3.548	-3.728	-3.249
Forskel bedste/dårligste t.kr. i alt	12.461	11.073	4.663	3.686	8.112	8.051	4.632	4.184
Forskel bedste/dårligste kr. pr. ha	27.549	24.481	10.369	8.246	29.675	29.450	17.326	15.659

LANDBRUGETS ØKONOMI

De foreløbige Driftsanalyser 2010/2011 viser en klar forbedring af resultaterne fra planteavlen, både i forhold til forventningerne for året, men ikke mindst en klar forbedring i forhold til de seneste år. Forbedringerne skyldes i al væsentlighed en markant forbedring af afregningspriserne, som følge af en stramning af forsyningssituationen på verdensplan. Prisstigningerne kom så sent, at det ikke fik indflydelse på hjælpepestofferne i marken i form af udsæd, gødning og planteværn.

Svineproduktionen måtte igen udsætte forventningerne til acceptable afregningspriser. De gode priser for planteavlen betød en stigende foderpris og især i slutningen af året en betydelig forringelse af bytteforholdet i svineproduktionen. Eftersom de fleste svineproducenter også er planteavlere, vil de fleste klart foretrække en stigende svinepris fremfor et fald i foderprisen.

Mælkeprisen fandt et leje i nærheden af produktionsprisen og de bedste producerede igen med overskud.

Samlet set blev det økonomiske resultat forbedret, men fra et yderst dårligt udgangspunkt i de foregående 2 år. Vi ser en fortsat stigning i spredningen af resultaterne de enkelte ejendomme imellem. Et forhold der nødvendigvis må sætte yderligere fart på strukturudviklingen i landbruget. Finanskrisen har udviklet sig til en likviditetskrise, hvor fokus er flyttet mod overskud på den primære drift, evnen til at skabe et positivt cash flow og at afvikle gæld.

AGRI BENCHMARK CASH CROP CONFERENCE 2011 I DANMARK

Patriotisk Selskab var i forsommeren 2011 vært for den årlige planteavlskonference "Cash Crop Conference" i det verdensomspændende netværk "Agri-benchmark". 45 deltagere fra hele verden deltog i konferencen, som foregik dels på Hindsgavl Slot, dels i København. Konferencen startede søndag den 12. juni og sluttede fredag den 17. juni.

Konferencen blev indledt med et kursus i og en præsentation af den database, hvori de økonomiske resultater

fra deltagerlandene opsamles. Databasen gør det muligt forholdsvis hurtigt at trække data til forskellige opgørelser og statistikker.

Patriotisk Selskabs team bag Agri Benchmark Cash Crop Conference 2011: Sekretariatschef Marianne Neumann, driftsøkonom Ole Maagaard Pedersen, udviklingsdirektør Peter Borreby og planteavlskonsulent Michael Stensgaard Toft.

De enkelte deltagerlande gav en præsentation og gennemgang af data fra deres hjemland. Indledningsvis præsenterede netværkets koordinator, Dr. Yelto Zimmer fra Johan Heinrich von Thüren-Institut (vTI), resultatet af en undersøgelse af, hvor det bedst kunne betale sig at drive landbrug og ikke være bortforpagter. Resultaterne viste, at i lande som Uruguay, Ukraine, Canada, Rusland og Malaysia er forrentning af "ground rent" (forpagtning + nettoafkast) højest i forhold til jordpris. Når EU-støtte inkluderes, er afkastet ca. 3-5 % i EU-landene. Det var vurderingen, at forpagtningsudgiften set i forhold til jordprisen er relativt lav i lande som Rusland, Bulgarien, Uruguay og Ukraine, og det må forventes, at jordpriserne i disse lande stiger i de kommende år. I lande som Brasilien og Argentina var konklusionen på undersøgelsen, at bortforpagter får mest afkast, da forpagtning udgør mere eller tæt på 100 % af "ground rent" (forpagtning + nettoafkast). I Øst- og Centraleuropa, Australien og Uruguay får bortforpagtere ikke så stort afkast, det må forventes, at forpagtningen i disse lande vil stige i fremtiden.

En sammenligning af majs og hvede viste, at begge afgrøder har haft signifikant vækst i udbytter over de seneste 10 år, men majs har i mange lande haft dobbelt så stor fremgang som hvede. I de højtydende lande er der ikke sket nogen stigning i hvedeudbyttet, mens majs i disse lande har haft fremgang. Tilsyneladende er der biologisk set sket en noget større fremgang i majs end i hvede. Priserne på majs er i 2011 også højere end priserne i 2008 i modsætning til hvede, som ikke har nået den samme top som i 2008. Forholdet mellem priserne på hvede og majs er faldet i de seneste tre år fra 1.4 til 1.1.

For danske landmænd har de stigende priser på majs hidtil ikke betydet den store forskel, da der ikke er efterspørgsel på majs i Danmark. Kun hvor majs bruges til ensilage i kvægproduktionen, og det som regel er svært at høste kernemajs til foder på grund af klimaet. I Sønderjylland er der nogen efterspørgsel på majs til biogasværkerne i Tyskland, men denne efterspørgsel er begrænset til at være tæt på den tyske grænse.

Med baggrund i et indlæg om, hvor god og effektiv raps er til biodiesel, blev det blandt andet konkluderet, at det må forventes, at 30 % af verdens biodiesel i 2019 vil blive produceret i Europa. Danmark er i førerposition, da vi kan producere raps med et relativt lavt input af kvælstof sammenlignet med resten af Europa. Resten af Europa kan således lære af Danmarks effektive udnyttelse af det tilførte kvælstof.

Endvidere var der præsentationer af de nye lande i netværket, i år er netværket udvidet med Japan, Litauen og Marokko. Det mest interessante land var nok Litauen, hvor der i 2007 blev dyrket 2,6 mio. ha. Jordprisen er 8.000-15.000 kr. pr. ha og forpagtningspriserne er 200-800 kr. pr. ha. Det er ikke tilladt for udlændinge at købe jord, men der kan forpagtes jord i op til 99 år.

Konferencen bød tillige på en række workshops. En workshop havde drøftelser om sukeroer og hvededyrkning, en om fordele og ulemper ved små landbrug som i Kina og Japan, herunder hvad de ekstensive systemer kan lære af de intensive systemer. En tredje omhandlede biogasproduktionen i Tyskland, dette vil

ligesom et indlæg vedrørende arbejdsomkostninger blive nærmere beskrevet i Driftsanalyser 2010/2011.

I forbindelse med "Danish Day" gennemgik Patriotisk Selskab vilkårene for dansk landbrug i hovedtræk. Juridisk konsulent Christina Hage gav et overblik over rammebetingelserne i Danmark og de lande, vi sammenligner os med. Endvidere gav Henning Otte Hansen, Fødevareøkonomisk Institut, et indlæg om andelsselskabernes udvikling og betydning for dansk landbrug. Desuden opstillede han senarier for, hvordan andelsselskaberne kan udvikle sig yderligere i fremtiden. Introduktionen til dansk landbrug blev fulgt op af gårdbesøg hos henholdsvis næstformand for Patriotisk Selskab, gårdejer Søren F. Bonde, Margård, og Egeskov Land- og Skovbrug.

Besøg i slagtesvinestalden på Margaard

Hos gårdejer Søren F. Bonde blev der set på slagtesvineproduktion med besøg i stald og foderlade. Dette gav efterfølgende anledning til en god diskussion af produktionsmetoder og produktionsresultater. På Egeskov var der fokus på planteproduktion, salg af rapsolie og oplevelsesøkonomi. Driftsleder Bo Jensen gav deltagerne en rigtig god og detaljeret forklaring på driften af landbruget på Egeskov. Endelig gav udviklingsdirektør Peter Borreby, Patriotisk Selskab, et indlæg om oplevelsesøkonomi i forbindelse med landbrugsdrift.

På vej til København besøgte konferencedeltagerne Patriotisk Selskabs forsøgsmarker på Bramstrup Videncenter, blandt andet for at høre om forsøg som en integreret del af dansk planteavlserådgivning. Forsøgenes betydning for landmændenes valg af sorter, midler og

doseringer gjorde stort indtryk på deltagerne. Desuden kunne de til stor overraskelse se en landmand være i gang med at luge sin mark for flyvehavre... Ja, den var god nok - Det gør man faktisk i Danmark!

Advokatvirksomheden Bruun og Hjejle var vært for den offentlige del af konferencen "Global Forum on Crop Production". Her blev udvalgte Agri Benchmark resultater for hvede- og rapsproduktion i Europa præsenteret, ligesom der blev holdt indlæg om jordpriser, jordleje og rentabilitet. Juan Rego, netværkets partner fra Argentina, præsenterede planteproduktion i et land, hvor planteproduktion er meget forskelligt i forhold til de europæiske lande, ikke mindst set i forhold til landbrugsstøtte.

Mrs. Monika Tothova, EU Kommissionen, redegjorde for kommissionens forventninger til det fremtidige forhold mellem global fødevareefterspørgsel og global fødevareproduktion. Eftermiddagen sluttede med en paneldebat, hvor tilhørerne kunne stille spørgsmål til Monika Tothava og Agri Benchmark-netværkets partnere fra Rusland, USA, Indonesien, Argentina og Danmark.

Konferencen blev afsluttet med en række virksomhedsbesøg hos Carlsberg, Køge Biopillefabrik og formand for planteavlsudvalget godsejer Carl Boisen Thøgersen, Adamshøj.

Besøget hos Carlsberg var i firmaets forskningsafdeling, hvor deltagerne blandt andet hørte om udviklingen

af null-lox maltbyg. På Køge Biopillefabrik blev den danske udnyttelse af bioenergi i form af især halm diskuteret og efterfølgende blev produktionsfaciliteterne fremvist. Køge Biopillefabrik presser biopiller af halm til afbrænding på Amagerværket. Ved gårdbesøget på Adamshøj hos godsejer Carl Boisen Thøgersen blev der set på planteproduktion og talt om drift og logistik m.v. ved dyrkning af store arealer i flere enheder. Som ved de øvrige gårdbesøg var der en god diskussion om landbrugsdriften.

Årets Agri Benchmark konference gav partnere fra de deltagende lande et godt indtryk i værtslandets planteproduktion og udviklede relationerne mellem landene. Konferencen viste tillige, at netværket er bredt og solidt. Netværket tæller efterhånden de fleste lande med stor eller betydningsfuld planteproduktion og har nu opbygget en robust resultatdatabase til gavn for alle deltagere. En resultatdatabase, som vi i Patriotisk Selskab kan benytte til at få indblik i produktionsbetingelser i andre lande, som vi er i konkurrence med for dermed bedre at kunne forstå disse.

Egeskov Land- og Skovbrug bød på en tur i marken

Adamshøj Gods, Ringsted

Fra Patriotisk Selskab skal der lyde en stor tak til alle som bidrog til at gøre konferencen spændende og indholdsrig, ikke mindst til vores besøgsværter gård-ejer Søren F. Bonde, Margaard; driftsleder Bo Jensen, Egeskov Land- og Skovbrug; Bramstrup Videncenter; Bruun & Hjejle; Carlsberg; Køge Biopillefabrik og godsejer Carl Boisen Thøgersen, Adamshøj, skal der lyde en stor og velment tak for nogle fantastiske fremvisninger og indlæg, der alle var med til at give de udenlandske deltagere et rigtig flot billede af dansk landbrug, når det er bedst.

EDF KONGRES 2011 - STONELEIGH, ENGLAND

Primo juli måned deltog adm. direktør Henrik Danielsen, driftsøkonom Ole Maagaard Pedersen og 6 medlemmer af den danske EDF-gruppe i den 21. kongres i regi af European Dairy Farmers (EDF). Årets konference blev, som første gang for 20 år siden, afholdt i Stoneleigh, nær Birmingham, England.

Kongressen - der i år havde temaet "Tilpasning til markedet" - var delt op i tre:

1. Indlæg ved personer fra mælkekvægssektoren.
2. Gennemgang af resultater fra den internationale benchmark med 279 producenter fra 20 lande, heraf 14 danske.
3. Besøg hos en række engelske mælkeproducenter.

Et af de mere spændende indlæg var af præsidenten for Johan Heinrich von Thüren-Institut (vTI), professor Dr. Folkhard Isemeyer, der talte om forskellige udfordringer på markedet for mejeriprodukter og landbrugsprodukter generelt.

Professor Dr. Folkhard Isemeyer redegjorde for, at Asien er det område, hvor der gennem de senest 3 årtier er sket den suverænt største tilvækst i produktion af både kød og mælk. I EU er der i 2010/2011 kun sket en opfyldelse af 94 % af mælkekvoten, og kun i 7 ud af 27 lande i Europa var mælkekvoten opfyldt, herunder Danmark. Det vil sige, at mælkeproduktionen i Europa p.t. ikke er stigende.

Forsætter tilvæksten i produktionen i Asien, som gennem de seneste 3 årtier, vurderer professor Dr. Folkhard Isemeyer, at den stigende produktion vil kunne opfylde forbruget som følge af den stigende befolkningstilvækst.

Endvidere var det professor Dr. Folkhard Isemeyers vurdering, at vigtigheden af bioenergi ikke kan overdrives. I Brasilien giver bioenergi i dag overskud, vel at bemærke uden politisk støtte. Det er tankevækkende, hvis det antages, at der er ca. 500 mio. ha udyrket areal tilbage i verden, så vil arealet kun dække 15 % af verdens samlede energibehov, hvilket på

længere sigt kan være med til at presse priserne på fødevarerne op.

Arlas bestyrelsesformand, Åke Hantoft pointerede i sit indlæg, at England er det vigtigste marked for Arla Foods, herunder at England vil udvikle sig til at få endnu større betydning i fremtiden. Arla er i øjeblikket i gang med at investere i nyt kæmpe mejeri i Sydengland, ligesom der lanceres nye produkter til det engelske marked.

Resultaterne af de ca. 279 kvægbrug fra mere end 20 lande viste en gennemsnitstørrelse på 224 køer pr. ejendom. I gennemsnit producerede køerne 8.155 kg EKM mælk pr. år.

De 279 landbrug fik i gennemsnit 2,21 kr. pr. kg leveret mælk. Plus 0,49 kr. pr. kg mælk i andre indtægter som salg af dyr og besætningsforskydning. Til sammenligning fik de 14 danske producenter 2,43 kr. pr. kg leveret mælk, og 0,40 kr. pr. kg mælk i andre indtægter som salg af dyr og besætningsforskydning. Forskellen er dog ikke udelukkende begrundet i bedre afregningspris, men også et spørgsmål om, at i nogle af de andre lande eksempelvis Tyskland og Holland går perioderne tilbage til 2009, hvor prisen jo var noget lavere end i 2010.

Kvæg på græs i England

Danske køer er blandt de højstydende i Europa med en gennemsnitsydelse på 9.523 kg mælk pr. ko, det er næsten 19 % bedre end gennemsnittet i European Dairy Farmers (EDF). De gennemsnitlige omkostninger

Typisk engelsk kvægstald

af mælkeproduktionen i European Dairy Farmers (EDF) var 3,11 kr. pr. kg mælk. Her er alle omkostninger inkluderet herunder eget arbejde og estimerede omkostninger til forrentning af produktionsapparat og kapital.

Ses der alene på de likviditetsrelaterede omkostninger, det vil sige, de omkostninger, der er forbundet med produktionen og afskrivninger, blev disse 2,26 kr. pr. kg mælk. Overskuddet af mælkeproduktionen uden estimerede omkostninger og uden EU-støtte blev således 0,44 kr. pr. kg mælk.

For de danske producenter blev overskuddet af mælkeproduktionen uden estimerede omkostninger 0,22 kr. pr. kg mælk uden EU-støtten. Hvis EU-støtten regnes med, blev overskuddet for de danske producenter 0,46 kr. pr. kg mælk. Så sammenlignet med det øvrige Europa ligger de danske producenter cirka 20 % dårlige end gennemsnittet i de besætninger, der er med i undersøgelsen fra Europa.

Der var 18 engelske malkekvægbesætninger med i COP analysen for 2010, med gennemsnitligt 323 køer pr. ejendom. Den gennemsnitlige mælkeydelse var lidt mere end 7.000 kg mælk pr. ko. Mælken blev i høj grad produceret fra afgræsning, 61 % af sædskiftet var permanent græs, og sædskiftegræs udgør 22 %. Indtrykket fra ejendommene i England er også, at staldene er meget primitive, hvor omkostningerne til staldene ikke er så store.

Total indtægt i kvægbruget var 2,31 kr. pr. kg mælk, mens de produktionsrelaterede omkostninger kun var 1,90 kr. pr. kg mælk, det betyder, at overskuddet blev på 0,41 kr. pr. kg mælk inden EU-støtten. Sammenlignet med European Dairy Farmers (EDF) gennemsnit var producenterne således ca. på gennemsnittet. Det er derfor ikke den store overraskelse, at ARLA finder stor interesse i det engelske marked.

Driftsanalyser 2010/2011 vil indeholde en nærmere faglig beskrivelse fra kongressen.

EJENDOMSVURDERINGER OG -PRISER 2010

Som beskrevet i sidste års årsberetning forsøgte Patriotisk Selskab at få SKAT til at lave en ekstraordinær revision på baggrund af de meget store stigninger i land- og skovbrugsvurderingerne for 2008. Det lykkedes som bekendt ikke og medførte i stedet en lang række klager over 2008 vurderingerne. En meget stor del af disse klager ligger fortsat i Vurderingsankenævnene.

Udviklingsdirektør Peter Borreby og direktør Nils Rasmussen havde i december 2010 et konstruktivt møde med chefen for Vurderingsankenævnene, hvor dels status på sagsbehandlingen, dels forventninger til den kommende vurdering blev drøftet. Desværre ønskede direktøren for vurderingsområdet i SKAT ikke at deltage i et møde med os op til den nye vurdering.

Efter udsendelsen af ejendomsvurderingerne for 2010 har Vurderingsankenævnene i mange tilfælde forespurgt, om vi på baggrund af de nye vurderinger ønskede at trække klagerne for 2008. Da de nye vurderinger i 2010 generelt ikke har taget hensyn til klagepunkterne fra 2008, er klagerne som udgangspunkt opretholdt.

Ejendomsvurderingerne for skove er typisk nedsat med 10 % fra 2008 til 2010. SKAT har ikke op til ejendomsvurderingen for 2010 indhentet nye skovoplysninger, som ellers har været indhentet hvert fjerde år. De seneste to vurderinger er dermed fremskrivninger på baggrund af skovoplysningerne fra 2006.

Ejendomsvurderingerne for landbrugsejendomme er generelt nedsat med 25 % fra 2008 til 2010, svarende til det af Skatterådet udmeldte fald i grundværdierne. I enkelte regioner kan der dog være foretaget en mere konkret vurdering af de foretagne salg siden sidste vurdering, hvorfor faldet i ejendomsværdien ikke alle steder svarer til de 25 %. Det er vores generelle indtryk, at 2010 vurderingen ikke alle steder har taget hensyn til de (for) store stigninger i 2008. Der er således også mange, der har påklaget vurderingen for 2010.

I tabel 1 ses udviklingen i de af Skatterådet vedtagne satser for grundværdi. Endvidere er medtaget SKAT's salgsindeks for landbrugsejendomme for de pågældende halvår før vurderingstidspunktet.

I tabel 2 er de tilsvarende tal vist med 2001 som indeks 100. Det ses tydeligt af tabellen, at Skatterådets satser for landbrugets grundværdier over de seneste 9 år er fremskrevet væsentligt mere end de tilsvarende salgspriser for alle landbrug opgjort af SKAT. I mange tilfælde er ejendomsværdierne fremskrevet yderligere i forhold til grundværdien, som f.eks.

var tilfældet for mange i 2008. Der er en tendens til, at stigningerne generelt er differentierede og højere, hvorimod nedskrivningerne i 2010 er uddifferentierede og lavere.

Ejendomsskat

Ifølge loftet over stigningen i udskrivningsgrundlaget kan dette maksmalt stige med 7 % årligt. Som følge af de tidligere store stigninger i ejendomsvurderingerne vil ejendomsskatten også de kommende år blive fremskrevet med reguleringsprocenten på trods af faldet i vurderingerne for 2010.

Siden 2003 er den afgiftspligtige grundværdi blevet reguleret som anført i tabel 3, side 59.

Landbrugets grundværdier ligger forsat mellem 30 og 59 % højere end indekset for skatteloftet.

For 2011 er landbrugets grundskyld nedsat med 5,1 promille og er nu 14,8 promille lavere end de kommunale grundskyldspromiller, dog maksmalt 7,2 promille i kommuner med grundskyldspromiller over 22.

	2001	2002	2004	2006	2008	2010
Nordstjylland	31.100	35.800	43.000	64.500	90.300	67.700
Øvrige Sjælland	26.000	29.900	35.900	53.900	75.500	56.600
Lolland-Falster	31.200	35.900	43.100	64.700	90.600	68.000
Bornholm	12.100	12.100	14.500	21.800	34.900	26.200
Fyn	25.800	29.700	35.600	53.400	74.800	56.100
Sønderjylland	19.300	22.200	27.800	41.700	66.700	50.000
Østjylland	21.600	24.800	29.800	47.700	76.300	57.200
Vestjylland	16.700	19.200	23.000	34.500	55.200	41.100
Nordjylland	13.800	15.900	19.900	27.900	44.600	33.500
Salgsindeks, hele landet	71	79	94	124	166	127
Fyn, salgsindeks	79	85	94	114	165	131
Østjylland, salgsindeks	69	83	98	128	170	131

Tabel 1. Udvikling i landbrugets grundværdi, kr. pr. ha samt salgsindeks, landbrug
Kilde: SKAT, Vurderingsvejledninger samt Ejendomssalg halvår 2010

	2001	2002	2004	2006	2008	2010
Nordstjylland	100	115	138	207	290	218
Øvrige Sjælland	100	115	138	207	290	218
Lolland-Falster	100	115	138	207	290	218
Bornholm	100	100	120	180	288	217
Fyn	100	115	138	207	290	217
Sønderjylland	100	115	144	216	346	259
Østjylland	100	115	138	221	353	265
Vestjylland	100	115	138	207	331	248
Nordjylland	100	115	144	202	323	243
Salgsindeks, hele landet	100	111	132	175	234	179
Fyn, salgsindeks	100	108	119	144	209	166
Østjylland, salgsindeks	100	120	142	186	246	190

Tabel 2. Udvikling i grundværdi og salgsindeks, landbrug (2001=100).

Kilde: SKAT's egne beregninger(tabel 1)

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Reguleringsprocent	7,0	5,1	6,5	5,5	4,7	4,9	4,7	7,0	7,0
Indeks (2001 = 100)	107	113	120	126	132	139	145	156	167

Tabel 3. Afgiftspligtig grundværdi.

ØKONOMIKONFERENCE 2010

Under overskriften "Bæredygtig udvikling" afholdt Patriotisk Selskab den 8. december 2010 den årlige økonomikonference.

193 deltog i konferencen, der bød på følgende dagsorden:

1. Jordbrugsvirksomhedernes økonomiske situation.
2. Bytteforhold og krav til afregningspriser ved svineproduktion.
3. Planteavlens potentiale.
4. Hvordan finansieres jordbrugsvirksomhederne i fremtiden.
5. Jordbrugsvirksomhed i Skåne.
6. Ramevilkår og international konkurrence.
7. Bæredygtig forretningsudvikling.
8. Landbrugsstøtte efter 2012.
9. Præsentation af Landbrug & Fødevarers omdømme-projekt.

Indlederne var, udover en række af Selskabets egne konsulenter, vicedirektør Rolf Hauge Kjærgaard, Vækstfonden; godsinspektør Per Skovsted, Svenstorp og Bjørnstorp Godser; afdelingschef Anders Mikkelsen, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri samt brandmanager Lisbeth Olsgaard, Landbrug & Fødevarer.

Den efterfølgende evaluering viste, at dagen var faldet i deltagernes smag, herunder at ikke mindst Selskabets egne konsulenter havde ydet deres bedste.

MILJØ-, SKATTE- OG LOVKONFERENCE 2011

Dette års miljø-, skatte- og lovkonference blev afholdt den 19. januar. De i alt 86 deltagere i konferencen hørte indlæg af specialkonsulent Henrik Jørgensen, juridisk konsulent Christina Hage, miljøkonsulent Sheila Neldeborg, statsaut. revisor Jens Kring, konsulent Monika Frick og statsaut. revisor Palle Offersen alle fra Patriotisk Selskab. Herudover

gav projektchef Irene A. Wiborg fra Plan & Miljø, Videncentret for Landbrug og direktør Lone Saaby, Landbrug & Fødevarer hver et indlæg. for Landbrug og direktør Lone Saaby, Landbrug & Fødevarer hver et indlæg.

Konferencens dagsorden var:

1. Ny husdyrlov - også for planteavlere.
2. Vådområder og vandplaner.
3. Vand- og Naturplaner - hvordan arbejder du med dit høringssvar.
4. Vindmøller - har du den rigtige placering.
5. Forårspakke og personalegoder.
6. Andre aktuelle skattemæssige emner.
7. Refusion af energiafgifter.
8. Rekonstruktion og sikring af tilgodehavender.
9. EU-reform og rammebetingelser.

Også for denne konferences vedkommende viste de efterfølgende evalueringer, at deltagerne havde haft udbytte af dagen.

Økonomikonference 2011 afholdes på Odense Congress Center, den 7. december.
Dagsorden og indbydelse udsendes ca. 8 dage før konferencen.

Miljø-, skatte- og lovkonference 2012 afholdes på Odense Congress Center, den 18. januar.
Dagsorden og indbydelse udsendes ca. 8 dage før konferencen.

ØKONOMIAFDELINGEN PR. 1. SEPTEMBER 2011 - TEAM T

Anne Grete Bøgh
Chefkonsulent
agb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5477

Tommy C. Bjerregaard
Seniorkonsulent
tb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5496

Karsten Hansen
Seniorkonsulent
kh@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5497

Monika Frick
Konsulent
mfj@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5469

Henrik T. Frosted
Økonomirådgiver
htf@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5458

Charlotte Brøgger
Økonomirådgiver
cbh@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5468

Allan Dørr
Økonomimedarbejder
ald@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5418

Svetlana Sørensen
Økonomimedarbejder
svs@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5425
P.t. på barsel

Lisbeth Skovbjerg Madsen
Økonomimedarbejder
lsm@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5488

Pia Christiansen
Økonomimedarbejder
pch@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5408

ØKONOMIAFDELINGEN PR. 1. SEPTEMBER 2011 - TEAM J

Jens Kring
Chefkonsulent
jk@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5460

Søren Jensen
Seniorkonsulent
sj@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5466

Palle Offersen
Seniorkonsulent
pof@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5484

Rikke Toft Stripp
Konsulent
rth@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5462

Asta B. Nielsen
Økonomimedarbejder
an@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5459

Hanne Larsen
Økonomimedarbejder
hl@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5464

Lene Fisker
Økonomimedarbejder
lf@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5478

Anja Skaarup
Økonomimedarbejder
ask@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5436

Anita Lund
Økonomimedarbejder
alu@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5415

Lotte Jespersen
Sekretær
lrp@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5451

ØKONOMIAFDELINGEN PR. 1. SEPTEMBER 2011 - TEAM P

Peter Borreby
Udviklingsdirektør, chefkonsulent
pb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5450

Karsten Sørensen
Seniorkonsulent
ks@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5455

Ulrik Højsholt Andersen
Seniorkonsulent
uha@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5441

Bo Sigersted
Konsulent
bs@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5453

Allan Liseth
Konsulent
al@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5491

Lisbeth Krogh Nielsen
Økonomirådgiver
lkn@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5456

Annette Rudolfsen
Økonomirådgiver
ar@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5483

Jørgen Nielsen
Økonomirådgiver
jn@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5452

Helle Brixen
Økonomimedarbejder
hb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5475

Mette Nellemann
Økonomimedarbejder
men@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5457

Tina Grodt Petersen
Økonomimedarbejder
tgp@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5485
p.t. på barsel

ØKONOMIAFDELINGEN PR. 1. SEPTEMBER 2011 - TEAM N

Nils Rasmussen
Direktør, chefkonsulent
nr@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5470

Carsten Hansen
Seniorkonsulent
cah@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5465

Lene Nygaard
Konsulent
ln@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5489

Lisbet Just
Konsulent
lij@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5472

Ole Maagaard Pedersen
Driftsøkonom
omp@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5429

Tommy K Nielsen
Økonomirådgiver
tkn@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5473

Helle Dueholm Boye
Økonomirådgiver
hdb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5461

Helle Blirup Rasmussen
Økonomirådgiver
hbr@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5479

Jane Nissen
Økonomimedarbejder
jni@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5493

Katrine Marie Jørgensen
Økonomimedarbejder
kmj@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5445

Søren Pilegaard
Økonomimedarbejder
spi@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5446

Gitte Lind Olsen
Økonomimedarbejder
gol@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5428

Jonna H. Andersen
Sekretær
ja@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5471

ØKONOMIAFDELINGEN PR. 1. SEPTEMBER 2011 - TEAM M

Anne Grete Bøgh
Chefkonsulent
agb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5477

Marianne Riber Rasmussen
Seniorkonsulent
mrr@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5495

Brian Bendtsen
Konsulent
bb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5487

Maria Bendtsen
Konsulent
mb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5498

Troels Hansen
Økonomirådgiver
th@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5476

Vathsala Varnakulasingam
Økonomimedarbejder
vv@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5482

Katja Bjerg
Økonomimedarbejder
kab@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5490

Charlotte Wistoft Nielsen
Økonomimedarbejder
cwl@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5474

Stine Banke Nielsen
Økonomimedarbejder
sbn@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5440

UDVIKLINGSPROJEKTER I 2010/2011

I økonomiafdelingen har de største aktiviteter været tilpasning af arbejdsplaner og beskrivelse af processer, primært indenfor områderne løn, regnskaber, budgetter og arkivering. Der har været nedsat 7 tværgående procesteam, som har behandlet de specifikke områder og opdateret vejledninger i vores kvalitetssystem – procesmanager.

Et procesteam har haft til opgave at tilpasse modellen for selskabsregnskaber i vores alternative afslutningssystem CaseWare. Der er stor tilfredshed med den model, som vi har opbygget for landbrugsregnskaber for såvel personlige virksomheder som selskaber, og der er i det forløbne år udarbejdet 66 regnskaber i CaseWare.

Selskabsteamet vedtog at tilpasse CaseWare til planlægnings- og revisionsprocessen for selskaber, og der er lagt et stort arbejde i at tilpasse programmet til de arbejdshandlinger, som er påkrævet for vores regnskaber. Der vil løbende skulle arbejdes mere på at smidiggøre processen, hvis programmet også skal kunne anvendes til assistance- og reviewopgaver for de personlige regnskaber. Vi deltager i øjeblikket i en arbejdsgruppe gennem Videncentret for Landbrug om en fælles model til landbrugsregnskaber.

På grund af det sene tidspunkt for igangsætning af Nyt Budget i Ø90 og erfaringerne fra Nyt Regnskab valgte vi at anvende vores eksisterende budgetmodeller for 2011 budgetterne og alene teste Nyt Budget i Ø90, som vi tager i brug for 2011/2012 budgetterne.

I første halvdel af 2011 satte vi fokus på anvendelsen af Ø90 ved de ugentlige Kaizenmøder. Superbrugerne behandlede herefter de indkomne fejlmeddelelser og forbedringsforslag og udsendte herefter referat med tips og vejledninger. Programmæssige rettelser blev ligeledes sendt til Videncentret, som var begejstrede for vores systematiske tilgang og

behandlede vores rettelser seriøst. Vores dygtige superbrugere og den systematiske tilgang har medvirket til en markant bedre afvikling af regnskaberne i 2011.

Vi har endvidere valgt at bruge drop-down tekster til regnskabspraksis i Ø90 regnskaberne for at gøre regnskabspraksis mere afhængig af indholdet i det enkelte regnskab. Det har endvidere krævet en nøje bearbejdning af de mange paradigmer.

I efteråret 2010 søgte vi støtte til netværksgrupper indenfor produktion og afsætning. Som følge af nogle supplerede krav til projektet blev det besluttet at trække ansøgningen, og i stedet ansøge på ny i et ændret koncept. Vi har i juni 2011 i samarbejde med AgroManagement sendt en ny ansøgning og håber derigennem at få etableret nye netværksgrupper indenfor produktion og afsætning af fødevarer.

DRIFTSANALYSER 2009/2010

Driftsanalyser blev for 2009/2010 udvidet med yderligere oplysninger om andre erhverv. Grundtabellerne for de enkelte ejendomme viser nu indledningsvis en oversigt over den samlede virksomhed med specifikationer på landbrug, skov, jagt, udlejningsboliger og andet. Herudover medtages tabeller med gennemsnitstal for skov, jagt og udlejningsboliger. Vi forventer at kunne udbygge omfanget af de andre erhverv yderligere de kommende år.

Vi har endvidere for 2009/2010 udvidet dataindsamlingen til virksomhedernes samlede økonomi og trækker således grunddataene direkte fra regnskabsdatabasen. Det øger fremadrettet vores muligheder for at lave flere tabeller med tidsserier på de samme ejendomme samt den generelle specificationsgrad, hvorved vi blandt andet får større mulighed for at vise og forklare specifikke områder.

2009/2010 udgaven af Driftsanalyser har vi selv sat op og layoutet. Det har lettet og effektiviseret processen

betydeligt, at vi kan aflevere tekst og tabeller i det endelige format til trykkeriet.

Vi er fortsat med udsendelsen af foreløbige tal og har primo juni 2011 udsendt foreløbige resultater for 2010/2011 baseret på 45 validerede analyser.

VIRKSOMHEDSANALYSER

Der er fortsat god tilgang til Virksomhedsanalyserne, men tilsvarende har krisen også budt på frafald primært i svineproduktionen. Vores strategiske initiativer på kvæg har omvendt givet den ønskede vækst.

Vi har på det seneste haft eksempler på virksomheder, der har opnået bedre erstatninger på baggrund af den valide og historiske dokumentation, som Virksomhedsanalyserne giver. Vi forventer, at der i forbindelse med udmøntningen af vandplanerne vil blive en endnu større efterspørgsel efter Virksomhedsanalyserne.

Driftsanalyser 2009/2010

Der er kun lavet mindre justeringer i selve analysedelen, hvor vi fortsat er lidt udfordret på sammenhængen til årsrapporterne i Ø90. Vi har valgt at tage udgangspunkt i opstillingen af den eksterne del af årsrapporten, hvor regnskabsbegreberne svarer bedst overens med analysens. Specifikationer i årsrapporterne vises dog som oftest i forbindelse med den interne del af årsrapporten, hvor begreberne og opstillingen er anderledes.

Kommentar- og benchmarkingdelen til Virksomhedsanalyserne er derimod blevet redesignet, hvor tabeller og figurer er blevet ensrettet og nummereret. Endvidere er der kommet faste benchmarkingtabeller med for skov, jagt og udlejningsboliger

UDVIKLINGSFUNKTIONEN PR. 1. SEPTEMBER 2011

Peter Borreby
Udviklingsdirektør, chefkonsulent
pb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5450

HR-FUNKTIONEN

HR-funktionen beskæftiger sig med HR-opgaver internt i Selskabet. Opgaverne omfatter blandt andet:

1. Rekruttering og test.
2. Årlig trivselsundersøgelse.
3. Leder- og afdelingsseminarer.
4. Personaleudvikling herunder medarbejderudviklingssamtaler (MUS).
5. Personaleadministration herunder personalejura.
6. Fratrædelseshåndtering.
7. Rådgivning af direktion, ledere og medarbejdere omkring personalemæssige forhold.

HR-funktionen omfatter en medarbejder på nedsat tid.

MÅLSÆTNING

Vi ønsker at tiltrække, engagere og fastholde de mest kompetente og bedst præsterende medarbej-

dere således, at vi til hver en tid kan yde højt kvalificeret rådgivning indenfor økonomi, planteavl, husdyr, miljø og jura til vores medlemmer.

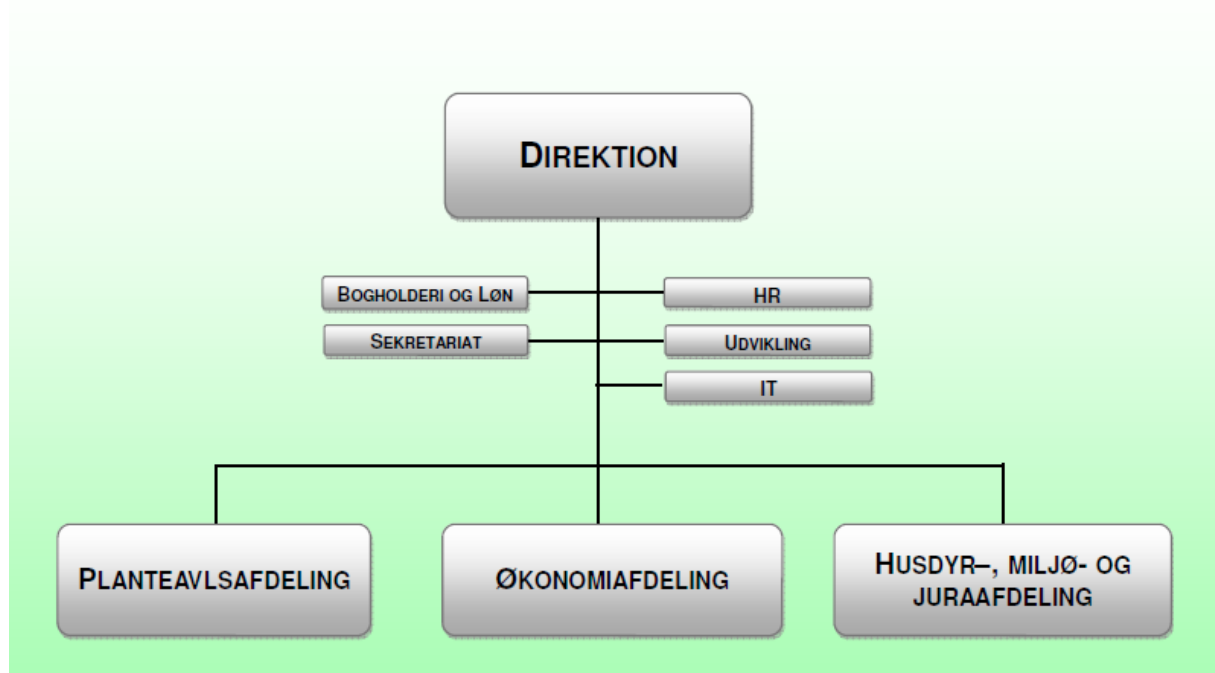
For at realisere dette er det nødvendigt at have kontinuerlig fokus på god ledelse samt faglig og personlig udvikling hos såvel ledere som medarbejdere.

LEDELSE

For at sætte fokus på ledergruppen var denne samlet til seminar i november 2010. Formålet med seminaret var at sætte fokus på ledelsesopgaven i Patriotisk Selskab og derigennem at få uddybet, diskuteret og formuleret ledernes mål, opgaver og ønskede adfærd.

Ledergruppen arbejder naturligvis som udgangspunkt ud fra den til enhver tid gældende hovedplan

PATRIOTISK SELSKABS ORGANISATION

samt løbende driftsoptimering. Herudover er ledermålene i hovedpunkter:

1. At skabe kundetilfredshed på aftalte parametre.
2. At sikre overholdelse af budgetter og planlagte aktiviteter.
3. At opnå høj medarbejdertilfredshed på aftalte parametre.

Disse mål resulterer i en række konkrete ledelsesopgaver, som skal udføres og adfærd, der skal udvises fra lederens side, for at kunne indfri målene. Disse aspekter blev også afdækket og beskrevet på seminaret.

Der blev endvidere fastlagt en fremtidig mødestruktur på ledergruppens møder, og der blev udarbejdet krav, forventninger og væsentlige succeskriterier for ledere i Patriotisk Selskab. Disse følges op via de individuelle MUS-samtaler, som lederne har med direktionen.

KOMPETENCE OG KARRIERE

I januar og februar blev de årlige medarbejderudviklingssamtaler (MUS) gennemført for alle medarbejdere. Samtalen blev afholdt af nærmeste leder samt eventuel stedfortrædende leder. For at sikre genkendelighed og kontinuitet var skemaet det samme som sidste år.

Formålet med MUS er at sætte fokus på medarbejdernes udvikling samt bidrage til, at Patriotisk Selskab kan indfri sine forretningsmæssige mål. Samtalen skal sætte medarbejderen, indholdet i jobbet og medarbejderens oplevelse af dagligdagen i Patriotisk Selskab i perspektiv. Den skal også være et redskab til, at medarbejderen får mulighed for en målrettet kompetenceudvikling, som understøtter de overordnede mål i Patriotisk Selskab. Samtalen er således en mulighed for at få afstemt forventningerne mellem leder og medarbejder samt give hinanden gensidig feedback.

Når samtalerne er gennemført, opsamles kursus-, uddannelses- og karriereønsker af HR således, at ledelsen har et samlet overblik over ønsker på de nævnte områder. På den måde sikres kendskab til, hvis flere

ønsker samme kursus/udvikling. Med hensyn til karriereønskerne opsamles disse også således, at ledelsen kan danne sig et overblik over hvor mange og hvem, der ønsker at "flytte sig", og hvem der ikke ønsker ændringer i stillingsniveau eller -indhold.

BEMANDING

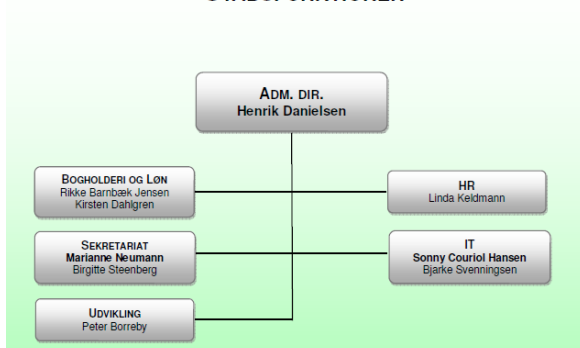
Antallet af ansatte i Patriotisk Selskab udgør pr. 1. september 2011 i alt 76 medarbejdere og ledere.

I det forgangne år har det desværre været nødvendigt at få tilpasset bemanningen til den økonomiske situation. Selskabet har derfor været nødt til at nedbemande med syv stillinger. Alle berørte medarbejdere har fået tilbudt hjælp til udformning af ansøgning/cv samt dialogsamtaler med henblik på at komme videre. Herudover har seks medarbejdere selv valgt at forfølge nye udfordringer uden for Selskabet.

På ledelsessiden har der været en markant udfordring i form af at finde en ny afdelingsleder til husdyr-, miljø- og juraafdelingen. Der har været meget få kandidater, der matchede kvalifikationskravene til stillingen, og dem der var kvalificeret, var ikke flytbare geografisk.

På baggrund af dette samt den udfordring, at begge jurister i juridisk funktion valgte at forfølge nye udfordringer uden for Selskabet, blev det besluttet at sammenlægge jurafunktionen med husdyr- og miljøafdelingen, da disse har mange fælles berøringsflader.

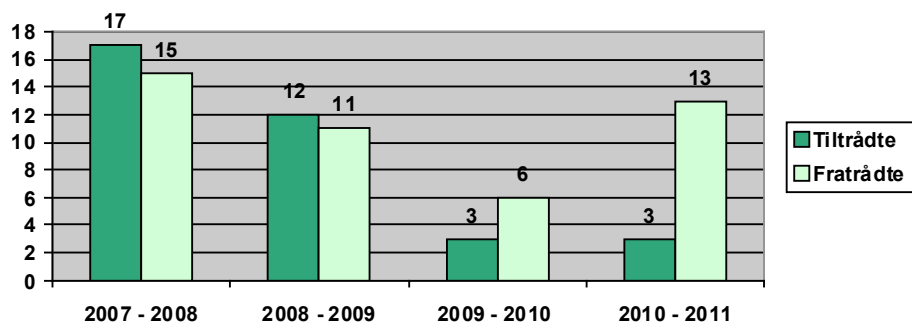
STABSFUNKTIONER

Siden 1. juli 2010 har der været 3 tiltrædelser og 13 fratrædelser, som fordeler sig således:

TILTRÅDTE MEDARBEJDERE			
Navn	Titel	Afdeling/team	Tiltrådt
Pernille Wedell	Juridisk konsulent	Juridisk funktion	1. marts 2011
Bjarke Svenningsen	It-assistent	It-afdelingen	9. maj 2011
Mogens Dürr	Juridisk konsulent	Miljø-, Husdyr- og Juraafdeling	1. september 2011

FRATRÅDTE MEDARBEJDERE			
Navn	Titel	Afdeling/team	Fratrådt
Christian Damsgaard	Seniorkonsulent	Team P	31. juli 2010
Claus Christensen	Økonomimedarbejder	Team M	30. september 2010
Janni E. Kristiansen	Miljøkonsulent	Husdyr- og miljøafdelingen	31. oktober 2010
Heidi Pelle Jensen	Svinerådgiver	Husdyr- og miljøafdelingen	31. oktober 2010
Søren Schmidt Thomsen	Chefkonsulent	Husdyr- og miljøafdelingen	31. oktober 2010
Michael Jacobsen	Barselsvikar	Team P	31. oktober 2010
Carsten Nielsen	Seniormiljøkonsulent	Husdyr- og miljøafdelingen	31. december 2010
Kaspar Klok Faaborg	Juridisk konsulent	Juridisk funktion	31. januar 2011
Anne Schroll Kærgaard	Økonomimedarbejder	Team P	30. april 2011
Elisabeth Høegh Johansen	Økonomimedarbejder	Team J	30. april 2011
Pernille Wedell	Juridisk konsulent	Juridisk funktion	19. maj 2011
Mats Damgaard Hansen	It-assistent	It-afdelingen	30. juni 2011
Christina Hage	Juridisk konsulent	Juridisk funktion	31. juli 2011

Fordeelingen af til- og fratrådte medarbejdere i perioden 1. juli 2010 - 1. september 2011

Grundet stigningen i antal fratrådte, er medarbejderomsætningen steget til 10,7 % $(3+13/2)/75 \cdot 100$ i 2011/2010 i forhold til 5,2 % i 2010/2009.

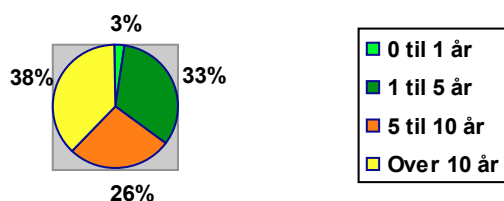

SYGEFRAVÆR

I hele 2010 var der et gennemsnitligt sygefravær på 3,5 %. Procentsatsen er kortlagt ved at finde andelen af registrerede sygetimer i forhold til normtid. Niveauet på 3,5 % er forholdsvis lavt. Dog er sygefraværet procentuelt steget i forhold til 2009, hvor sygefraværet var 2,5 %. Dette skyldes hovedsagelig et par langtidssygemeldinger og måske det generelt øgede pres på medarbejderne som følge af udfordringer i branchen og nedbemanding internt.

ANCIENNITETSFORDELING 1. SEPTEMBER 2011

Nedenfor ses fordelingen af medarbejdernes anciennitet. 64 % af medarbejderne har været i Selskabet over fem år, og heraf har 38 % været ansat over 10 år. Dette giver et meget højt erfarings- og vidensniveau, og rigtig gode muligheder for overførsel af viden og erfaring til nye medarbejdere.

ANCIENNITETSFORDELING PR. 1. SEPTEMBER 2011

0 til 1 år	2
1 til 5 år	25
5 til 10 år	20
Over 10 år	29
I alt	76

KØNSFORDELING

Pr. 1. september 2011 er kønsfordelingen 40 kvinder og 36 mænd i Patriotisk Selskab. Der er således et lille overtal af kvinder i Selskabet.

TILFREDSHEDSUNDERSØGELSEN 2011

Baggrund og metode

Primo februar 2011 blev der gennemført en intern trivselsundersøgelse i Patriotisk Selskab. Skemaet blev udsendt elektronisk via mail til alle ansatte, dog deltog direktionen ikke. Undersøgelsen foregik anonymt og med Analyzer surveysystem til at understøtte indsamlingen af data samt udtræk af resultater. Alle udtræk, resultatoversigter og diagrammer er udarbejdet internt i HR-funktionen.

Spørgerammen i 2011 var helt identisk med undersøgelsen i 2010. Derfor var alle svar i 2011 sammenlignelige med resultaterne fra 2010.

UDDANNELSESFORDELING PR. 1. SEPTEMBER 2011

	2010/2011	2009/2010
Cand.agro, cand.silv., cand.scient. og cand.polyt	11	13
Cand.oecon., statsautoriseret revisor, cand.merc. og executive MBA	5	6
Advokat og cand.jur.	2	3
Agrarøkonom, landbrugstekniker, jordbrugsteknolog	14	18
HD, registreret revisor, markedsøkonom, merkonom og akademimerkonom	27	29
Regnskabsassistent, kontorassistent, sekretær	14	14
Datamatiker	1	1
Elev	0	1
Studerende	0	1
Ufaglært	2	0
I alt	76	86

* Flere medarbejdere har mere end en uddannelse. Det er kun den længstvarende/højeste, der er nævnt. Som det ses i tabellen, har medarbejderne i Selskabet et højt uddannelsesniveau. Dette giver Selskabet en stærk kompetenceprofil og markant faglig profil.

Svarprocenten var i 2011 på 83 %, dette var en lidt højere deltagelse end 2010, hvor svarprocenten lå på 82 %. Svarprocenten på de 83 er nok til at give et retvisende billede.

Undersøgelsesområder og det samlede resultat

I undersøgelsen blev der spurgt til følgende kategorier af spørgsmål:

1. Vision, strategi og mål.
2. Kultur og klima.
3. Kvalitetssystem og Lean.
4. Information og kommunikation.
5. Nærmeste leder.
6. Direktion.
7. Faglig kompetence og personlig udvikling.
8. Ansættelsesforhold og arbejdsmiljø.

Spørgsmålene vurderes på en skala fra 1 til 10, hvor 10 er bedst. I 2011 var den samlede gennemsnitlige tilfredshedsvurdering på 7,1. Dette er et fald i forhold til resultatet i 2010 på 7,4.

Det samlede resultat på 7,1 må dog vurderes tilfredsstillende, taget faktorer så som udfordringer i branchen og afskedigelser internt i betragtning. Det var forventet, at der ville ses et fald, men det er glædeligt, at det samlet set ikke er større end 0,3 procentpoint.

Resultatet på de 7,1 dækker dog over store variationer afdelingerne imellem, og der er således stor spredning i de samlede resultater. I det samlede billede har husdyr- og miljøafdelingen den laveste tilfredshedsscore og stabsfunktionerne den højeste.

SPØRGSMÅLSOMRÅDER, DER SAMLET SET HAR FLYTTET SIG POSITIVT ELLER FORBLEVET UÆNDRET		
	2011	2010
Kvalitetssystem og Lean	7,1	6,9
Ansættelsesforhold og arbejdsmiljø	7,2	7,2

SPØRGSMÅLSOMRÅDER, DER SAMLET SET HAR FLYTTET SIG NEGATIVT		
	2011	2010
Vision, strategi og mål	6,8	6,9
Kultur og klima	7,3	7,7
Information og kommunikation	7,3	7,8
Nærmeste leder	7,2	7,5
Direktion	6,2	7,1
Kompetence og udvikling	7,9	8,0

Behandling af resultaterne

Resultaterne af undersøgelsen er blevet behandlet i følgende fora:

1. Direktionen.
2. SU.
3. Ledergruppen.
4. Fællesmøde.
5. Afdelingsmøder.
6. Teammøder i økonomiafdelingen.

På dialogmøderne er der fremkommet input til mulige fokuspunkter indenfor de områder, der er gået

tilbage i den samlede vurdering. Fokusområder, der ikke kan løses lokalt i afdelingen eller teamet, er taget videre til direktionen og ledergruppen.

REKRUTTERINGSRÅDGIVNING

Patriotisk Selskab tilbyder assistance til løsning af rekrutteringsopgaver for kunder.

Patriotisk Selskab assisterer ved udarbejdelse af stillingsannoncen og sammensætter en individuel annonceringsstrategi for hver stilling. Vi sørger her efter for at besvare og vurdere de indkomne ansøgninger. Når dette er gjort, screenes de potentielle

kandidater, og de der skal gennemgå en test udvælges. Alle der gennemgår en test via Patriotisk Selskab, får en grundig tilbagemelding på resultatet, der naturligvis er fortroligt.

Patriotisk Selskab har bevidst valgt udelukkende at tilbyde assistance til selectionopgaven, således tilbydes der ikke hjælp til searchopgaver.

Grundet erhvervets situation har der været knap så stor aktivitet på dette område i det forgangne år.

Linda Keldmann
HR-konsulent
lik@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5409

PATRIOTISK SELSKABS 200-ÅRS JUBILÆUM

I forbindelse med Patriotisk Selskabs 200-års jubilæum den 11. juli 2010 udgav Patriotisk Selskab en jubilæumsbog med titlen "Patriotisk Selskab i 200 år", bogen blev skrevet af cand.phil. Jørgen Thomsen, Odense, i tæt samarbejde med henholdsvis Patriotisk Selskabs bestyrelsesformand Peter Cederfeldt de Simonsen, sekretariatschef Marianne Neumann og tidligere (nu afdøde) direktør Kai Andersen.

Bogen blev fremstillet i 2.000 eksemplarer. Heraf er 10 eksemplarer nummereret og eksemplar nr. 1 er overrakt til Patriotisk Selskabs protektor Hendes Majestæt Dronning Margrethe II på jubilæumsdagen den 11. juli 2010. Eksemplar nr. 2 blev ligeledes på jubilæumsdagen signeret af Hendes Majestæt Dronningen og findes nu i Patriotisk Selskabs arkiv.

De øvrige eksemplarer af jubilæumsbogen er udsendt til henholdsvis Patriotisk Selskabs medlemmer pr. 11. juli 2010, Patriotisk Selskabs ansatte og endelig de forretningsforbindelser m.v., der deltog i jubilæumsreceptionen.

Hovedvægten i bogen er lagt på de seneste 50 år af Patriotisk Selskabs historie, mens de første 150 års historie er omtalt i oversigtsform. Bogen er en solidt funderet, men let tilgængelig og gennemillustreret fremstilling af Patriotisk Selskabs historie. Der er i bogen sigtet på at sætte Patriotisk Selskabs historie ind i en bredere fortælling om fynsk og dansk landbrugshistorie og danmarkshistorien generelt.

Hovedindholdet i jubilæumsbogen er

1. Baggrunden for Patriotisk Selskabs oprettelse og udvikling i de første 150 år.
2. En beskrivelse af og en redegørelse for de formål, institutioner og andet, som Patriotisk Selskab igennem årene har været initiativtager til.
3. Forholdet mellem Patriotisk Selskab og fynsk/dansk landbrug.
4. Patriotisk Selskab i nutiden - profil og perspektiver - fra fynsk til dansk basis.

5. Markante personligheder i Patriotisk Selskabs virke.

Jubilæumsbogen blev finansieret dels ved egne midler, dels ved støtte fra Nykredits Fond.

UDSTILLING

I tæt tilknytning til jubilæumsbogen indviede Hendes Majestæt Dronningen i forbindelse med jubilæumsreceptionen en udstilling, der udover et historisk tilbageblik, et blik på nutiden og fremtiden også gav et indtryk af Selskabets medlemmers produktioner. Udstillingen, der var bygget op i tre dele, fortid, nutid og fremtid, beskrev via plancher, effekter, lyd og billeder Selskabets og dansk landbrugs historie, ligesom udstillingen også beskrev Patriotisk Selskab anno 2010 og endelig gav udstillingen via en "krystalkugle" Selskabets bud på dansk landbrugs fremtid.

Hendes Majestæt Dronningen viste stor interesse for medlemsudstillingen

For så vidt angik udstillingen vedrørende medlemmernes produktioner, var der etableret en række stande, hvor det enkelte medlem fik mulighed for at præsentere sin produktion i form af produkter, brochurer, billeder, plancher etc.

Jubilæumsudstillingen, der var blevet til i tæt samarbejde mellem Historiens Hus, Odense Kommune ved arkivchef Jørgen Thomsen og Selskabet m.fl. blev ligesom jubilæumsbogen finansieret via fondsmidler fra bl.a. Fynsk Landbrugs Eventforening.

Efter jubilæet blev dele af udstillingen flyttet til Historiens Hus i Odense, hvor den var i et par måneder. Efterfølgende har udstillingen været udlånt til Centrove i Vissenbjerg og Det Fynske Dyrske 2011.

RECEPTION

Selve jubilæet blev fejret med en reception på jubilæumsdagen søndag den 11. juli 2010. Selskabets protektor Hendes Majestæt Dronningen deltog i receptionen sammen med i alt 510 gæster heraf en lang række medlemmer, forretningsforbindelser, nuværende og tidligere ansatte m.v. Såvel Majestæten som de øvrige gæster blev modtaget af Garderhusarnerne fra Antvorskov Kaserne iført rød galla.

Receptionen bød på kunstnerisk underholdning i form af oplæsning af H. C. Andersens Eventyr "Valdemar Daae og hans Døtre" ved skuespiller Lane Lind, kombineret med danseoptræden ved børn fra H. C. Andersen Festspillene i Den Fynske Landsby, musik ved duoen Deus Femmes, der spillede på henholdsvis obo og harpe, afslutningsvis spillede Odense Pigegarde. Endvidere bød receptionen på taler ved bestyrelsesformand, Peter Cederfeldt de Simonsen, tidligere landbrugskommissær i EU Mariann Fischer Boel og arkivchef Jørgen Thomsen, Historiens Hus, Odense.

Efter den officielle velkomst, underholdning og taler åbnede Dronningen jubilæumsudstillingen og fik overrakt jubilæumsbogen. Herefter overrakte seniorkonsulent Rune Munch-Andersen på medarbejdernes vegne personales gave til Selskabet, en smuk sten, hvor Selskabets logo Den fynske Lindorm er indgraveret.

Dronningens buket

Medarbejdernes gave til Patriotisk Selskab

Receptionsbuffeten var sammensat af udsøgte råvarer hovedsageligt produceret hos Selskabets medlemmer og bestod af:

Menu

PATRIOTISK SELSKAB 200 ÅR

11.07.2010

Linemuslinger med hyldeblomst og havørred fra KERTEMINDE

Fynske vagtelæg fra LØGEMOSE AVLSGÅRD spejlet på bygknæk fra CERELIA med sesam, tang og saltskinke fra DANISH CROWN

Tørret andebryst fra KNUTHENLUND med kommen og sødskerm toppet med havtorn-emulsion

Capaccio af kalv fra STEENSGAARD med fynsk rapsolie fra LØKKEGÅRD og kirsebærvin fra HARALD KRABBE, FREDERIKSDAL

Små dampede kartofler fra Højbo med ramsløg-aïoli fra LØKKEGÅRD

Terrine af bisontunge fra DITLEVSDAL med lime og vild brøndkarse

Langtidsbagte svinckæber med umamisalat fra DANISH CROWN

Spelt foccacie fra CERELIA med røget lammekølle og færebrie fra KNUTHENLUND samt økologisk rucola

Små spæde sommerløg fra GYLDENSTEEN i fynsk muld

Uddrag af receptionsmenu

BLOMSTERPIGE/-DRENG - TEGNEKONKURRENCE

I forbindelse med Hendes Majestæt Dronningens deltagelse i jubilæumsfestlighederne skulle der udpeges en blomsterpige/-dreng. I den forbindelse blev der udskrevet en tegnekonkurrence, hvor børn i alderen 6-12 år af dels Selskabets medlemmer, dels Selskabets ansatte fik til opgave at tegne, hvordan de forestillede sig, det ville se ud, hvis Dronningen skulle være med til at høste.

Selskabet modtog i alt 25 tegninger og det blev overladt til bestyrelsen i Patriotisk Selskabs kunstforening anonymt at udvælge den bedste tegning. Valget faldt på en tegning af den 12 årige Julie Stripp.

Det var således Julie Stripp, der i flot stil sammen med Selskabets bestyrelsesformand, Peter Cederfeld de Simonsen, bød Majestæten velkommen og overrakte Selskabets buket.

GAVER

I forbindelse med jubilæet modtog Selskabet en lang række gaver fra såvel medlemmer som forretningsforbindelser m.v. Gavebordet omfattede blandt andet et par træer, et maleri, en mængde vin, slik og chokolade, blomster, bøger og en række pyntegenstande i form af vaser, skåle, lysestager etc. Endelig modtog Fyens Stifts patriotisk Selskabs Fællesfond i forbindelse med jubilæet en række donationer, ligesom en række gavegivere havde valgt at donere midler til renovering af bedet foran Selskabets domicil på Ørbækvej.

Julie Stripp og bestyrelsesformand Peter Cederfeld de Simonsen venter på at kunne modtage Hendes Majestæt Dronningen

AFTENFEST OG MEDARBEJDERE, BESTYRELSE OG UDVALG

Jubilæumsdagen sluttede med en aftenfest for Selskabets ansatte, bestyrelse og udvalg alle med ledsagere, også her var der i forbindelse med menuen sat fokus på produkter fra Selskabets medlemmer.

TAK TIL ALLE

Der skal fra Selskabets bestyrelse lyde en stor tak til alle medlemmer, forretningsforbindelser, optrædende, medarbejdere m.v., der bidrog til en uforglemmelig festligholdelse af Patriotisk Selskabs 200-års jubilæum.

200-ÅRS JUBILÆET

DEN FYSKE LINDORM

Patriotisk Selskabs bomærke (logo) er "Den fynske Lindorm", der i følge sagnet beskytter Fyn mod fjender fra nord.

Første gang, "Den fynske Lindorm" indgår som bomærke i Patriotisk Selskabs materiale, er så vidt vides i 1882. Bomærket har i lidt forskellige udgaver været anvendt lige siden.

En af de ældre udgaver fandtes indtil 2006/2007 på bagsiden af Patriotisk Selskabs årsberetning. I henholdsvis 1998 og 2007 blev den udgave af "Den fynske Lindorm", der til daglig anvendes på brevpapir og andet skriftligt materiale, justeret.

Baggrunden for ændringerne var ønsket om et moderniseret bomærke/logo, men med en fastholdelse af historien.

Logo anno 1998

Logo anno 2007

VEDTÆGTER

NAVN OG HJEMSTED

§ 1.

Selskabets navn er "Patriotisk Selskab". Dets hjemsted er Odense Kommune.

FORMÅL

§ 2.

Patriotisk Selskabs formål er at rådgive i jordbrugsfaglige spørgsmål og drive hermed beslægtet virksomhed samt fremme medlemmernes erhvervspolitiske interesser.

TILHØRSFORHOLD

§ 3.

Patriotisk Selskab er tilsluttet De Danske Landboforeninger.

MEDLEMMER

§ 4.

Som medlem kan optages enhver, som anerkender Patriotisk Selskabs formål. Optagelse af nye medlemmer skal godkendes af bestyrelsen og forelægges til underretning på førstkommande ordinære generalforsamling. Foreninger, organisationer og firmaer med tilknytning til dansk landbrug kan optages som medlemmer med hver en stemme.

§ 5.

Udmeldelse sker skriftligt. Betales medlemskontingentet ikke, betragtes vedkommende som udmeldt.

Eksklusion kan kun ske efter bestyrelsens eller mindst 20 medlemmers forslag, når mindst 2/3 af de fremmødte på to efter hinanden følgende generalforsamlinger stemmer herfor.

§ 6.

Medlemskontingent fastsættes af bestyrelsen. Generalforsamlingen orienteres om ændringer.

§ 7.

Betalt medlemskontingent giver ret til at deltage i Patriotisk Selskabs møder og arrangementer samt modtage rådgivning fra Patriotisk Selskab efter de til enhver tid gældende regler.

§ 8.

Æresmedlemmer kan optages ved generalforsamlingens beslutning efter indstilling fra bestyrelsen.

§ 9.

Medlemmer af Patriotisk Selskab hæfter hverken helt eller delvist for Patriotisk Selskabs dispositioner.

BESTYRELSEN

§ 10.

Bestyrelsen består af formanden, næstformanden og 4 menige medlemmer.

5 medlemmer vælges af generalforsamlingen. 1 menigt medlem vælges af og blandt medarbejderne i Patriotisk Selskab. De generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer vælges for en treårig periode på en ordinær generalforsamling. Der afgår mindst et generalforsamlingsvalgt medlem hvert år. Genvalg kan finde sted. Det af medarbejderne valgte medlem vælges ligeledes for en treårig periode. Valgproceduren fastlægges af medarbejderne.

Bestyrelsen konstituerer sig selv umiddelbart efter hvert nyvalg. Formand og næstformand kan kun vælges blandt de generalforsamlingsvalgte medlemmer.

Afgår et generalforsamlingsvalgt bestyrelsesmedlem inden en valgperiodes udløb, foretages nyvalg for resten af vedkommende medlems periode på den følgende generalforsamling.

Afgår et medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem inden en valgperiodes udløb, foretages nyvalg for resten af vedkommende medlems periode snarest muligt.

Bestyrelsen ansætter en administrerende direktør, der varetager den daglige ledelse af Patriotisk Selskab. Bestyrelsen fastlægger retningslinjerne for den administrerende direktørs arbejdsopgaver.

§ 11.

Generalforsamlingen vælger en formand og fire medlemmer til hvert af følgende udvalg:

Driftsøkonomiudvalg.

Husdyrbrugsudvalg.

Planteavlsudvalg.

Formændene vælges blandt bestyrelsens 5 generalforsamlingsvalgte medlemmer.

Bestyrelsen og/eller udvalgene kan efter behov og for en længere eller kortere tid nedsætte andre udvalg eller supplere bestående udvalg med relevante sagkyndige.

§ 12.

Bestyrelsen sammenkaldes på formandens foranledning skriftligt med mindst 8 dages varsel. Bestyrelsen kan træffe beslutning om, at andre kan deltage i bestyrelsens møder uden stemmeret.

§ 13.

Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden og træffer under ansvar over for generalforsamlingen afgørelse i de foreliggende sager vedrørende Patriotisk Selskabs virksomhed.

§ 14.

Bestyrelsen er bemyndiget til på Patriotisk Selskabs vegne at optage de lån og kreditter, som den finder behov for, og til herfor at give pant i Patriotisk Selskabs ejendele. Patriotisk Selskab tegnes ved underskrift af bestyrelsens formand eller næstformand sammen med den administrerende direktør.

Ved køb, salg eller pantsætning af fast ejendom tegnes Patriotisk Selskab dog af bestyrelsens formand samt yderligere mindst 2 generalforsamlingsvalgte medlemmer af bestyrelsen og den administrerende direktør.

§ 15.

Bestyrelsen kan meddele fuldmagt til enkeltpersoner.

§ 16.

Bestyrelsen kan indmelde Patriotisk Selskab i foreninger og sammenslutninger, der skønnes at være relevante.

GENERALFORSAMLINGEN

§ 17.

Generalforsamlingen er Patriotisk Selskabs øverste myndighed og kan, hvor andet ikke vedtægtsmæssigt er fastslået, ved absolut stemmeflertal blandt de fremmødte medlemmer træffe gyldig beslutning i alle de af Patriotisk Selskabs anliggender, der er opført på dagsordenen. Der kan dog ikke træffes beslutninger under dagsordenens punkt 1.1.5 og 1.1.7, jævnfør § 20.

Der kan stemmes ved personlig stedfortræder. Skriftlig fuldmagt skal foreligge og anmeldes ved mødets begyndelse. Ingen person kan møde med fuldmagt fra mere end et medlem.

Afstemning foregår normalt ved håndsoprækning, men såfremt mødets dirigent, bestyrelsen eller mindst 10 medlemmer kræver det, skal afstemningen foregå skriftligt. Ved personvalg, hvor flere er bragt i forslag, dog altid skriftlig afstemning.

§ 18.

Ordinær generalforsamling skal afholdes hvert år inden udgangen af oktober måned. Ekstraordinær generalforsamling skal afholdes, når et bestyrelsesflertal eller mindst 50 medlemmer skriftligt og under angivelse af dagsorden stiller krav herom. Kravet skal fremsættes overfor Patriotisk Selskabs formand, og generalforsamlingen skal afholdes senest månedsdagen efter kravets fremsættelse.

Formanden indkalder generalforsamlingen med mindst 3 ugers varsel med angivelse af dagsorden.

§ 19.

Generalforsamlingen ledes af en af generalforsamlingen valgt dirigent. Dirigenten afgør, om generalforsamlingen er lovligt indvarslet og bekendtgjort samt leder forhandlingerne og afgør under iagttagelse af vedtægterne alle spørgsmål vedrørende sagernes behandlingsmåde og stemmeafgivningen. Der føres protokol over det på generalforsamlingen passerede. Protokollen underskrives af dirigenten.

§ 20.

På den ordinære generalforsamlings dagsorden skal følgende punkter være medtaget:

Bestyrelsens og udvalgsformændenes beretning om Patriotisk Selskabs virksomhed i det forløbne år.

Fremlæggelse og godkendelse af det reviderede regnskab for det sidst afsluttede regnskabsår.

Budget for det indeværende regnskabsår.

Eventuelle forslag fra medlemmerne/bestyrelsen.

Debat.

Valg i henhold til vedtægterne samt valg af delegerede.

Eventuelt.

§ 21.

Forslag til personvalg på en generalforsamling skal fremsættes skriftligt. Forslag, der skriftligt afleveres til formanden senest 14 dage før generalforsamlingen, udsendes til medlemmerne senest 7 dage før generalforsamlingen.

Sammen med forslag til personvalg skal der foreligge skriftligt samtykke fra den/de personer, der er bragt i forslag.

§ 22.

Forslag, der af medlemmerne ønskes behandlet på generalforsamlingen under punkt 4, skal skriftligt afleveres til formanden senest 14 dage før generalforsamlingen.

Indkomne forslag samt forslag fra bestyrelsen udsendes til medlemmerne senest 7 dage før generalforsamlingen.

REGNSKAB OG REVISION

§ 23.

Regnskabsåret går fra 1. april til 31. marts. Bestyrelsen drager omsorg for, at der føres et nøjagtigt og overskueligt samlet regnskab for Patriotisk Selskab.

§ 24.

Regnskabet revideres af 2 på generalforsamlingen valgte revisorer, hvoraf den ene skal være en statsautoriseret revisor. Revisorerne vælges for 1 år ad gangen.

Revisionen skal være afsluttet senest 1 måned før generalforsamlingens afholdelse.

VEDTÆGTSÆNDRINGER

§ 25.

Forslag til vedtægtsændringer kan optages på generalforsamlingens dagsorden efter reglerne i §§ 17 og 22.

Et forslag til vedtægtsændring kan først træde i kraft, når det er vedtaget enslydende på to efter hinanden følgende generalforsamlinger med mindst 14 dages mellemrum.

Til vedtagelse kræves tilslutning fra mindst 2/3 af de fremmødte stemmeberettigede medlemmer.

OPHØR

§ 26.

Forslag om Patriotisk Selskabs ophør kan kun gyldigt vedtages af to på hinanden følgende generalforsamlinger, der er indkaldt i dette øjemed og med mindst 14 dages mellemrum. Til vedtagelse kræves tilslutning fra mindst 2/3 af de fremmødte stemmeberettigede medlemmer.

Ved Patriotisk Selskabs ophør kan Patriotisk Selskabs formue ikke udloddes til medlemmerne, men bliver efter beslutning på de to sidste generalforsamlinger at anvende til bedste for landbruget indenfor Patriotisk Selskabs formål.

IKRAFTTRÆDEN

§ 27.

Disse vedtægter, der træder i stedet for Patriotisk Selskabs hidtidige vedtægter, som de var vedtaget på generalforsamlingen den 29. oktober 1987, er endeligt vedtaget efter de hidtil gældende vedtægtsbestemmelser på generalforsamlingen den 1. december 2000 og træder i kraft fra denne dato.

ÅRSREGNSKAB

UDDRAG AF RESULTATOPGØRELSE 1/4-31/3 (1.000 KR.)

	Budget 2011/2012	%	Regnskab 2010/2011	%	Regnskab 2009/2010	%
Nettoomsætning						
Økonomi	35.833	69	36.388	70	36.884	70
Planteavl	8.003	15	8.379	16	8.289	16
Husdyr og Miljø	4.657	9	4.088	8	5.190	10
Administration m.m.	1.911	4	1.304	3	1.306	2
Medlemskontingenter	1.417	3	1.297	3	1.296	2
Nettoomsætning i alt	51.821	100	51.456	100	52.965	100
Andre eksterne omkostninger						
Kontingenter	805		700		609	
It-omkostninger	1.615		1.834		1.238	
Kontorartikler, telefon og porto m.m.	1.460		1.195		1.355	
Medlemsmøder og -kurser	207		27		51	
Beretninger og markedsføring	515		635		731	
Faglitteratur	385		583		437	
Repræsentation og gaver	100		88		117	
Inventarvedligehold og fotokopimaskiner	1.250		1.236		1.245	
Forsikringer	422		355		309	
Økonomiomkostninger	75		129		1	
Planteavlsomkostninger	340		425		247	
Husdyr- og miljøomkostninger	70		100		59	
Lokaleomkostninger	2.670		2.607		2.803	
Andre eksterne omkostninger i alt	9.914	19	9.914	19	9.202	17
Personaleomkostninger	41.118	79	40.483	79	41.753	79
RESULTAT FØR RENTER OG AFSKRIVNINGER M.M.	789	2	1.059	2	2.010	4
Driftsmæssige afskrivninger	290	1	225	0	879	2
Tab debitorer	0	0	343	1	136	0
Regulering hensat til tab debitorer	200	0	0	0	500	1
RESULTAT FØR FINANSIELLE POSTER	299	1	491	1	495	1
Resultat af kapitalandele i dattervirksomhed	0	0	328	1	12	0
Nettorenter	50	0	157	0	113	0
RESULTAT FØR SKAT	349	1	976	2	620	1
Skat af årets skattepligtige indkomst	87	0	45	0	202	0
ÅRETS RESULTAT	262	1	931	2	418	1

BALANCE (1.000 KR.)

	Budget 31/3-2012	Regnskab 31/3-2011	Regnskab 31/3-2010
AKTIVER			
Anlægsaktiver			
Materielle anlægsaktiver	264	53	278
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	12.611	12.611	12.283
ANLÆGSAKTIVER I ALT	12.875	12.664	12.561
Omsætningsaktiver			
Tilgodehavender, debitorer m.m.	20.527	19.946	20.961
Likvide beholdninger	10	8	9
OMSÆTNINGSAKTIVER I ALT	20.537	19.954	20.970
AKTIVER I ALT	33.412	32.618	33.531
PASSIVER			
Egenkapital			
Egenkapital ved årets begyndelse	15.285	14.354	13.936
Årets resultat	262	603	406
Årets opskrivning	0	328	12
EGENKAPITAL VED ÅRETS SLUTNING	15.547	15.285	14.354
Kortfristede gældsforpligtelser			
Optrædet kontingent og abonnementer, næste år	2.100	2.150	2.078
Kassekredit maksimum 10 mio.	3.830	2.779	3.384
Skyldig selskabsskat	87	45	202
Skyldig moms	3.647	3.623	3.755
Diverse kreditorer	8.201	8.736	9.758
KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE I ALT	17.865	17.333	19.177
PASSIVER I ALT	33.412	32.618	33.531

Odense, den 28. juni 2011

Direktion

Henrik Danielsen
Nils Rasmussen

Bestyrelse

Peter Cederfeld de Simonsen
Søren Bonde
Carl Boisen Thøgersen
Janus Skak Olufsen
Marianne Kyed
Allan Liseth (medarbejdervalgt)

Folkevalgt revisor

Mads Peter Larsen

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING

Vi har revideret årsrapporten for Patriotisk Selskab for regnskabsåret 1. april 2010 – 31. marts 2011, omfattende ledelsespåtegning, ledelsesberetning, anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsrapporten aflægges efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsrapporten

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge en årsrapport, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge en årsrapport, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsrapporten på grundlag af vores revision. Vi har udført vores revision i overensstemmelse med danske revisionsstandarder. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsrapporten ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsrapporten. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsrapporten, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for virksomhedens udarbejdelse og aflæggelse af en årsrapport, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis

er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsrapporten.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsrapporten giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. marts 2011 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. april 2010 – 31. marts 2011 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Direktionen har ansvaret for at udarbejde en ledelsesberetning, der indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Revisionen har ikke omfattet ledelsesberetningen, men vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den gennemførte revision af årsregnskabet.

Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Odense, den 28. juni 2011

PricewaterhouseCoopers

Line Hedam
statsautoriseret revisor

Folkevalgt revisor

Mads Peter Larsen

Generelt

Årsrapporten for Patriotisk Selskab for 2010/2011 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse B-virksomheder.

Resultatopgørelsen

Indtægter ved salg af tjenesteydelser indregnes i resultatopgørelsen efter produktionsprincippet.

Ydelser på leasingkontrakt, der er operationel leasing, indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens løbetid. Den samlede leasingforpligtelse oplyses under eventualposter.

Indtægter af kapitalandele i dattervirksomhed

Disse omfatter den forholdsmæssige andel af resultatet.

Afskrivninger

De materielle anlægsaktiver afskrives lineært over de enkelte aktivers forventede brugstid. Der er anvendt følgende afskrivningsperioder.

Kontorinventar og maskiner	5 år
It-udstyr	3 år

Balance

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til oprindelige anskaffelsespriser med tillæg af senere tilgange og med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Fortjeneste og tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgspris og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under afskrivninger.

Finansielle anlægsaktiver

Ejerandele i interessentskaber indregnes til anslået dagsværdi. Kapitalandele i dattervirksomhed måles efter den indre værdis metode, til den forholdsmæssigt ejede andel af virksomhedens egenkapital.

Debitorer

Debitorer måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab.

Igangværende leverancer af tjenesteydelser

Igangværende leverancer af tjenesteydelser måles til salgsværdien af det udførte arbejde. Færdiggørelsesgraden opgøres på grundlag af de medgåede direkte og indirekte omkostninger i forhold til de forventede samlede omkostninger.

Selskabsskat

Aktuelle skatteforpligtelser indregnes i balancen som beregnet skat af årets forventede skattepligtige indkomst inkl. finansieringstillæg, opgjort efter reglerne om fonde og visse foreninger.

Der afsættes ikke udskudt skat.

HISTORISK OVERSIGT

- 2011** Selskabet er i juni måned vært ved den internationale Agri Benchmark Cash Crop Conference.
- 2010** Patriotisk Selskab indtræder i det internationale kvægsamarbejde EDF.
Selskabet bliver godkendt som certificeringsorgan i relation til PEFC, certificering af skove.
Der etableres et samarbejde med Danmarks Vindmølleforening.
Der etableres et samarbejde med Ejendomsforeningen Danmark.
I juli måned fejres Selskabets 200 års jubilæum.
- 2008** LEAN implementeres i økonomiafdelingen som værktøj til fokusering på kundeværdi, rettidighed og en bedre arbejdsdag. Selskabet deltager for første gang i Agri Benchmarks årlige internationale konference og indmeldes herefter i sammenslutningen.
De Fynske Landboforeninger nedlægges pr. 1. januar 2008 og Fynsk Landbrugs Eventforening etableres.
- 2007** Der etableres en egentlig HR-funktion og et specialteam med fokus på udlandsrådgivning. Logoet "Den fynske Lindorm" revideres.
- 2006** Der skabes kontakter til andre lande, bl.a. Holland, England, Tyskland, Frankrig og Sverige om international rådgivning. Der ydes rådgivning ved såvel etablering som køb i udlandet.
- 2005** Igangsætning af strategiproces med henblik på justering af Selskabets vision, mission og værdiplatform.
- 2004** Regnskabssystemet L2000 sælges, og man overgår til Ø90. Forsikringsrådgivning bliver en del af rådgivningskonceptet.
- 2003** Pr. 1. januar køber Patriotisk Selskab de resterende 70,6 % af aktierne i A/S Det fynske Landbocenter og er dermed ejer af ejendommen Ørbækvej 276.
- 2002** Deltagelse i Det fynske Dyrskue for første gang i ca. 100 år.
- 2001** Vedtægtsændring, der sikrede større medlemsrepræsentation i de faglige udvalg samt medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen. Etablering af Miljø- og Skovenhed.
- 2000** Svinerådgivning bliver en del af rådgivningspaletten.
- 1999** Lancering af Grønt Regnskab, NAVI 2000 og hjemmesiden: www.fsps.dk.
- 1998** Gennemgribende ændring af organisationen. Navnet ændres til Patriotisk Selskab, og der sker en modernisering af logoet. Samtidig formuleres bl.a. en ny EDB-strategi i forhold til medlemmerne, og der oprettes en Kvalitets- og Miljø-enhed.
- 1996** Patriotisk Revision A/S afvikles, og der indgås samarbejdsaftale med revisionsfirmaet KPMG. Selskabet ISO-certificeres som det første landbocenter i Danmark.
- 1993** Datterselskabet Patriotisk Revision A/S oprettes, direktøren er statsautoriseret revisor.
- 1987** Der oprettes en Edb-afdeling til vedligeholdelse af eget anlæg, udarbejdelse af PC-programmer og støtte for medlemmer med egen PC.

- 1985** Der investeres i eget Edb-anlæg og EDB-programmer for ca. 1,5 mio. kr. Samtidig indledes et samarbejde med Jordbrugernes Data Central om udvikling af Edb-programmer. 175-års jubilæet fejres.
- 1979** Selskabet opgiver sit hidtidige domicil sammen med De fynske Landbo-foreninger i Vindegade, og i fællesskab bygges et nyt, pris ca. 8 mio. kr., på Ørbækvej 276, Odense.
- 1969** I dækningsbidragsregnskaberne opdeles variable omkostninger i variable omkostninger I og II. Variable omkostninger I defineres på samme måde som i De danske Landboforeninger, og variable omkostninger II udgør bl.a. arbejds- og inventaromkostninger.
- 1969** Grundregistrering fra kassebøger foretages via EDB på eget kodeanlæg. Behandlingen foretages af Fyens Data Service. Alle årsopgørelser foretages stadig manuelt.
- 1967** Driftsanalyser udsendes for første gang indeholdende 38 driftsregnskaber (24 ejendomme).
- 1964** Planteavlsafdelingen opretter udvidet konsulenttjeneste.
- 1956** Driftsregnskabsformen blev ændret fra B-regnskaber til dækningsbidragsregnskaber.
- 1946** Det Kgl. danske Landhusholdningsselskab og Fyens Stifts patriotiske Selskab ansætter i fællesskab konsulent i arbejdsundersøgelser. Regnskabsføring på 100 gårde, i alt 18.000 ha. Fra dette år afholdes årlige regnskabsmøder for medlemmerne.
- 1943** Ansættelse af Danmarks første maskinkonsulent.
- 1942** Regnskabsføring på 65 gårde, i alt 10.000 ha.
- 1930** Regnskabsføring bliver Selskabets største aktivitet. Mange fynske godser har driftsregnskaber liggende fra år til år fra denne periode og op til dato.
- 1902** Konsulent i stambogsføring og regnskabsføring ansættes. Stillingen måtte opgives efter 3 år, idet kun meget få medlemmer ønskede hjælp ved udarbejdelse af et nøjagtigt landbrugsregnskab. Medejers og medstifter af Andelsbogtrykkeriet. Årlig uddeling af diplom og legat for lang og tro tjeneste.
- 1900** Konsulent i planteavl ansættes.
- 1896** Initiativ til omfattende undersøgelse af fynsk svinebestand. Resultat: oprettelse af 5 landracecentre og 2 yorkshirecentre i 1897.
- 1891** Initiativ til kvægavlsforeninger i Fyens Stift (i 1894-95 var der i alt 49 kvægavlsforeninger).
- 1881** Sæde for De fynske Landboforeningers Samvirksomhed (indtil 1902).
- 1874** Afholdelse af den første fynske sommerudstilling.
- 1863** Oprettelse af fællesmejeri i Marslev.
- 1860** Stiftelse af Fyens Stifts Kreaturforsikringsforening.
- 1859** Initiativ til dannelse af Kreditforening af grundejere i Fyens Stift.
- 1855** Selskabet opretter egen landbrugsskole "Fyens theoretiske Landvæseninstitut", nedlagt i 1902.
- 1832** Danmarks første dyrskue afholdes i samarbejde med Odense Væddeløbs Komité.
- 1817** Forslag om Selskabets opløsning. Forslaget forkastes. Guvernøren på Fyn, Prins Christian Frederik (senere Kong Christian VIII) indvilger i at overtage protektoratet for Selskabet. Selskabet har siden været under kongeligt

protektorat. Især i første halvdel af forrige århundrede ydede Selskabet såvel pengemæssig som moralsk støtte til mange nyetablerede handels- og industri-virksomheder.

1812 Forslag om oprettelse af den første sparekasse i Danmark.

1811 I alt 411 medlemmer, heraf 109 præster, 40 fynske købmænd, næsten alle fynske godsejere, forpagtere og proprietærer. Samlet årskontingent ca. 2.300 rdl. Pengene anvendes til præmiering m.m. i henhold til Selskabets formålsparagraf. Patriotisk Selskab har egen butik. Årsomsætning (1813) 32.000 rdl. Bestyrelsens årlige løn 100 rdl.

1810 11. juli Fyens Stifts patriotiske Selskab stiftes med bl.a. følgende formål: "med almen ånd og kraft at fremme sand og gavnlig industri i landøkonomien, i manufaktur- og fabriksvæsenet, i fiskeri og andre frembringelsesgrene, at udrydde vrangne begreber, at kæmpe imod fordomme ..." og "at opvække, belønne, nære og fremme hos begge Kjøen af alle Stænder, Arbejdsomhed, Vindskibelighed, nyttig Spar-somhed og Agtelse for Landets egne Frembringelser".

FYENS STIFTS PATRIOTISKE SELSKABS FÆLLESFOND

ORIENTERING OM FYENS STIFTS PATRIOTISKE SELSKABS FÆLLESFOND 2010

RESULTATOPGØRELSE 2010		STATUS PR. 31/12-2010	
Modtagne gaver	16.550		
Renteindtægter	27.409	Grundkapital	481.923
Årets resultat	31.104	Egenkapital i alt	529.957

Ansøgningsskema kan downloades fra www.patriotisk.dk eller rekvireres ved henvendelse til sekretariatschef Marianne Neumann, e-mail: mn@patriotisk.dk, tlf. 6315 5411

ORIENTERING OM FYENS STIFTS PATRIOTISKE SELSKABS FÆLLESFOND

I regnskabsåret 2010 uddelte Fyens Stifts patriotiske Selskabs Fællesfond ingen legater, i 2009 blev der uddelt legater for i alt 15.000 kr.

VEDTÆGTER

§ 1.

Fondens navn er: Fyens Stifts patriotiske Selskabs Fællesfond, og dens hjemsted er Odense Kommune.

§ 2.

Fondens formål er en videreførelse af den virksomhed, hvormed de fem fonde, som sammenlægges i nærværende fond, har drevet.

Samlende kan formålet udtrykkes således:

Understøttelse af personer af landbostanden, som efter legatbestyrelsens skøn har behov derfor samt tilskud til uddannelse og studierejser eller -ophold.

Der kan ydes tilskud til kulturelle formål efter Bestyrelsens frie skøn i særlige tilfælde.

§ 3.

Ved sammenlægningen af følgende fonde andrager fællesformuen følgende midler:

Af legatformuen andrager 430.000 kr. legatets grundkapital, som kun kan formindskes med fondsmyndighedens samtykke, og hvis købekraft skal søges bevaret ved henlæggelse forud for legatuddelinger.

a.	Understøttelsesforeningen for trængende forhenværende landmænd og deres efterladte i Fyns Stift pr. 31. dec. 1989	272.542,33 kr.
b.	Forpagter cand. phil. C. J. Jansens legat 1989	40.325,74 kr.
c.	Fyens Stifts patriotiske Selskabs 100 års jubilæumslegat pr. 25. oktober 1990	91.620,00 kr.
d.	Midtfyns Landøkonomiske Forskudsforenings legat	12.638,00 kr.
e.	Bankdirektør H. H. Thomsens og hustrus legat	37.010,00 kr.
	Anslået legatformue	454.136,07 kr.

De respektive legatfundatser beskriver formålene således:

Ad a.

Foreningens formål er at understøtte trængende, forhenværende landmænd i Fyens Stift, som har været i selvstændig stilling, deres enker og mindreårige børn.

Ad b.

Mænd, der er trængende, forhenværende landmænd, eller som ikke nu driver et agerbrug på over 1 td. hartkorn, har dansk indfødsret, og i 7 år har levet enten som ejer, bruger eller forpagter i Fyens Stift, og dér drevet et agerbrug på mindst 8 td. hartkorn.

Samlende kan formålet udtrykkes således:

Understøttelse af personer af landbostanden, som efter legatbestyrelsens skøn har behov derfor samt tilskud til uddannelse og studierejser eller -ophold.

Ad c.

Understøttelse af trængende og da navnlig til efterladte af medlemmer af Patriotisk Selskab. Rejseunderstøttelse til unge dygtige landmænd med et bestemt studium for øje.

Anerkendelse af, eventuel opmuntring til virksomhed, der som samfundsnyttig kan anbefales til efterfølgelse, hvorunder også skal regnes rentabelt drevet landbrug, og særligt hensyn skal tages til ren jord, så længe dette må anses for formålstjenligt. Og yde et beløb til erhvervelse af en mindeplads til afholdelse af store folkemøder.

Ad d.

Årlige legatbeløb til understøttelse af elever på Landbohøjskolen, på landbrugs- og havebrugsskoler samt på Teknologisk Institut, og til oplysningsrejser for gårdmænd og husmænd. De pågældende skal være hæderlige og dygtige folk og være hjemmehørende i et af følgende sogne på Fyn: Årslev, Åsum-Seden, Allerup, Bellinge, Dalum, Davinde, Fangel, Højby, Nørre Lyndelse, Sdr. Nærrå, Rønninge-Rolfsted, Søllinge-Hellerup, Sdr. Højrup og Nørre Søby.

Legatbestyrelsen er berettiget til at fortolke de respektive formålsbestemmelser ud fra en hensyntagen til nutidsforhold og er ikke bunden af de enkelte legaters indbyrdes størrelsesforhold.

Ad e.

Understøttelse af trængende og da navnlig til efterladte af medlemmer af Fyens Stifts patriotiske Selskab.

Rejseunderstøttelse til unge, dygtige landmænd med et bestemt studium for øje. Opmuntring til eller anerkendelse af samfundsnyttig virksomhed, hvorunder også skal regnes fremragende virksomhed på jordbrugets eller husdyrbrugets område.

§ 4.

Fondens bestyrelse er identisk med den til enhver tid siddende bestyrelse for Fyens Stifts patriotiske Selskab. Fonden tegnes af bestyrelsens formand, næstformand og kasserer i forening. Over bestyrelsesmøderne føres en protokol, som underskrives af de tilstedeværende medlemmer.

§ 5.

De samlede administrationsomkostninger må ikke overstige det af fondsmyndigheden fastsatte, for tiden 15 % af fondens bruttoafkast.

§ 6.

Fondens kapital anbringes i værdipapirer i overensstemmelse med de af Justitsministeriet fastsatte regler herom.

Midlerne anbringes i administration i Bikubens Forvaltningsafdeling eller et andet af Fondsmyndigheden godkendt forvaltningsinstitut.

§ 7.

Fondens regnskabsår er kalenderåret. Senest 3 måneder efter regnskabsårets afslutning skal bestyrelsen have udarbejdet regnskab over fondens indtægter og udgifter samt en status. Regnskabet indsendes senest 6 måneder efter regnskabsårets afslutning til Fondsregisteret.

§ 8.

Årets nettoindtægt med tillæg af eventuel overførsel fra sidste regnskabsår og efter fradrag af administrationsomkostninger og evt. beløb til konsolidering af kapital, uddeles af bestyrelsen i overensstemmelse med formålsbestemmelserne.

§ 9.

For det tilfælde, at fondens formål ikke længere kan tilgodeses, eller indtægterne ikke længere er tilstrækkelige til at opfylde formålene, kan bestyrelsen efter tilladelse fra fondsmyndigheden og Justitsministeriet anvende fondskapitalen til tilsvarende formål eller søge kapitalen indlagt i anden fond med tilsvarende formål.

A/S DET FYNske LANDBOCENTER, RESULTATOPGØRELSE OG BALANCE 2010 BUDGET 2011 (1.000 KR.)

Resultatopgørelse 1/1-31/12	Realiseret 2010	Budget 2011
Lejeindtægter	1.589	1.729
Indtægter i alt	1.589	1.729
Revision - administrationsvederlag	72	98
Reparation, vedligehold m.v.	534	889
Småanskaffelser	2	55
Konsulentonorar	134	0
Ejendomsskatter	142	155
Forsikringer	33	34
Prioritetsrenter m.m.	702	478
Renteindtægter	-1	0
Regulering til dagsværdi	-339	0
Udgifter i alt	1.279	1.709
Resultat før skat	310	20
Skat af årets resultat	-18	0
Årets resultat	328	20

Balance pr. 31. december	Realiseret 2010	Budget 2011
Aktiver		
Anlægsaktiver	22.595	22.595
Omsætningsaktiver	460	295
Aktiver i alt	23.055	22.890
Passiver		
Egenkapital	12.611	12.631
Hensatte forpligtelser	604	604
Langfristede gældsforpligtelser	9.454	9.273
Kortfristede gældsforpligtelser	386	382
Passiver i alt	23.055	22.890

HER FINDER DE PATRIOTISK SELSKAB

Patriotisk Selskab
Ørbækvej 276, 5220 Odense SØ

Tlf. 6315 5400, Fax. 6593 2015
E-mail: patriotisk@patriotisk.dk
www.patriotisk.dk

Eller via den enkelte medarbejders e-mail eller direkte telefonnr.

Se under omtalen af den enkelte afdeling.

Patriotisk Selskab ligger kun 5 minutters kørsel fra Motorvej E20.

Kør af ved Motorvejskryds Odense og følg skiltene mod Odense SØ.

Afsløring af medarbejdernes gave til Patriotisk Selskab i anledning af 200-års jubilæet den 11. juli 2010

NOTER

201. årgang
Patriotisk Selskab
Ørbækvej 276 · DK-5220 Odense SØ · Tlf.: +45 6315 5400 · Fax: +45 6593 2015
e-mail: patriotisk@patriotisk.dk · www.patriotisk.dk

Eftertryk og kopiering uden særlig tilladelse forbudt
one2one a/s · 2011
ISSN 1602-382X